

T.C.

GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

HALİS TURGUT CİNLİOĞLU

HAYATI VE ESERLERİ

Hazırlayan

Önder NASIRLIEL

Tarih Ana Bilim Dalı

Yakınçağ Bilim Dalı

Yüksek Lisans

Danışman

Yrd. Doç. Dr. İbrahim AYKUN

TOKAT-2012

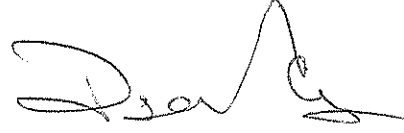
HALİS TURGUT CİNLİOĞLU
HAYATI VE ESERLERİ

Tezin Kabul Ediliş Tarihi: 27/06/2012

Jüri Üyeleri (Unvanı, Adı Soyadı)

İmzası

Başkan: Yrd. Doç. Dr. İsa TAK

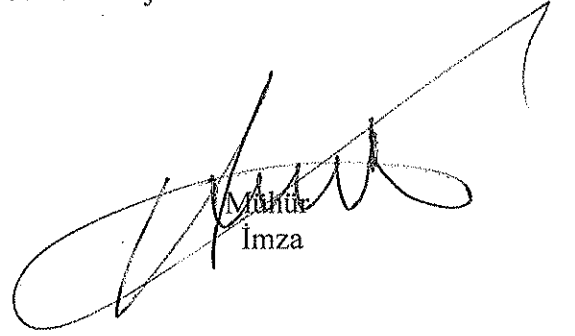
Üye: Yrd. Doç. Dr. Necati ÇAVDAR

Üye: Yrd. Doç. Dr. İbrahim AYKUN

Bu tez, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun 13/06/2012 tarih ve 19/06 sayılı oturumunda belirlenen jüri tarafından kabul edilmiştir.

Enstitü Müdürü: Prof. Dr. Ali AÇIKEL

Mühür
İmza

T.C.

GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

SOSYALBİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Bu belge ile bu tezdeki bütün bilgilerin akademik kurallara ve etik ilkelere uygun olarak toplanıp sunulduğunu, bu kural ve ilkelerin gereği olarak, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce ve sonuçlara atıf yaptığımı ve kaynağını gösterdiğimi beyan ederim.

08/06/2012

Önder NASIRLIEL

ÖZET

Tokat'ın bir dönemine damgasını vurmuş olan Halis Turgut Cinlioğlu, 1901 senesinde Tokat'ta iki katlı bir evde doğdu. Babası Emir Balzade Abdolvahap Efendi, annesi Fatma Hanım'dır. İki kız iki oğlan olmak üzere dört kardeşirler.

İlk ve orta öğrenimini Tokat'ta tamamlayan Halis Turgut Bey 1917'de Tokat İdadi Okulu'nun Kısmi Umumi Şubesi'nden mezun oldu. İdadi'ye devam ettiği yıllarda dini ilimler, hesap, coğrafya, hat sanatı, hendese, cebir, usûl-ü defter, resim ve müzik dersleri aldı.

Milli mücadele yıllarının olumsuz şartları yüzünden yükseköğretime devam etme fırsatı bulamadı. Bu dönemde asi olan Kürt Bekir'in elinde rehin kaldı. Daha sonra babasının görev yaptığı Tokat Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinde görev aldı. 1921 yılında Tokat'ta yeni açılan Öğretmen Okuluna yazı öğretmeni olarak tayin edildi. 26 Ağustos 1924'te Harp Okulu'na gitti ve zabıt vekili (asteğmen) olarak 14 Temmuz 1929'da askerlik görevini tamamladı.

Halis Turgut Cinlioğlu babasının kardeşi Osman Nuri Bey'in eşiyle evlenmesi, kız kardeşinin izdivacının başarısızlıkla sonuçlanması ve zamanının büyük bir bölümünü kendilerine vakfettiği öğrencileri sebebiyle hayatı boyunca evlenmedi. 1971'de yanında okuttuğu Mehmet Ali Aydın'ı mahkeme kararı ile evlatlık olarak nüfusuna kaydetti.

Çeşitli okullarda öğretmenlik yaptı. Öğretmenlik görevi esnasında çeşitli okulların açılmasına öncülük etti. 10 Kasım 1959'da emekli oldu. 31 Mayıs 1982 tarihinde hayata gözlerini kapadı.

Halis Turgut Cinlioğlu “Yeni Tokat” dergisinin kurucusu ve yöneticisidir. Yeşilirmak ve Sivas Folkloru dergilerinde halkbilimi konusunda çeşitli yazıları yayımlandı. Tokat’ı çeşitli dönemleriyle ve çeşitli yönlerden tanıtın eserler yazdı ve yayımladı. Bir kısım eserleri hali hazırda yayımlanmayı beklemektedir.

Tokat müzesinin kuruluşuna öncülük etti. Müzede halka arz edilecek tarihi eserlerin derlenip toplanmasında gönüllü olarak önemli hizmetler ifa etti ve böylece birçok kültürel değerin yok olmadan bu günlere ulaşmasına vesile oldu.

Tokat şehrinin gelecek kuşakları, geçmişleriyle bir köprü, bir bağ kurup geleceklerini bu bağ ile inşa edecek olurlarsa eğer, bu kuvvetli bağın kurulmasına verdiği eserlerle en kuvvetli katkıyı sağlayan Sayın Halis Turgut Cinlioğlu’nu saygı ve şükranla anacaklardır.

ABSTRACT

Halis Turgut Cinlioglu, who had worked in period of Tokat was born in a two storey house in 1901. His father is Abdulvahap and his mother is Fatma. He has two sister and two brothers.

Mr. Halis Turgut who has completed his primary and secondary education in Tokat, graduated from Tokat High School in its general branch. In those yerars he studied account geography, calligrapgy geometry, mathematics, painting and music.

Because of the poor conditions of national struggle. He couldn't find the opportunity to continue the higher education. During this period he remained hostage in the hands of rebels. Then he took part in Tokat Defence of Rights Community in which his father worked in 1921. He was appointed to the rewly opened school in Tokat as a teacher of writing. He went to Military College school in 26th. August 1924 and finished his millitary service as snotty.

Due to his father's marriage with his sister in law, the failure in his sister's marriage and his students when devoted mostof his time he didn't get married throughout his life in 1971, he fostered Mehmet Ali Aydin with the decision of court.

He worked in various schools as a teacher. During his years as a teacher. He led the way in the opening of several schools. He retired in 10th November 1959. He closed his eyes to life in 31st May 1982.

Halis Turgut Cinlioglu is the founder and director of " New Tokat" magazine. His several papers about folklore were publised in the magazine of " Greenriver" and "Sivas Folklore". He wrote many works introducing various aspects of the various

periods of Tokat and they were published. Some of his Works is currently waiting to be published.

He leaded the establishment of the museum of Tokat compiled historical artifacts in the museum will be offered to the public in gathering important services. He performed as a volunteer. Not without a lot of cultural value and thus was instrumental in achieving today.

The future generations of Tokat, if they establish a link top ast generations and they will build the future with this link words, thet will mention Mr. Halis Turgut Cinlioglu with great respect and gratitude who was the most powerful contributor to the establishment of a strong bond.

KISALTMALAR

a.g.e.	Adı geçen eser
a.g.m.	Adı geçen makale
C.	Cilt
s.	Sayfa
S.	Sayı

MATERYAL VE YÖNTEM

Halis Cinlioğlu Tokat'ın bir dönemine damgasını vurmuş bir insandır. Özellikle Tokat tarihiyle ilgili çok önemli eserler ortaya koymuştur. Tokat yıllıklarının hazırlanmasında en çok emeği geçen kişidir. Tokat'ta ilk özel pansiyonun açılmasında, ilk lisenin açılmasında, Tokat müzesinin ilk kuruluşunda hep kendisinin emeği geçmiştir. Tokat'ta bulunan her kitabe ve mezarlıkta onun parmaklarının izi vardır.

Tokat'ın tarihinde her yönüyle emeği geçen, yaşadığı dönemde hemen hemen herkes tarafından tanınıp, saygı duyulan bir insan olmasına rağmen, ne yazık ki günümüzde unutulmaya yüz tutmuştur. Unutulmasının en önemli nedenlerinden birisi bugüne kadar hayatını anlatan, biyografik bir eserin olmaması yatmaktadır. Çalışmamızın Halis Cinlioğlu'nun hayatı olarak seçilmesindeki en önemli sebep budur.

Sayın Cinlioğlu ile ilgili kapsamlı bir eser bugüne kadar hazırlanmamıştır. Prof. Dr. Ali Birinci'nin; "Tokat Tarihçisi Halis Turgut Cinlioğlu (1901- 31 Mayıs 1982)" adlı makalesinden, İbrahim Aslanoğlu'nun "Halis Turgut Cinlioğlu", adlı makalesinden, Ersal Yavi'nin " Tokat" isimli kitabından kısmi bilgilere ulaştım. Fakat en kapsamlı bilgileri Heeri Life, S.15 Halis Turgut Cinlioğlu Özel Sayısı'nda bulabildim.

Araştırmamdaki bilgilerin büyük bir kısmına Halis Cinlioğlu tarafından kurulmuş ve bugün oğlu Mehmet Ali Cinlioğlu'nun kendi çabaları ile ayakta tutmaya çalıştığı Cinlioğlu Kütüphanesi ve bu kütüphanede bulunan arşivlerden ulaşabildim. Kütüphanesinde bulunan ve kendisinin yazı yazmış olduğu Türk Folklor Araştırmaları, Yeni Tokat, Türk Folkloru, Halkbilgisi, Sivas Folkloru Dergilerinde ve Tokat'ın Sesi, Sabah Postası, Yeşilırmak Gazetelerinde tarama yaparak yazılarını bulmaya çalıştım.

Hayatta bulunan en yakın akrabası olan Osman Nuri Asarkaya ile röportaj yaparak Halis Turgut Bey hakkında bilgi toplamaya çalıştım. Öğretmenlik hayatı boyunca okuttuğu, pansiyonunda kalan, yakın ilişki içerisinde bulunduğu öğrenci ve kişilerle konuşarak hakkında bilgi toplamaya çalıştım. Tabi ki bu süreçte en temel ve yönlendirici bilgileri oğlu Mehmet Ali, Cinlioğlu'ndan öğrendim.

Araştırmam dört bölümden oluşmaktadır:

1-Halis Turgut Cinlioğlu'nun ailesi, doğumu, çocukluk yılları, öğrenim hayatı ve ölümü.

2-Öğretmen olarak Halis Turgut Cinlioğlu.

3-Eserleri

4-Anılarda halis Turgut Cinlioğlu

ÖNSÖZ

Millî tarihimizin her döneminde Türk gençlerinin ders alabilmeleri ve aldıkları bu dersle geleceği görebilmeleri için ibret verici birçok gerçekler vardır. Bizlere düşen tarihimizi anlayıp, geleceğimize sahip çıkmaktır. Millî birliğimizin ve toplumsal bilincimizin en önemli şartlarından birisi de budur.

Şahsımın hem bir tarih öğretmeni olmam hem de yakınçağ tarihi alanında yüksek lisans yapmam sebebiyle Sayın Halis Turgut Cinlioğlu'nu araştırma konusu olarak almak çok uygun geldi. Bu konuyu seçmemdeki en büyük sebeplerden birisi kendisinin Tokatlı bir tarihçi olması idi. Bunun yanında kendisi Tokat'ın eğitim ve kültür kazanımları açısından yüzyılımıza damgasını vuran bir eğitimci, öğrencilerinin gözünde mükemmel bir insan ve Tokat'a emeği geçmiş bir hayırsever olması idi.

Araştırmamda birçok yönünü ortaya koymaya çalıştığım Halis Cinlioğlu, özellikle Millî Mücadele'mizin birinci kaynağı konumundadır. Tokat ile ilgili yazılmış önemli kaynakların altında hep onun ismi yazılı idi. Tokat'ta nerede bir tarih konusu varsa orada Halis Cinlioğlu vardı. Tokat Müzesi'nin kuruluşu, Tokat Halkevi'nin açılışı, Tokat İl Yıllıkları, Tokat tarihini tanıtan önemli eserler, tamamıyla onun emeği geçmiş önemli tarihi hizmetlerdir. Onun elinin ve emeğinin değmediği alan adeta yok gibidir. O, sadece bir tarihçi değildir. Aynı zamanda hayırsever bir halk adamı, hayatını öğrencilerine harcamış fedakâr bir eğitimcidir. Tokat'ta ilk özel öğrenci pansiyonu açmasının arkasında eğitimci yönün kadar hayırsever bir işadamı olması yatmaktadır. Özellikle İkinci Dünya Savaşı(1940-1945) yıllarındaki o zor dönemde bile eğitimin önemini ortaya koyarak birçok ihtiyaç sahibi öğrenciyi masraflarını kendisi karşılayarak okutmuştur. Okuttuğu öğrencileri bugün önemli mevkilerde görmek mümkündür. Hatta

her türlü maddi manevi destekçisi, eğitimlerinin takipçisi olduğu bu öğrencileri kendi öz evladı gibi görmüş, tüm zamanını ve mesai taksimini bu çocuklara göre planlamış ve bu sebepten kendisi hesabına gelecek planları kuramamış bir evlilik bile planlayamamıştır. Adeta adanmış bir gönüldür o. Kendisi ne kurduğu dünyada ne de kurguladığı gelecekte kendisine bir yer ayırmıştır. Onun kişisel menkıbesinin temelinde feragat vardır ve yaşadığı bu hayatı hep başkalarına göre şekillendirmiştir. Yaşarken bir kahraman olmak, adını söylemek gibi bir beklentisi yoktur. Onu büyük kılan özelliklerinden biri de bu beklentisizliktir. Bugün anlatılması gerekirken unutulmuş, unutulmaya yüz tutmuş bir destanın kahramanıdır. İşte bu çalışmanın hazırlanış gerekçelerinden biri de “vefa”dır. Yukarıda da söylemeye çalıştığım gibi yaptıklarıyla, eserleriyle tarihin tozlu sayfaları arasında unutulmayı hiç de hak etmeyen biridir, Sayın Cinlioğlu.

Hiç şüphesiz bu çalışmamın kusursuz olduğu iddia edilemez. Daha geniş ve kapsamlı araştırmalar yapılabilir. Fakat yaptığımız bu mütevazı çalışma, bu konuda araştırma yapmak, bu konuyu öğrenmek isteyenlere bir çıkış noktası olacak ve ana hatlarıyla onu tanıtacaktır.

Bu araştırmanın hazırlanmasında yardım eden, tenkit ve tavsiyeleriyle yol gösteren ve benden yakın alakalarını esirgemeyen tez danışmanım Sayın Yrd. Doç. Dr. İbrahim Aykun Bey’e, her türlü imkânını seferber ederek zamanının büyük bir kısmını bana ayıran, Cinlioğlu Kütüphanesi’ni kullanımıma açan Sayın Mehmet Ali Cinlioğlu’na, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü öğretim görevlisi ve öğretim elemanlarına, çalışmamda bana gönülden destek veren arkadaşım Murat Berkil’e teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ETİK SÖZLEŞME.....	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT.....	iv
KISALTMALAR	vi
MATERYAL VE YÖNTEM.....	vii
ÖNSÖZ.....	ix
İÇİNDEKİLER.....	xi

BİRİNCİ BÖLÜM

HALİS TURGUT CİNLİOĞLU'NUN AİLESİ, DOĞUMU, ÇOCUKLUK YILLARI, ÖĞRENİM HAYATI, AİLE HAYATI, ÖLÜMÜ

1. AİLESİ VE DOĞUMU.....	1
2. ÇOCUKLUK YILLARI	2
3. ÖĞRENİM HAYATI	2
4. AİLE HAYATI	3
5. ÖLÜMÜ	4

İKİNCİ BÖLÜM

ÖĞRETMEN OLARAK HALİS TURGUT CİNLİOĞLU

1. İLK GÖREVİ	5
2. ÖĞRETMENLİK YILLARI.....	5
3. ÖZEL YAŞAMI	6

4. HİZMETLERİ	7
5. I. DÜNYA SAVAŞI VE KURTULUŞ SAVAŞI YILLARINDA TOKAT VE HALİS TURGUT CİNLİOĞLU.....	12
6. BASIN HAYATI	15
7. YAYINLANMIŞ ESERLERİ	16
8. YAYINLANMAYI BEKLEYEN ESERLERİ	16
9. YAYINLANMIŞ YAZI VE MAKALELERİ	17
9.1. Türk Folklor Araştırmaları Dergisinde Yayınlanmış Yazıları....	17
9.2. Yeni Tokat Dergisinde Yayınlanmış Yazıları	17
9.3. Türk Folkloru Dergisinde Yayınlanmış Yazıları	18
9.4. Halk Bilgisi Haberleri Dergisinde Yayınlanmış Yazıları	18
9.5. Sivas Folkloru Dergisinde Yayınlanmış Yazıları	19
9.6. Tokat'ın Sesi Gazetesinde Yayınlanmış Yazıları	19
9.7. Sabah Postası Gazetesi'nde Yayınlanmış Olan Yazıları	25
9.8. Yeşilirmak Gazetesi'nde Yayınlanmış Olan Yazıları.....	50
10. TOKAT HALKEVİ VE HALİS TURGUT CİNLİOĞLU	52
10.1. Halkevlerinin Kuruluşu	52
10.2. Tokat Halkevi ve Halis Turgut Cinlioğlu	52
10.3. Tokat Halkevi Dergilerinde Çıkan Bazı Makaleleri	53
10.3.1. Tokat Mezarlıkları: Dekmenler	53
10.3.2. Ceyhunî	55
10.3.3. Köylerimiz: Bizeri	57
11. SİYASİ HAYATI.....	59

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ESERLERİ

1. OSMANLILAR ZAMANINDA TOKAT	61
1.1. Birinci Kısım	61
1.2. İkinci Kısım	62
1.3. Üçüncü Kısım	64
1.4. Dördüncü Kısım	65
2. TOKAT VİLAYETİ MEŞHURLARI	68
2.1. Birinci Kısım	68
3. TOKAT'TA İRTİCA HAREKETLERİ VE BUGÜNKÜ İRTİCA MESELESİ	69
4. ÖĞRENCİLER İÇİN TOKAT COĞRAFYASI	70
5. ULUSAL SAVAŞTA TOKAT	70

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ANILARDA HALİS TURGUT CİNLİOĞLU

1. MEHMET ALİ CİNLİOĞLU	73
2. PROF. DR. İLHAN BAŞGÖZ	76
3. YEKTA GÜNGÖR ÖZDEN	79
4. MUHİTTİN FÜSUNOĞLU	79
5. DR.ŞAHSUVAR SAVURAN	80

6. CAVİT TAHMİSCİOĞLU	81
7. YILMAZ CELEBOĞLU	82
8. ÖZKAN AĞIŞ	83
9. SELAMİ ÜNER	84
10. RONALD JENNINGS	84
11. DOÇ. DR. SEMAVİ EYİCE	85
12. ALİ GALİP FÜSUNOĞLU	87
13. SELAHATTİN TOPBAŞ	87
14. DR. FAHRETTİN KARTAL	88
15. NİZAMETTİN KAYRAL	89
16. MEHMET EMİN KADISEVİNÇ.....	90
SONUÇ.....	93
BİBLİYOGRAFYA	95
EKLER	98
ÖZGEÇMİŞ.....	137

BİRİNCİ BÖLÜM

HALİS TURGUT CİNLİOĞLU'NUN AİLESİ, DOĞUMU, ÇOCUKLUK YILLARI, ÖĞRENİM HAYATI, AİLE HAYATI, ÖLÜMÜ

1. AİLESİ VE DOĞUMU

Halis Turgut Cinlioğlu, 1901 senesinde Tokat'ta Behzat Çayı kenarında 2 katlı bir evde doğmuştur. Nüfusu Horuç Mahallesine kayıtlıdır¹.

Babası Emir Balzade Abdulvahap Efendi², annesi Fatma Hanım'dır. Abdulvahap Efendi'nin babası da Hacı Mustafa'dır. Muhlis ve Emine'den sonra aileye katılan ikinci oğul, üçüncü evlattır. Kendisinden sonra Ziyet adında bir kardeşi daha doğmuştur³. Abdulvahap Efendi'nin eşi Fatma Hanım'ın ölümüyle, Abdulvahap Efendi vefat etmiş olan kardeşi Osman Nuri Bey'in hanımı Naime Sündüs hanım ile evlenmiş ve bu evlilikten de Ragıp adında bir oğlu doğmuştur. Asıl soyadı Asarkaya iken daha sonra ailesinin lakabı olan Cinlioğlu soyadını almıştır⁴.

¹ Aile bireylerinden Osman Nuri Asarkaya'nın (Halis Turgut Cinlioğlu'nun üvey kardeşi ve amcaoğlu) belirttiğine göre ev bugünkü Cumhuriyet Lisesi'ne çıkan yol kavşağı önünde iken çıkan bir yangın sonucu zarar görmüş ve belli bir müddet sonra yıkılarak yerine yeni bir konut yapılmıştır; Prof Dr. Ali Birinci, Tokat Tarihçisi Halis Turgut Cinlioğlu (1901- 31 Mayıs 1982) Türk Tarihinde ve Kültüründe Tokat Sempozyumu, 2- 6 Temmuz 1986 (Ankara, 1987), s.483- 486; Ersal Yavi, Tokat, Tokat Otelcilik A.Ş. Yayını, Güzel Sanatlar Matbaası, İstanbul, 1986, s.131; İbrahim Aslanoğlu, Halis Turgut Cinlioğlu, Türk Folkloru, Sayı:36, Temmuz 1982, s.4-5; Cihat Taşkın, Şeker Dede Halis Turgut Cinlioğlu, Heeri Life, Sayı:15, Halis Turgut Cinlioğlu Özel Sayısı s.13.,

² Mehmet Ülkü; Milli Mücadele Döneminde Tokat, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi 2001, s.54; Aile Emir Balzadeler olarak bilinmesine rağmen Cinlioğlu lakabı ile ün kazanmıştır.

³ Cihat Taşkın, a.g.m. s.13.

⁴ Halis Turgut Bey Asarkaya soyadını Tokat'a bağlı Üçgözen Köyü'nde bulunan Asarkaya Tepe'sinin isminden esinlenerek almıştır.(Kaynak Osman Nuri Asarkaya); Prof Dr. Ali Birinci a.g.m s.484; Ersal Yavi a.g.e s.131; Cihat Taşkın, a.g.m. s.13; İbrahim Aslanoğlu, Cinlioğlu adının hikâyesini makalesinde şu şekilde anlatmıştır:

“ Atalarından birisi Sivas'ta yeniçeri imiş. O zamanlar gayri Müslimlerin kaldırımdan yürümesi yasakmış. Tıpkı hamamda nalın giyemeyecekleri gibi. Bir gün mahalle aralarında gezerken bir Hristiyanın kaldırımı çıktığını görmüş. İnmesini ihtar ettiyse de adam aldırılmamış. Bu karşı gelmeyi dinine ve devletine hakaret sayıp kılıcını çektiği gibi adamın kellesini uçurmuş. Olay aynı gün her tarafta duyulunca vali bunu çağırıp nedenini sormuş.

-Efendim kaldırımdan yürüyordu

Deyince, hiddetlenen vali:

-Hay cinli hay!

Diye bağırmiş. Bu olaydan sonra adı kalmış Cinli. Onun çocuklarına da “ Cinlioğlu” demişler.”

2. ÇOCUKLUK YILLARI

Halis Bey'in çocukluk yılları, Turhal yolu üzerinde bulunan bugün büyük bölümü Toprak Su Araştırma Enstitüsüne ait çiftliğin bağ evinde geçmiştir⁵. Babası Abdulvahap Efendi ve annesi Fatma Hanım çiftliklerinin gelirleriyle çocuklarına oldukça rahat bir yaşam sunmuşlardır.

Arkadaşları neşeli eğlenceli oyunlar oynarken Halis Beyin'in çocukluğu hastalıklarla geçmiştir. Tokat'ta yayılan tifo salgını Halis Bey'in çocukluk yıllarının dispanser, doktor ve hastane yollarında geçmesine neden olmuştur. Evladının sağlığına kavuşamadığını gören annesi, okunursa belki iyileşir, umuduyla nefesi kuvvetli hocalara götürmüş, okutmaya götürdükleri bir kadın, “ Çok güzel bir çocuk. Halis adının yanına Turgut ismini de koyarsanız, hayırlı ve bahtı açık olur” diyerek uzun yıllar kullanacağı ve bugün de bilinen Halis Turgut Cinlioğlu isminin ikinci adını da vermiş olur⁶.

Babası Abdulvahap Efendi, belediye meclisi üyesi olarak görev yapmış, Rumeli ve Anadolu'nun dört bir yanındaki işgallere karşı kurulan Müdafaa-i Hukuk cemiyetinin Tokat şubesinin 2. Başkanlığı görevini üstlenmiştir. Halis Turgut, çocukluğuna rağmen, vatanının işgaline karşı yürütülen bu haklı mücadelede babasını yalnız bırakmamış, haberci olarak bulunduğu toplantılarda topladığı bilgileri babasına ulaştırarak ona yardımcı olmuştur⁷.

3. ÖĞRENİM HAYATI

İlk ve orta öğrenimini Tokat'ta tamamlayan Halis Turgut Bey 1917'de Tokat İdadi Okulun Kısmi Umumi Şubesi'nden mezun olmuştur⁸. Halis Turgut Bey İdadi'ye devam ettiği yıllarda dini ilimler, hesap, coğrafya, hat sanatı, hendese, cebir, usûl-ü defter, resim ve müzik dersleri almıştır. Okulunda çalışkanlığı ve titizliğiyle öğretmenlerinin takdirini alırken çalışma disiplini ve zamanı doğru kullanma

⁵ Çiflik bugün Cinlioğlu Çiftliği olarak anılmaktadır. O yıllarda toplamı 2000 dönümdür.1955 tarihinde miras olarak aile bireylerine taksim edilmiştir.

⁶ Nüfus kaydına Turgut ismi geçmemiştir.

⁷ Cihat Taşkın, a.g.m. ,s.13.

⁸ Prof Dr. Ali Birinci a.g.m ,s.484; Hasan Akar, Hocaların Hocası Halis Turgut Cinlioğlu, Heeri Life, Sayı:15, Halis Turgut Cinlioğlu Özel Sayısı, s.28.

yöntemleriyle de dikkatleri çekmişti⁹. Savaş yıllarının şartları yüzünden yüksek öğrenimine devam etme fırsatı bulamamıştır. Milli mücadele yıllarında Tokat Kazova Munamak(Bugünkü adı Ocaklı) Köyü'nden Kürt Bekir çetesi tarafından çiftlikleri basılmış, hayvanlarına ve mallarına el konulmuş ve kendisi de çetecilerin elinde rehin kalmıştır. Daha sonra Tokat Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nde görev almıştır¹⁰.

Okumayı çok seven Halis Turgut, işgal yıllarında Tokat'tan geçen Alman askerlerine özenerek Almanya'ya gitme hayali kurmuştur. Bunda, ülkede başlayan Alman dostluk ve sevgisinin etkisi büyüktür. Bu fikrini babasına açmış ise de olumsuz cevap almıştır. Yine de bir dilekçe ile yetkili makamlara başvurmuş, askerliğini yapmadığı için bu makamlardan olumsuz cevap almıştır¹¹. 26 Ağustos 1924 tarihinde 30146 sicil numarası ile Harp Okulu'na gitti ve zabıt vekili (asteğmen) olarak 14 Temmuz 1929 tarihinde askerlik görevini tamamladı. II. Dünya Savaşı nedeniyle 5 Haziran 1940'ta sefer görev emriyle yeniden celp edildi. 19 Haziran 1941'de tekrar terhis oldu.

4. AİLE HAYATI

Halis Turgut Cinlioğlu hiç evlenmemiştir¹². Kendisi, evlenmemesinin sebebini üç şeye bağlamıştır: Kız kardeşinin evliliğinin başarısız olması, babasının yengesi ile evlenmesi ve yurttaki görevi sebebiyle öğrencilerle ilgilenmesi ve o çocukların hepsini kendi çocuğu olarak görmesidir. Halis Turgut Bey 1960'ta yanına okutmak için aldığı Mehmet Ali Aydın'ı 1971'de mahkeme kararı ile evlatlık olarak almıştır. Mehmet Ali Cinlioğlu bugün babasının mirasını taşıyabilmek için elinden geleni yapmaktadır¹³.

⁹ Cihat Taşkın, a.g.m ,s.14.

¹⁰ Halis Asarkaya,Ulusal Savaşta Tokat, Tokat Basımevi,1973,s.114; Prof Dr. Ali Birinci a.g.m ,s.484

¹¹ Hasan Akar, a.g.m. , s.29.

¹² Prof Dr. İlhan Başgöz, Halis Hoca, Kültür& Tokat Sayı:19, Tokat İli Kültür ve Sanat Vakfı Yayını 2005, s.21; M. Ali Cinlioğlu, Babam Halis Cinlioğlu, Toşayad Kümbet, Sayı:20, Nisan- Mayıs-Haziran 2011, s.83-85; Mahmut Hasgül, Mehmet Ali Cinlioğlu ile Halis Turgut Cinlioğlu Üzerine, Heeri Life, Sayı:15,2011, s.77.

¹³ M. Ali Cinlioğlu, a.g.m. , s.83-85; Mahmut Hasgül, a.g.m. , s.77-78.

5. ÖLÜMÜ

Halis Turgut Cinlioğlu, 1981’de akciğer kanseri hastalığına yakalanmış, 6 ay Ankara’da tedavi görmesine rağmen hastalık ilerlemış olduğundan, sonuç alamamış ve 31 Mayıs 1982’de saat 10.10’da hayata gözlerini kapamıřtır¹⁴. Tokat şeyhi şirvani Mezarlığına defnedilmiştir.

Ölümü üzerine yazı yazdığı Türk folkloru dergisinde kendisine hitaben şöyle bir yazı yayınlanmıştır:

“Halis Turgut Cinlioğlu’nu Kaybettik

Haziran ayının birinci gününde değerli tarihçi, yazar, gazeteci ve halkbilim araştırmacısı Halis Turgut Cinlioğlu’nu kaybettik. O, sadece bugünkü kuşağın değil, yaşı yetmişe merdiven dayamış her Tokat’lının hocası idi. Binlerce öğrenci yetiştirdi. Emekliye ayrılalı bir hayli zaman geçmesine rağmen, 5000 ciltlik özel kitaplığı ile dileyenin yardımına koştu. Aslında o, bütün ömrünü Tokat’a ve Tokatlıya vakfetmiş, iyilikseverliği ile nadir yaratılışlı bir insandı. Yalnız Tokatlıya mı? Bu şehre gelen her yabancı bilim adamı, mutlaka ona başvurur, müşkülünü onun yardımı ile özerdi. Biz bu tür örnek kişilere “temel İnsan” deriz. Cinlioğlu bu benzetmenin en belirgin örneği idi. Onu çok arayacağız. Yeri kolay kolay doldurulamayacaktır.”¹⁵

¹⁴ Cihat Taşkın, a.g.m. , s.25.

¹⁵ İbrahim Aslanoğlu, a.g.m. , s.3.

İKİNCİ BÖLÜM

ÖĞRETMEN OLARAK HALİS TURGÜT CİNLİOĞLU

1. İLK GÖREVİ

1921 yılında bir yakınının önerisi ile Tokat'ta memuriyet hayatına başladı. Aynı zamanda Milli Talim ve Terbiye Dairesi'nin (Milli Eğitim İl Müdürlüğü'nün) yazışmalarına da yardımcı oluyordu. Yazısını güzel olması sebebiyle 1923'te Milli Talim ve Terbiye Dairesi'nin açtığı muallimlik sınavına girdi ve kazandı. 22 yaşında, 1214 sicil numarasıyla Tokat Orta Mektebi tarih-coğrafya muallimi olarak göreve atandı¹⁶.

2. ÖĞRETMENLİK YILLARI

Halis Turgut Cinlioğlu, Tokat Orta Okulunda tarih- coğrafya öğretmenliğinden başka sırasıyla, Gazi Osman Paşa Lisesi, Kız Meslek Lisesi, Öğretmen Okulu, Tokat Erkek Sanat Enstitüsü ve Özel Yeşilirmak Lisesi'nde(1947-1948 eğitim öğretim yılında açılan) öğretmen olarak çalıştı. Öğretmenlik hayatı boyunca Tokat'ta kalmayı tercih etmiştir. Nihayet 5 Ekim 1959'da verdiği dilekçe sonucunda Emekli sandığının 01.781.290. sayılı yazıları ile 10 Kasım 1959'da, 1051,50 TL. emeklilik maaşıyla emekliye ayrıldı. Milli Mücadele yıllarındaki hizmetleri dâhil tam 40 yıl fiili hizmet gördü¹⁷.

Okulda ve evde zamanı doğru ve sağlıklı yönetebilmek için kendince standartlar oluşturuyor, yaşama disiplinleri yaratıyordu. Doğaya ve doğallığa olabildiğince önem veriyor, sade ve duru bir yaşamı tercih ediyordu. Toplumun ancak eğitimle aydınlanabileceğini, Anadolu insanının okuyarak, okuduğunu anlayarak, anladığını bilerek, sorarak, sorgulayarak kurtulabileceğinden hiç kuşku duymuyordu.¹⁸

¹⁶ Cihat Taşkın, a.g.m. , s.14; Prof Dr. Ali Birinci, a.g.m. ,s.484.

¹⁷ Prof Dr. Ali Birinci, a.g.m. ,s.484; Hasan Akar, a.g.m. , s.30. , Tokat Nüfus İl Müdürlüğünün Emekli sandığına gönderdiği 1982/615 sayılı yazıları, ekte mevcuttur.

¹⁸ Cihat Taşkın, a.g.m. , s.14.

3. ÖZEL YAŞAMI

Halis Turgut Bey, yaz kış demeden her sabah saat 06.00'da uyanır ve yataktan kalkar kalmaz yattığı odanın penceresinden termometreye bakar, o günkü hava sıcaklığını okur ve o bilgileri küçük bir not defterine yazardı. Yaşantısındaki her şeyi kayıt altına alma alışkanlığını edinmişti. Kime ne yaptıysa, nerede ne olduysa, neyi kaçta aldıysa, kime ne verdiyse yazardı. Kitap bulmakta zorlansa da her fırsatta okurdu. Yazmak en az okumak kadar önemli idi onun için. Çünkü o ancak okunursa yazılır diye düşünüyordu. Bir ferdi olduğu toplumun tüm sıkıntı ve dertlerini yüreğinin derinliklerinde duyuyor ve kendince çözümler üretmeye çalışıyordu. Eğitimi öne çıkaran hemen her projede görev alıyor, vatan sevgisiyle, ulusal kültürün geliştirilmesi yolundaki her uğraşıya gözü kapalı dalıyordu. Halis Turgut Bey, Tokat bölgesindeki tarihi ve kültürel mirasın birer birer yok olmalarının önüne geçebilmek için bir envanter çalışmasının doğru olacağını her fırsatta ve her ortamda dile getiriyordu.

Halis Turgut Bey'in tarihi varlıkların korunmasıyla ilgili büyük uğraşları yavaş yavaş sonuç veriyordu. Tokat ve çevresinden toplanan eski eserler gelecekte Gökmedrese'de oluşturulacak Tokat Müzesi'nin temellerini oluşturuyordu. Boş zamanlarını, elinde kazma kürek köy köy, kapı kapı tarihi eser bulup derlemekle değerlendiren Halis Turgut'un hastalıklarla geçirdiği sıkıntılı çocukluk geride kalmıştı artık.

1926-1927 senelerinde yeşil sahalarda savunma oyuncusu olarak top koşturan Halis Turgut, Tokat Gençler Birliği Spor Kulübü'nün de kurucusudur.

Toplumsal aydınlanmanın bilimsel ve çağdaş bir eğitimle olacağına inanan Halis Turgut Bey, öğrencilerin sağlıklı ve insani koşullarda yaşamlarını sürdürebilmeleri için tüm olanaklarını seferber etmiştir. Çoğu zaman onların sorunlarını dinleyerek bürokratik yazışmalar yapmış, Tokat dışından gelen öğrencilerin sağlıklı beslenmeleri ve barınmalarına çözümler aramıştır. Halis Turgut Bey öğrencilerin barınma sorununa çözüm olabilmek için 1926 yılında bir öğrenci pansiyonu açmış ve 1959 yılına kadar bu pansiyonu işletmiştir¹⁹.

¹⁹ Cihat Taşkın, a.g.m. ,s.15-18.

Cinlioğlu, sahip olduğu bütün imkânlarını milli eğitimin gelişmesine ve Tokat tarihinin ve folklorunun araştırılmasına hasretmiştir. Öğretmenliği sırasında köylerden Tokat'a gelen öğrencilerin barınmaları için Ardala Sokağında bir pansiyon açmıştı. Bu, Ankara, İstanbul ve İzmir'den sonra Anadolu'da açılan ilk pansiyon olmaktadır. Kendi hayatı boyunca bütün masraflarını karşılamak suretiyle en azından 12 gence tahsil imkânı sağlamıştır. Bunlardan üç tanesi yüksek tahsilini de tamamlamıştır²⁰.

Halis Turgut Bey, Ankara Halkevi'nde toplanan (2 Temmuz 1932 -11 Temmuz 1932) ilk Tarih Kongresi'ne 196 Tarih öğretmeninden biri olarak Tokat'ı temsilen katılmıştır. 31 yaşında katıldığı I. Tarih Kongresi'nde Mustafa Kemal ile tanışmış, Mustafa Kemal'in Gazi Orman Çiftliği'nde verdiği çay ziyafetinde Gazi ile ayaküstü sohbet etmiştir. 20 Eylül 1937 -25 Eylül 1937 tarihlerinde İstanbul'da Dolmabahçe Sarayı'nda II. Tarih Kongresi'ne Tokat'ı temsilen ikinci defa katılmıştır²¹.

Halis Turgut Cinlioğlu'nun öğretmenlik hayatı hep başarılarla doludur. Dosyası Tokat Valiliği ve Maarif Müdürlüğü'nce verilen takdir ve teşekkürlerin dışında Bakanlıkça verilenlerle de zenginleşmiştir. 1939-1940 eğitim öğretim yılında Maarif Vekili Hasan Ali Yücel tarafından 14.04.1941 tarih ve 53400/8340 sayılı yazısıyla takdirname ile ödüllendirilir. Bunu 1940-1941 eğitim öğretim yılında, yine Maarif Vekili Hasan Ali Yücel imzasıyla 26.03.1941 tarih 53400/1978 sayılı yazı ile gönderilen takdirname takip eder. Bu arada fazla disiplinli olduğu, öğrencileri dövdüğü hakkında şikâyet edilir ve 1938 yılında Kültür Direktörlüğü'nden gelen 04.10.1938 tarih ve 227 sayılı Bakanlık Yarsav Komisyonu'nca ihtar edilir²². Ayrıca öğretmenliğinin ilk yıllarında dersine giren müfettişler tarafından ders anlatması zayıf görülmüş ve bu konuda uyarılar almıştır.²³

4. HİZMETLERİ

Halis Turgut Cinlioğlu Tokat'ta ilk müzeyi kuran kişidir. Tokat'ta müzecilik çalışmaları 1926 yılında başlamıştır. Tokat Orta Okulu'nda tarih-coğrafya öğretmeni iken Tokat ve çevresinden topladığı eserleri Gökmedrese'de bir araya getirmiş ve

²⁰ Prof Dr. Ali Birinci a.g.m. ,s.484.

²¹ Cihat Taşkın, a.g.m. , s.19.

²² Hasan Akar, a.g.m. ,s.30.

²³ Ekler bölümünde müfettiş raporlarının Latin harflerine çevirisi bulunmaktadır.

böylece Tokat'ta ilk müzenin kuruluş çalışmaları başlamıştır. Müzenin kuruluş çalışmalarını merhum Halis Turgut Cinlioğlu şöyle anlatır:

“Tekke ve türbeleri kapatıp mühürleme görevini bana verdiler. Baktım tekkelerde birçok eşya var. Bunlar ileride antika olacaklar, tarihi birer eser olarak saklanmaları lâzımdır. Zamanın Milli Eğitim Müdürü Zeki Bey'e düşüncemi söyledim. Tarihi değer taşıyan eserlerin Gök Medrese'de toplanmasının müze için bir adım olacağını anlattım, kabul ettiler. Özel İdare'den Gökmedrese'nin onarımı için gerekli parayı verdiler. Bu suretle Tokat'ta müze kurulmuş oldu. Müzenin ilk eşyası tekke ve türbe eşyası olan teberler, asalar, topuzlar, nefirler, âlemler, sancaklar, şişler, şamdanlar, çeşitli tarikat mensuplarının başa giydikleri eşyalar, bazı kitaplar ve bazı levhalardan meydana geliyordu. 1926'da kurduğum müzeyi 18 ay ücretsiz idare ettim. Kütüphane memuru Besim Bey(Karagülle) aynı zamanda müze memuru oldu. Behzat, Ali Paşa Meydan Camileri çevresindeki kıymetli mezar taşlarını, şeriye sicillerini müzeye mal etmeye çalıştım.”²⁴

Halis Hoca, ülkemizin tanınmış tarihçilerinden İsmail Hakkı Uzunçarşılı'ya “Tokat, Niksar, Zile, Turhal, Pazar, Amasya Vilâyet ve Kaza ve Nahiye Merkezlerindeki Kitabeler” adlı eserini hazırlarken Tokat, Zile, Erbaa ve Niksar'la ilgili istenilen belgeleri göndererek katkı sağlamıştır²⁵.

31 Mayıs 1982 tarihinde hayata gözlerini kapayan Halis Turgut Cinlioğlu yalnız öğretmenlik görevini icra etmek ve çalışmalarını kitaplaştırmakla kalmamış Tokat'a dair yaptığı araştırma ve incelemeler sonucu edindiği bilgileri, karşılaştığı olayları, yakın tarihimize ışık tutacak konuları, yaşadığı çevreyle ilgili siyasi, sosyal ve ekonomik gelişmeleri, kısaca bir dönem Tokat'ta yaşanan hayatı çeşitli not defterleri ya da günlüklerinde kayıt altına almıştır. Halis Hoca'ya ait not defterlerinin bir kısmı Osmanlıca Türkçesiyle bir kısmı günümüz Türkçesiyle kaleme alınmış, bazı defterlerin kapak sayfalarına o defterin içeriği ile ilgili başlıklar yazılmıştır. Bu orijinal el yazması kaynakların ve içeriğinin gelecek nesillere aktarılması Tokat'ın son bir asırlık tarihi, sosyal, kültürel ve siyasi hayatının da yeni kuşaklara aktarılmasını sağlayacaktır. Not defterlerinden bazıları şunlardır:

²⁴ A. Turan Erdoğan, Tokat Müzesi'nin Kuruluşunda Öğretmen Halis Turgut Cinlioğlu, Heeri Life, Sayı:15, Halis Turgut Cinlioğlu Özel Sayısı, s.44-45.

²⁵ A. Turan Erdoğan, a.g.m. , s.45-46.

“Tokat Nüfusu 1935 Yazılışına Göre” başlığını yazdığı not defterinde Tokat’ın 1935 yılına ait nüfus durumu hakkında ayrıntılı bilgiler vermektedir. “Nüfus Sayımları 1927, 1935,1940, 1945” kapak yazılı defterlerinde de Tokat merkez, ilçe, kasaba ve köy nüfuslarını erkek, kadın ve yekûn nüfus başlıkları ve tablo halinde göstermiştir. Halis Cinlioğlu kayıtlarına göre 1935 yılında Tokat’ta yaşamakta olan Müslüman ve Müslüman olmayan nüfus tablo halinde verilmiştir. Tokat’taki okuryazarlık oranları, dinlerin sayısal dağılımı ve Tokat’ta konuşulan diller tablo halinde verilmiştir.

	ERKEK	KADIN	YEKÛN
TOKAT	10.274	10.987	21.261
ARTOVA	384	352	736
ERBAA	3.313	3.638	6.951
NİKSAR	3.052	3.595	6.647
REŞADİYE	700	812	1.512.
TURHAL	3.326	2.361	5.687
ZİLE	6.901	8.267	15.168

	ERKEK	KADIN	YEKÛN
İSLAM	9.934	10.575	20.509
İSLAM OLMAYAN	340	412	752
TOPLAM	10.274	10.987	21.261

	ERKEK	KADIN	YEKUN
OKUMA YAZMA BİLEN	3.358	1.652	5.010
YALNIZ OKUMA BİLEN	29	30	59
OKUMA YAZMA BİLMİYEN	6.687	9.305	16.192
TOPLAM	10.274	10.987	21.261

“Vakıflar” başlıklı defterinde Tokat’taki vakıflara ait bilgilere yer vermiş, “Tokatlı Büyükler 1 ve 2” adlı iki defterinde Tokat merkez ve ilçelerinde yaşamış olan önemli şahsiyetlerin hayatlarına yer vermiştir. Ayrıca Tokat şehir merkezi ile kasaba ve köylerinde gördüğü tarihi yapı ve eserlere değinmiş; bu kapsamda mezar taşları, resimli

taşlar ve delikli kayaların bulunduğu mevkiiler ile cami ve çeşme kitabeleri üzerindeki yazı ve resimleri not defterine aynen nakletmiştir. 1960 1970 yıllarında Tokat ve köylerindeki okul, öğretmen ve öğrenci sayılarını başka bir not defterinde vermiştir. “Tokat Coğrafyası” başlıklı defterinde Çekerek, Kelkit, Yeşilirmak, Zimav Çayı, Gedikli Deresi, Çanaklı Suyu, İmbat Suyu, Bidevi Suyu ile bu suların yatağı ve bazılarının taşma zamanı hakkında bilgiler vermiştir. “Zelzele” adlı not defterinde 1939 depremi ve bu depremde hayatını kaybeden insan ve hayvan sayılarını tablo halinde göstermiştir. Halis CİNLİOĞLU 1960 sonrası günlüklerini yazdığı “Günü Gününe 1. 1960 1980 1981” kapak yazılı ajanda tipi not defterinde Tokat’taki hava durumuna sıklıkla yer vermiş, 1960-1980 yılları arasında siyasi kargaşanın ağırlıklı olduğu bu dönemde önemli olayları kayıt altına almıştır²⁶.

	ŞEHİR	KÖY	TOPLAM
OKUL SAYISI	10	84	94
ÖĞRETMEN SAYISI	150	188	338
ÖĞRENCİ SAYISI	5.540	7.616	13.156

Halis Turgut Bey 1928 yılında Anadolu’nun ilk öğrenci pansiyonunu açmıştır. Açtığı pansiyonun adı “Asarkaya Pansiyonu”dur. Pansiyonun açılış hikâyesini kendisi not defterine şöyle yazmıştır:

“Bir gün Müdür Selçuk Bey: “Evlerde kalan çocukları bazı geceler kontrol etsen olmaz mı?” dedi. Ben de kendisine kontrol edileceklerini sezdirmeden ev adreslerini almasını rica ettim. İki gün sonra çocukların kaldıkları evleri onlar okuldayken gezdim. Müstakil olanların içini göremedim. Fakat ev sahipleri ile birlikte kaldıkları evlerde çocuklara ait odalara göz gezdirdim. İki gün sonra da geceleri gezdim. Birçokları evde yoktu. Evde bulduklarımın bazılarını da iskambil oynarken gördüm. Hele sigara içenlerin odaları dumandan oturulmaz halde idi.

Müdür beye bunları anlattım ve ben gittikten sonra aynı hallerin devam edeceğini ve bu şekilde kontrolün manasının olmadığını en iyi yolun bunları bir yapıda toplayıp, bir usule göre yönetmek olduğunu söyledim. Müdür Bey, yer bulduğum

²⁶ Kutluhan Saygılı, Halis Cinlioğlu’nun Not Defterleri& Günlükleri, Heeri Life, Sayı:15,Halis Turgut Cinlioğlu Özel Sayısı, s.36-42.

takdirde derhal bir araya getirmeye zorlayacağına söz verdi. Ertesi gün yeri buldum. Gençler Birliği'nin boşalttığı belediyeye ait üç gözlü bir yer. Meydan'da Taşhan'ın önünde yapılar vardı. Bunlardan polis karakolunun bulunduğu ve müzenin önüne kadar uzanan yapının kuzeyde kalan bölümü boştu. Belediyeden istedim, verdiler. Biz de ancak 35 çocuk toplayabildik(1928) ve pansiyonumuzu açtık.

1933'te Sulusokak'ta okulumuzun yanında bir eve taşındık. Cumhuriyetin 10. yılını kutlama parasından pansiyon için biraz para verdiler. Mutfak takımı aldık. Bu suretle yemeği de biz vermeğe başladık. Bu yapıda üç yıl kalındı. Ardala'da papazlara ait olduğu söylenen yapıya taşındık. 1945 yılında lise yanında pansiyon olarak yapılan binaya göçtük. 1953'te pansiyon idaresini terk ettim.” 1928'de başlayan pansiyonculuk, 1953 yılına kadar aralıksız devam ediyor. Pansiyon yüzlerce öğrencinin evi (erkek öğrencilere yönelik) oluyor. 1930'ların ortalarında bir ara kız pansiyonu da açılıyor ama yeterli talep olmayınca devamı gelmiyor ve kapanıyor.²⁷

Halis Asarkaya, yirmi beş yıl süren pansiyon idareciliğinde Tokat dışından okumaya gelen öğrencilerin sadece barınma ve beslenme ihtiyaçlarını karşılamıyor, onların her türlü sorunları ile ilgileniyordu. Yeri geliyor bir anne, bir baba olup onları koruyucu kanatları altına alıyor, yeri geliyor bir ağabey, bir arkadaş olup onların dertlerine ortak oluyordu. Fakat hiçbir zaman o tatlı sert disiplininden taviz vermiyordu. Hafta içinde okulla pansiyon arasında mekik dokuyan öğrencilerin sabah ve akşam mütalaalarında mutlaka onlara nezaret ederdi. İşi olduğu zaman ise nöbetçi öğrenciler, tam yetkiyle Halis Bey'e vekâlet ederlerdi. Hafta sonları ise her cumartesi akşamı muhakkak eğlence düzenlenir, pazar günleri de hava müsait ise çevredeki tarihi ve doğal güzellikler gezilirdi. Öğrencilere birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için düsturuyla her zorluğu birlikte aşma azmini yerleştiriyor; vatan, doğa ve tarih sevgisi aşıyordu²⁸.

Paylaşım sonrasında kendi birikimiyle satın aldığı bugün “Halis Turgut Cinlioğlu Kültür Apartmanı” adı verilen yapının bodrum katında bulunan “Cinlioğlu Kitaplığı” ilk kez 1950 yılında oluşturduğu özel kitaplık düşüncesinin geldiği son noktadır. Halis Turgut Bey tarafından ilk kez oluşturulmuş bu kütüphanede bugün 7000 adet kitap bulunmaktadır. Bu kitaplarının birçoğu eski basım olması sebebiyle önem arz etmektedir. Özellikle Tokat hakkında araştırma yapmak isteyen bir kişinin uğrayacağı

²⁷ M. Necati Güneş, Pansiyonlular, Heeri Life, Sayı:15,Halis Turgut Cinlioğlu Özel Sayısı, s51-52.

²⁸ M. Necati Güneş, Pansiyonlular, a.g.m. , s.52.

ilk yerdir. Kitaplarından bir kısmının Tokat'ta hiçbir kütüphanede bulunmaması önemini daha da artırmaktadır. Halis Turgut Bey vefatına kadar olan dönem içinde bu kütüphanesini halkın hizmetine açmıştır. Vefatından sonra manevi evladı Mehmet Ali Cinlioğlu tarafından geliştirilmiş ve bir dönem, 1993-2002 yılları arasında, Taşhan'da varlığını sürdürmüştür. Kütüphane Mehmet Ali Cinlioğlu'nun özverili çabalarıyla 2009 yılından bu yana Kültür Apartmanında hizmet etmeğe devam etmektedir²⁹.

1947 yılında Tokat Yeşilırmak Özel Lisesi adı ile açılan lisenin kuruluşuna emeği geçmiş olup 1949'da resmî lise olan bu eğitim kurumunda da hizmet vermiştir³⁰.

Öğretmenliğinin yanı sıra, tüm Tokat il ve ilçeleri ile 574 köyde araştırma ve incelemeler yapmış, en büyük hizmetini bu alanda vermiştir³¹.

5. I. DÜNYA SAVAŞI VE KURTULUŞ SAVAŞI YILLARINDA TOKAT VE HALİS TURGUT CİNLİOĞLU

Osmanlı Devleti'nin savaşa girmesiyle birlikte Tokat'ta bir ana baba günü yaşanmıştır. Şehir askerlerle dolup boşalmaktadır. Köyler boşalmış, üretken kesim adeta şehirden tecrit edilmişti. Sokaklar askerden geçilmiyordu ve halk askerlerin geçişini büyük bir heyecanla izliyordu. Askerlik şubesinin önü her gün asker yolcu edilmesi sebebiyle dolup taşmaktaydı. Bu arada şehirdeki Mevleviler savaşa gönüllü olarak katılmışlardı³².

İşgaller sırasında özellikle Anadolu'nun işgal görmemiş bölgelerinde rahatsız edildikleri yolunda İstanbul gazetelerinde çıkan haberler ve İtilaf Devletleri'nin kışkırtma çabaları Anadolu'da yaşayan Hıristiyan azınlıklar üzerinde etkili olmuştur. Gayrimüslimler işgal görmemiş bölgelerden büyük merkezlere göç etmektedirler. Nitekim Tokat'ta yaşayan Gayrimüslimler 18 Aralık 1919 tarihli bir yazıya göre temmuz ayından kasım ayına kadar Tokat merkezindeki çeşitli mahallelerden büyük merkezlere göç etmişlerdir.

²⁹ Cihat Taşkın, a.g.m. , s.24; Prof. Dr. Ali Birinci, a.g.m. , s. 484; Ersal Yavi, a.g.e. , s.131.

³⁰ Özel Yeşilırmak Lisesi bugün Gazi Osman Paşa Lisesi adını almıştır; Prof. Dr. Ali Birinci,a.g.e. ,s. 484; Ersal Yavi, a.g.e. , s.131.

³¹ Ersal Yavi a.g.e. , s.131.

³² Mehmet Ülkü, a.g.t. , s.30.

Tokat ve civarı Mondros Ateşkes Antlaşması sonrası işgal görmemiştir. Ancak özellikle Batı Anadolu'da Yunanlılar, Güney'de ise Fransızlar ve Ermeniler vasıtasıyla büyük bir faciaya dönüşen işgaller, Tokat Sancağı'ndaki Müslüman halkı endişeye düşürmüştür. Çünkü bu sırada Karadeniz sahili boyunca Pontus Rum Devleti kurma çabasında olan yerli Rumlar, sahil kesimlerinde olduğu gibi, bölgenin iç kesimlerinde de çeteler kurarak amaçlarına ulaşmak için Müslüman kanı akıtmaya başlamışlardır. Bütün bunların yanı sıra uzun süren savaş yıllarında zayıflayan devlet otoritesi nedeniyle firar olayları artmış ve çeşitli eşkıyalar türeyerek yöre halkına zarar vermeye başlamıştır. Şüphesiz bu dönemde Tokat Sancağı'nı etkileyen en önemli sorun Pontus çetelerinin faaliyetleridir. Bu konuyla ilgili olarak Sivas Valisi Reşit Paşa tarafından 20 Mayıs 1919'da 9. Ordu Müfettişliğine gönderilen bir yazıda, Tokat ve nahiyelerinde meydana gelen olayların faillerinin büyük bir kısmının Rum olduğu ve bunların siyasi fikir taşıdıkları ayrıca Rum köylerinden destek aldıkları belirtilmektedir. Haraç alma, katl ve gasp gibi suçları işleyen bu çetelerin çoğunun Yunan Patrikhanesi'nce teşvik edildiğinden yazıda söz edilmektedir.

İzmir'in 15 Mayıs 1919'da Yunanlılar tarafından işgali bütün Anadolu'da olduğu gibi Tokatlılar tarafından da büyük tepkiyle karşılanmış ve Yunan vahşeti nefretle kınamıştır. Reşadiye'de bütün ahali temsilcisi Girizade Şevki ve Redd-i İlhak Cemiyeti Başkanı Ahmet, Erbaa İlçesinden Redd-i İlhak Cemiyeti Başkanı Kirami, Niksar Redd-i İlhak Cemiyeti Başkanı Şeref Efendizade, Tokat Sancağı'ndan Redd-i İlhak Heyeti Başkanı Ömer, Mevlevi Şeyhi Hadi, Rufai Şeyhi Şükrü ve diğer üyelerin imzalarıyla Sadaret Makamına gönderilen telgraflarda; Wilson Prensipleri'ne ve uygarlık dünyasının insanlık değerlerine aykırı olan Yunan işgali ret ve protesto edilmiştir³³.

30 Ağustos 1920'de Tokat Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti üyelerine Tokat Mutasarrıfı Atıf Bey tarafından gönderilen bir yazıda, 8 Eylül 1920 tarihinde Ali Paşa Camii'nde vatanın içinde bulunduğu durumu, işgaller ve katliamlar karşısında neler yapılabileceğini görüşmek amacıyla tertip edilecek toplantı ve mitingin ön hazırlığını yapmak için Behzat Camii'nde toplanmaları istenmiştir. Behzat Camii toplantısından sonra Halis Turgut Cinlioğlu'nun babası Emir Balzade Abdulvahap ve Derviş Efendizade Hafız Agah Efendi'ler tarafından, Yunan saldırı ve tecavüzlerini görüşmek

³³ Mehmet Ülkü, a.g.t. , s.46-51.

için yapılacak Ali Paşa Camii toplantısının tarih ve saati bir beyanname ile Tokat Mutasarrıflığı'na bildirilmiştir³⁴.

Karadeniz bölgesinde Rum ve Ermeni çetelerinin olumsuz tutumları karşısında 19 Mayıs 1919 tarihinde Samsun'da "Karadeniz Türkleri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" kurulmuştur. Bu cemiyetin kuruluşundan 1 hafta sonra, Tokat ileri gelenlerinden Tahir Rüştü Bey, Elmacızade Hacı Hüsnü Efendi, İsmail Hameti Efendi, Hamamcızade Rıfat Efendi, Mütevellizade Nuri Efendi, Hacı Mustafa Efendi, Hafız Agah Efendi ve Mehmet Bey'in girişimleriyle Tokat şubesi açılmıştır. Bu şube, 20 Mart 1919 tarihinden itibaren "Tokat Müdafaa-i Hukuk-ı Milliye Cemiyeti" adını almış ve yeni bir yönetim kurulu oluşturularak çalışmalarını Erzurum Kongresi'ne kadar yaklaşık 5 ay sürdürmüştür. Sivas Kongresi'nde Müdafaa-i Hukuk Cemiyetlerinin birleştirilmesi kararının alınması ve yeni bir teşkilatlanmaya gidilmesinden sonra Sivas Vilayeti'ne bağlı bir sancak olan Tokat'taki Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti, Sivas Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Heyet-i Merkeziyesi'ne bağlanmış ve yazışmalarını Sivas'la yapmıştır. 1919 yılı sonlarına Tokat Heyet-i Merkeziyesi'ni oluşturan şahıslar şöyledir:

İstitâlat Heyeti

- 1-Mütevellizade Nuri Efendi (Başkan)
- 2-Belediye Reisi Rifat Efendi
- 3-Abdülvahap Efendi(İkinci Başkan-Halis Turgut Cinlioğlu'nun Babası)
- 4-Gençağazade İzzet Efendi
- 5-Yoğurtçuzade Hacı İbrahim Efendi
- 6-Evliya Efendizade Fuat Bey
- 7-Emekli Komiser Hafız Efendi
- 8-Eski Sandık Emni Hafız Mustafa Efendi
- 9-Doktor Remzi Bey(Kâtip)

Tokat Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti bazı önemli sorunlarla karşı karşıya kalsa da aydın kişilerin gayretleriyle gerek merkezde gerekse merkeze bağlı ilçe, kasaba ve köylerde Milli Mücadele'ye destek amacıyla başlıca şu faaliyetler yapılmıştır:

1-İşgalleri protesto etmek için telgraflar gönderilmiş, toplantılar ve mitingler düzenlenmiştir.

³⁴ Mehmet Ülkü, a.g.t. , s.54.

2-İşgal gören bölgelerimizde yaşayan insanlara çeşitli yardımlar gönderilmiştir.

3-Ayrılkçı grupların çıkardığı isyan ve saldırılarla mücadele edilmiştir.

4-Cephelere asker ve erzak gönderilmiş, orduya para yardımında bulunulmuştur.

5-Milli Mücadele karşıtı kişi ve gruplarla mücadele edilmiştir.

6-Milli birlik ve beraberliği kuvvetlendirecek propagandalar yapılmış ve halkın Milli Mücadele konusunda bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesine çalışılmıştır.

7-Erzurum Kongresi'ne Tokat delegesi olarak gönderilen Rıfat Bey'e 800 liralık yol harcı ödenmiştir.

8-Birinci dünya Savaşı'ndan dönen esirlerimizin memleketlerine ulaşmasına yardım edilmiştir.

9-Şehir içinde yaya Kuva-yi Milliye kurulmuş ve bu kuvvet İhtiyat Zabıtları komutasına verilmiştir. Şehir dışı için Mütevellizade Nuri Bey komutasında atlı Kuva-yi Milliye birlikleri oluşturulmuştur³⁵.

6. BASIN HAYATI

Halis Turgut'un sürekli yazı hayatı 1926'larda başlar. Bunlar, Arap harfleriyle yayınlanan "Tokat" gazetesindeki Tokat tarihiyle ilgili araştırma ve incelemelerdir. İl dâhilindeki bütün kitabe ve tarihi mezar taşlarını kopya etti. Çeşitli bilgiler ilavesiyle hepsini ayrı ayrı değerlendirdi. 1933 yılında yayınlanmaya başlayan aylık "Yeni Tokat" dergisinin kurucu ve yöneticiliğini üstlendi. Hemen her sayısında halkbilimi ve saz şiiri ile ilgili çeşitli makaleler yazdı. Diğer konuları da ihmal etmedi. 1950 yılına kadar yayınlanmış yüzlerce araştırma, inceleme ve makalesi vardır. Bu tarihten sonra da Tokat Sesi, Tozanlı ve Topçam gazetelerinde yazmaya devam etti. 1963 yılından sonra Sabah Postası gazetesinin sorumlu müdürü oldu. Bunların dışında Halk Bilgisi Haberleri, Türk Folklor Araştırmaları, Yeşilırmak ve Sivas Folkloru dergilerinde halkbilimi konusunda bir hayli yazısı çıkmıştır.

³⁵ Mehmet Ülkü, a.g.t. , s.68-75.

Emekliye ayrılınca günlük olaylara ağırlık verdi. Özellikle tarih, din ve ahlâk üzerine yayınlar yaptı. Gerici ve yobazları kınadığı için onların tepki ve tehdidine maruz kaldı. Ama aldırmadı, hak bildiği yolda yürümeye devam etti.

Zaman zaman, İstanbul'da yayınlanan Vakit, Tasvir-i Efkâr ve Zaman gazetelerinin muhabirliğini de yapmıştır.

Basınıımızda kendisini konu edinen iki yazı çıkmıştır. Birisi Akşam gazetesinde "Melek Hoca", diğeri de Ülke Dergisinde "Halis Hoca" başlıklarını taşır³⁶.

7. YAYINLANMIŞ ESERLERİ:

1-Osmanlılar Zamanında Tokat, I. Cilt, ilk soyadı (Asarkaya) ile yayınlanmıştır.(Tokat, Vilayet Matbaası, 1941, 136 s.)

2 Osmanlılar Zamanında Tokat, II. Cilt, (Tokat, Tokat Matbaası, 1950, 100 s.)

3- Osmanlılar Zamanında Tokat, III. Cilt,(Tokat, Tokat Matbaası, 1951,220 s.)

4- Osmanlılar Zamanında Tokat, IV. Cilt,(Tokat, Barış Matbaası, 1973, 98 s.)

5-Tokat'ta İrtica Hareketleri ve Bugünkü İrtica Meselesi(Tokat, Tokat Matbaası, 1951, 40 s.)

6-Tokat Vilayeti Meşhurları(Samsun, Aksiseda Matbaası, 1949, 128 s.)

7-Ulusal Savaşta Tokat(Tokat, Tokat Basımevi,1973,159 s.)

8-Öğrenciler İçin Tokat Coğrafyası(Tokat, Günesen Basımevi, 1968,7 s.)³⁷.

8. YAYINLANMAYI BEKLEYEN ESERLERİ

1-Eski Çağda Tokat

2-Beylikler Zamanında Tokat

3-Tokat'ın Uğradığı Felâketler

4-Tokat'ta El sanatları

5-Tokat'ta Eğitim ve Öğretim Kurumları

6-Tokat ve İlçeleri Mezarlıkları

7-1914'ten Bu Yana Anılar

³⁶ İbrahim Aslanoğlu, a.g.m. , s.4-5.

³⁷ Prof. Dr. Ali Birinci, a.g.m. , s.485-486; İbrahim Aslanoğlu, a.g.e. , s.5; Ersal Yavi, a.g.m. , s.131.

- 8-İslâm'ı Geriletten Nedenler
- 9-Tokat Genel Tarihi
- 10-Tokat Genel Coğrafyası
- 11-Cumhuriyet devrinde Tokat
- 12-Tokat'ta Spor
- 13-Tokat Destan ve Türküleri
- 14-Tokat'ta Eski Eserler ve İlçelere Ait İncelemeler
- 15-Tokat Folkloru I-II³⁸.

9. YAYINLANMIŞ YAZI VE MAKALELERİ

9.1. Türk Folklor Araştırmaları Dergisinde Yayınlanmış Yazıları

1949-1980 yılları arasında yayınlanmış 266 ciltlik bir dergidir. Halkbilimleri ve folklor konusunda araştırma yazıları içermektedir. Sahibi ve yazı işleri müdürü olan İhsan Hınçer'dir. İstanbul Yörük matbaası tarafından basılmıştır.

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
90	Ocak 1957	Tokat'ta Ay Hakkında İnanmalar
91	Şubat 1957	Tokat'ta Ay Hakkında Söylenen Maniler
235	Şubat 1965	Tokat'ta Ziyaret Yerleri ve Usulleri
238	Mayıs 1965	Halk Takviminde Aylar

9.2. Yeni Tokat Dergisinde Yayınlanmış Yazıları

İlk yayınına 1933 yılında Tokat Halkevinin açılmasından sonra ayda bir çıkan Tokat Halkevi yayınıdır.

³⁸ Prof. Dr. Ali Birinci, a.g.m. , s. 485-486; İbrahim Aslanoğlu, a.g.m. , s.5.

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
6	15 Eylül 1933	Tokat Nehirleri ve İstifade Şekilleri
11	1 Şubat 1934	Osmanlılar Devri Tokat Tarihi

9.3. Türk Folkloru Dergisinde Yayınlanmış Yazıları

Ağustos 1979 - Ekim 1984 tarihleri arasında çıkmış olan 63 sayıdan oluşan bir dergidir. Sahipliğini ve yazı işleri müdürlüğünü İbrahim Aslanoğlu'nun yaptığı İstanbul'da yayınlanan aylık folklor dergisidir.

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
4	Kasım 1979	Keloğlan "Masal"
5	Aralık 1979	Gelinim, Gelinim "Masal"
7	Şubat 1980	Tilki ile Değirmenci "Masal"
9	Nisan 1980	Köse Dayı'nın Eşeği
14	Eylül 1980	Ecelsiz Ölen Bir Delikanlının Destanı

9.4. Halk Bilgisi Haberleri Dergisinde Yayınlanmış Yazıları

Kasım 1929- Şubat 1942 tarihleri arasında toplam 124 sayı halinde yayınlanmış aylık dergidir. Yurdun değişik bölgelerindeki dernek üyeleri tarafından bilgi ve araştırmalara yer veren dergi İstanbul Eminönü Halkevi tarafından yayınlanmıştır. Türk diline, Türk halk edebiyatı ve saz şairlerine, halk müziği ve halk oyunlarına, halk adetleri ve inançlarına, halk hekimliği ve halk ilaçlarına, halk eğlence ve oyunlarına ve halk bilimi genel konularına dair yüzlerce yazı yer almıştır.

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
5	Mart 1930	Aşık Bedri
9	Temmuz 1930	Aşık Ceyhuni
17	Mart 1931	Aşık Arifi

9.5. Sivas Folkloru Dergisinde Yayınlanmış Yazıları

1973-1979 yılları arasında toplam 78 sayıdan oluşan aylık folklor dergisidir. Sahipliğini ve yazı işleri müdürlüğünü İbrahim Aslanoğlu yapmıştır.

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
35	Aralık 1975	Tıp Biliminin Bir Bilim Olmaktan Çıkışı I
36	Ocak 1976	Tıp Biliminin Bir Bilim Olmaktan Çıkışı II
37	Şubat 1976	Ailelerin Soyadı, Kişilerin Takma Adlarla Tanınması
41	Haziran 1976	Tokat'ta Tabiat Olayları İle İlgili Halk İnanışları
44	Eylül 1976	Erbaa'nın Zığdı Kasabasında Düğün Gelenekleri
47	Aralık 1976	Tokat Sel Destanı
48	Ocak 1977	Tokat'ta Büyük Yangın Destanı
50	Mart 1977	Şahnalar Destanı
51	Nisan 1977	Mültezimler Destanı
58	Kasım 1977	Evlenme Töreleri I
59	Aralık 1977	Evlenme Töreleri II
60	Ocak 1978	Bazı Derleme Kusurları

9.6. Tokat'ın Sesi Gazetesinde Yayınlanmış Yazıları

İlk sayısı 15 Eylül 1950 Cuma günü yayınlanmaya başlamış haftalık Tokat gazetesidir. İlk sahibi Necati Diren'dir. Tokat Belediye başkanlığı da yapmış olan Mesrur Gürgenç'te gazeteye sonradan ortak olmuştur.

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
1	15 Eylül 1950	Niçin Çıkıyoruz?
2	22 Eylül 1950	Dış Politika
3	29 Eylül 1950	Görüşler İç Politika
4	6 Ekim 1950	Kore Harbi ve Neticeleri

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
5-6	13/20 Ekim 1950	Bizde Spor Terbiyesi
6	20 Ekim 1950	Bir Müşahede Zaruri Bir Cevap Dedikodulara Son Verilmelidir
7	29 Ekim 1950	Nüfus sayımı Günü Nasıl Geçti?
8	3 Kasım 1950	Görüşler: Hacılar Geldi
9	10 Kasım 1950	Manevi Huzurunda Düşünüyoruz
10	17 Kasım 1950	Yasımızla Alay Eden Bir Tebessüm Dolayısıyla
11-12	21 Kasım 1950	Neler İstiyoruz? Nelerden Hoşlanmıyoruz?
14	1 Aralık 1950	Hizmeti Kim için Göreceğiz?
16	8 Aralık 1950	Dünya Âlimlerinin Dedikleri ve Bizim Gideceğimiz Yol
18	15 Aralık 1950	Dış Politika: Siyasi Görüşmeler İslam'da İlimin Değeri ve Bizim Verdiğimiz Değer
19	19 Aralık 1950	Belediye Reisi'nin Cevabına Cevap
20	22 Aralık 1950	Bütçe Tasarısı Dolayısıyla İslam'da İlimin Değeri ve Bizim Verdiğimiz Değer
20	22 Aralık 1950	Spor Dökme Tepe Aşım Durağı
22	29 Aralık 1950	İnekhane Spor
24	5 Ocak 1951	İslâm'da Ahlak ve Bizim Ahlakımız İnekhane II Doktor Remzi Topçam'ı Bu Hafta Kaybetmiştik
26	12 Ocak 1951	İnekhane III
26	12 Ocak 1951	Spor İslâm'da Ahlak ve Bizim Ahlakımız
28	19 Ocak 1951	İslam'da Makul Müslümanlarda Batı İnanışları
30	26 Ocak 1951	Kore Meselesinin Yeni Görünüşü
31	30 Ocak 1951	Topluluk Nizamına Bir Düzen Vermek Lazımdır
32	2 Şubat 1951	İslam'da Makul Müslümanlarda Batı İnanışları

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
32	2 Şubat 1951	Spor
32	2 Şubat 1951	Şehir İşlerinin Düzensizliği
33	6 Şubat 1951	Nereye Abdest Bozmalı? Yirminci Asırda Mağara Hayatı
34	9 Şubat 1951	Fakirlere Yardım Teşkilatı Lazım Veren Allah İyi Eder Elbet
35	13 Şubat 1951	İçki Taşıyan Çocuk Alışmasın Her Zaman İster
36	16 Şubat 1951	Kütük Ahbabları
37	20 Şubat 1951	Bu Nasıl Cevap?
38	23 Şubat 1951	Niçin Koşuyorlar?
39	27 Şubat 1951	Siyasi Hayatımızdan Alacağımız Dersler Göçmen Davası Spor
40	2 Mart 1951	Bütçe Müzakereleri ve Milletvekillerimiz Horuna Gitti de İçen İşçi Düşünemez, Düşünen İşçi İçemez
41	6 Mart 1951	Atatürk'e, İnkılâba tecavüz Top Oynayan Küçükler
42	9 Mart 1951	Orman Derdi İçkili Yerde Bir Çocuk
43	13 Mart 1951	Orman Derdi II Falcı Hafız Efendi Spor
44	16 Mart 1951	Orman Derdi III
44	16 Mart 1951	Pazar Tatili Tokat İçin Kurulmuş Dernekleri Birleştiremez miyiz? Etek Öpmeye Gidenler
45	20 Mart 1951	Bunlar da İnsan
46	23 Mart 1951	Bir Emeklinin Teşhisi

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
47	27 Mart 1951	Milletvekilleri Hakkında
48	30 Mart 1951	Kuru Ekmeğine Çökerek Bulamayan Hamal Dünya Güreş Şampiyonası
49	3 Nisan 1951	Satılık Kızlar
50	6 Nisan 1951	Ekmeksizler Gazi Osman Paşa Kimdir? İrtica Meselesi I
51	10 Nisan 1951	Dertlere Deva Ada Soğanı
51	10 Nisan 1951	İrtica Meselesi II
52	13 Nisan 1951	Burası Kore'dir
52	13 Nisan 1951	İrtica Meselesi III
53	17 Nisan 1951	Çalı Tekkeleri Zile'deki Hadise
54	20 Nisan 1951	Kaçakçılığın Çeşitleri İrtica Meselesi IV
56	27 Nisan 1951	İrtica Meselesi V
57	1 Mayıs 1951	Dünya Güreşi
58	4 Mayıs 1951	Ahlak Terbiyesi Kongresi Dolayısıyla 1 Mayıs'ta Bayrak Asmak İrtica Meselesi VI
60	11 Mayıs 1951	Ahlaksızlık Bu Güne mi Mahsustur? Eski Harfler Öğretiliyor İrtica Meselesi VII
61	15 Mayıs 1951	Müsamere Var
62	18 Mayıs 1951	Ahlaksızlığın Sebepleri III İrtica Meselesi VIII Aferin Bu Muhtara
63	22 Mayıs 1951	İki Köylü Konuşuyor
64	25 Mayıs 1951	Badem İçi Fiyatı Ahlak Buhranı Nasıl Giderilebilir?
64	25 Mayıs 1951	İrtica Meselesi IX

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
65	29 Mayıs 1951	Düğünler ve Sarhoşlar Dolayısıyla
66	1 Haziran 1951	İrtica Meselesi X Bize "Namussuzlar" Diyen
67	5 Haziran 1951	Hayatı Cihan Değen Zaman
68	8 Haziran 1951	İrtica Meselesi XI Tatlı Sözden Anlamayanlar
69	12 Haziran 1951	İmamlarımız
70	15 Haziran 1951	İrtica Meselesi XII
70	15 Haziran 1951	Erbaa'nın Dertleri
72	22 Haziran 1951	Bir Konuşma Dolayısıyla
73	26 Haziran 1951	Utanmak Lazım Kel Başa Şimşir Tarak
74	29 Haziran 1951	Çocuk Babaları Okusunlar
76	6 Temmuz 1951	İrtica Meselesi XIII
78	13 Temmuz 1951	Hayırseverlik-Çok Yemek İrtica Meselesi XIV
80	20 Temmuz 1951	Şu Meydan Bambaşka Bir Yer
81	24 Temmuz 1951	Küçük Çocuklar Meselesi
82	27 Temmuz 1951	Hatip Hoca Dedi ki
84	3 Ağustos 1951	Karışma Hükümetin İşine İngiliz Âlimi G. ile Bir Konuşma I
85	7 Ağustos 1951	Yalın Ayak
94	7 Eylül 1951	Memleketimizi Tanıyamıyoruz Çay Mahallesi ve Çevresi Selden Nasıl Korunur?
111	2 Kasım 1951	Ofis Ambarına Buğday Teslimi
165	9 Mayıs 1952	Sinema Kapısında Çocuklar
177	20 Haziran 1952	Zorba Tokat Voyvodaları I
183	11 Temmuz 1952	Kendi Kendine Pey Sürenler
185	18 Temmuz 1952	Zorba Tokat Voyvodaları IV
187	25 Temmuz 1952	Zorba Tokat Voyvodaları V
248	20 Şubat 1953	Ana ve Babalarınızı Sayınız Seviniz

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
250	27 Şubat 1953	Ağaç ve Orman II
251	3 Mart 1953	Ağaç ve Orman III
252	6 Mart 1953	Çocuk Bir Yük müdür?
253	10 Mart 1953	Ağaç ve Orman IV
254	13 Mart 1953	Ağaç ve Orman V
255	17 Mart 1953	Ağaç ve Orman VI
256	20 Mart 1953	Köylülerimize Ahlaki ve Dini Nasihatler
258	27 Mart 1953	Sinemada Kadınlar Matinesi
265	21 Nisan 1953	Kötü Yerlerde Çalışan Çocuklarımız
266	24 Nisan 1953	Köylülerimize Ahlaki ve Dini Nasihatler
270	8 Mayıs 1953	Keçi Ormanın Baş Belasıdır
276	29 Mayıs 1953	Türk'e Esir Bizans
277	2 Haziran 1953	Fatih Devrinin Tokatlı Meşhurları
282	19 Haziran 1953	Dinimizi İyi Anlayalım
284	26 Haziran 1953	Nereye Gidiyoruz? I
285	30 Haziran 1953	Nereye Gidiyoruz? II
286	3 Temmuz 1953	Topluluğun Değersizleşmesi
287	7 Temmuz 1953	Okul Vazifesini Yapamıyor
289	14 Temmuz 1953	Okul İdareleri I
291	21 Temmuz 1953	Okul İdareleri II
292	24 Temmuz 1953	Öğretmen Yetiştirme Usullerimiz Sakattır
293	28 Temmuz 1953	İmam Hatip Okullarının Açılışı Dolayısıyla
295	4 Ağustos 1953	Öğrencilerin Terbiyesi
296	7 Ağustos 1953	Okulların Teftişi
297	11 Ağustos 1953	Kanunların kifayetsizliği
785	26 Ocak 1956	Tokat Bakırcılığında Yeni Bir Adım Daha
810	18 Şubat 1956	Teknik Ziraat Kongresi ve Düşüncelerimiz I
812	21 Şubat 1956	Teknik Ziraat Kongresi ve Düşüncelerimiz II
813	22 Şubat 1956	Teknik Ziraat Kongresi ve Düşüncelerimiz III
814	23 Şubat 1956	Teknik Ziraat Kongresi ve Düşüncelerimiz IV
815	24 Şubat 1956	Teknik Ziraat Kongresi ve Düşüncelerimiz V

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
816	26 Şubat 1956	Teknik Ziraat Kongresi ve Düşüncelerimiz VI
818	28 Şubat 1956	Teknik Ziraat Kongresi ve Düşüncelerimiz VII
819	29 Şubat 1956	Teknik Ziraat Kongresi ve Düşüncelerimiz VIII
822	3 Mart 1956	Teknik Ziraat Kongresi ve Düşüncelerimiz
1116	15 Şubat 1957	Ağaç Zedeleyen
1121	21 Şubat 1957	Saman Alafı
1715	7 Şubat 1959	Almanlardan Alacağımız Bir Ders

9.7. Sabah Postası Gazetesi'nde Yayınlanmış Olan Yazıları

23 Nisan 1963'te yayın hayatına başlamış olan Tokat'ın bu yerel gazetesi günlük olarak yayınlanmıştır. Halis Cinlioğlu bu gazetenin başyazarı olarak yazılar yazmıştır. Yazılarını çoğunlukla kendi adını kullanarak yazmış olmasına rağmen bazen "Göz Görür, Kulak İşitir" başlığı altında ismini kullanmadan yazmıştır.³⁹

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
1	23 Nisan 1963	Çocuklarımız ve Biz
3	25 Nisan 1963	Kişisel Çıkarlarımıza Göre Renk Değiştirmek
9	1 Mayıs 1963	Adam Görmemişler!
16	8 Mayıs 1963	Şoförler Konuşuyor
18	10 Mayıs 1963	Ne Okusak Acaba
24	16 Mayıs 1963	Bayrak Geldi
37	29 Mayıs 1963	Nerede Heyecan!
38	30 Mayıs 1963	Bir Varmış, Bir Yokmuş... Bir "Akali" Varmış
39	31 Mayıs 1963	Bir Varmış, Bir Yokmuş... Bir "Akali" Varmış
40	1 Haziran 1963	Bir Varmış, Bir Yokmuş... Bir Bay"Çatoğlu" Varmış
41	2 Haziran 1963	Bir Varmış, Bir Yokmuş... Bir Bay"Çatoğlu" Varmış

³⁹ Bu bilgiler Mehmet Ali Cinlioğlu'ndan alınmıştır.

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
43	4 Haziran 1963	Bir Varmış, Bir Yokmuş... Vaktinde Bir "Cihan Efendi" Varmış
44	5 Haziran 1963	Bir Varmış, Bir Yokmuş... Vaktinde Bir "Cihan Efendi" Varmış
45	6 Haziran 1963	Bir Varmış, Bir Yokmuş... Vaktinde Bir "Cihan Efendi" Varmış
46	7 Haziran 1963	Bir Varmış, Bir Yokmuş... Vaktinde Bir "Cihan Efendi" Varmış
47	8 Haziran 1963	Bir Varmış, Bir Yokmuş... Vaktinde Tokat'ta Bir Beyanname Asılmıştı
48	9 Haziran 1963	Bir Varmış, Bir Yokmuş... Vaktinde Tokat'ta Bir Beyanname Asılmıştı
50	11 Haziran 1963	Bir Varmış, Bir Yokmuş... Vaktinde Bir Ortaokul Öğrencisi Varmış
51	12 Haziran 1963	Bir Varmış, Bir Yokmuş... Vaktinde Bir Ortaokul Öğrencisi Varmış
52	13 Haziran 1963	Bir Varmış, Bir Yokmuş... Vaktinde Bir Ortaokul Öğrencisi Varmış
53	14 Haziran 1963	Hay Yaşayasın, Amuca
54	15 Haziran 1963	Uşis Ne Demek
55	16 Haziran 1963	Aydın Politikacılarımıza Sesleniyoruz
57	18 Haziran 1963	"Bir Varmış, Bir Yokmuş" Yazılarım Dolayısıyla
58	19 Haziran 1963	Gençlerbirliği Nasıl Kapatıldı
59	20 Haziran 1963	Gençlerbirliği Nasıl Kapatıldı
60	21 Haziran 1963	Sokakta Küfreden Vali
		Bunlar da Soru mu?
61	22 Haziran 1963	Türk Ocağı-Kumarhane
62	23 Haziran 1963	"Gençler" Adından Ürkenler
64	25 Haziran 1963	"Gençler" Adından Ürkenler
66	27 Haziran 1963	Varlık Vergisi, Darlık Vergisi mi, "Yar"lık Vergisi mi?

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
66	27 Haziran 1963	Salyangoz ve Hoca Efendi
67	28 Haziran 1963	Varlık Vergisi, Darlık Vergisi mi, "Yar"lık Vergisi mi? Salyangoz ve Tokat
68	29 Haziran 1963	Böylelerini Ne Diye Konuşturuyorsun? Allah Rahmet Eylesin, Yeter mi?
69	30 Haziran 1963	Modern Sulusaray Tesisleri Bugün açılıyor
71	2 Temmuz 1963	Memleketimizde Yapılmakta Olan işler Dolayısıyla
73	4 Temmuz 1963	Sulusaray Çermiğinin Yeni Tesisleri Nasıl Açıldı?
75	6 Temmuz 1963	Medeniyet Değil, Görerek Hâkim
81	12 Temmuz 1963	Patrikhane Yunanistan'a Yolcu Edilmelidir
88	19 Temmuz 1963	Yetiştirme Yurdunu Gezdik
90	21 Temmuz 1963	Bizde Partiler ve Partililer I
92	23 Temmuz 1963	Bizde Partiler ve Partililer II
93	24 Temmuz 1963	Bizde Partiler ve Partililer III
94	25 Temmuz 1963	Mahmut Paşa'da Bir Konuşma
95	26 Temmuz 1963	Bir Kazanın Sonu
100	31 Temmuz 1963	Trafik ve...
101	1 Ağustos 1963	Başımıza Giydiklerimiz
102	2 Ağustos 1963	Bu Kadar Laubaliliğe Yeter Denmeyecek mi?
104	4 Ağustos 1963	Vatandaş Saygısı!
108	8 Ağustos 1963	Bal Tutan Parmağını Yalar
109	9 Ağustos 1963	Bir Köy Gördüm
115	15 Ağustos 1963	Tiyatro mu, Edepsizlik Dershanesi mi?
121	21 Ağustos 1963	Geçmişin Yanlış Davranışlarının Tekrarlanmaması İçin Bize Düşen Vazifeler
122	22 Ağustos 1963	Geçmişin Yanlış Davranışlarının Tekrarlanmaması İçin Bize Düşen Vazifeler
123	23 Ağustos 1963	Bir Müteahhit Dinledim

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
124	24 Ağustos 1963	İşlerimizi Planlı Görsek Olmaz mı?
130	30 Ağustos 1963	30 Ağustos'un Gerçek Manası
150	19 Eylül 1963	Tokat'ın Meşhur Semtleri I: Niksaryolu Ağzı
152	21 Eylül 1963	Tokat'ın Meşhur Semtleri II: Taşhan-Hal
153	22 Eylül 1963	Tokat'ın Meşhur Semtleri III: Hayvan Pazarı
155	24 Eylül 1963	Tokat'ın Meşhur Semtleri IV: Genel Ev
156	25 Eylül 1963	Tokat'ın Meşhur Semtleri V: Cuma Pazarı
158	27 Eylül 1963	Kazova'nın Dertleri
159	28 Eylül 1963	Kazova'nın Dertleri
166	5 Ekim 1963	Bu Memleketin Kaderi Böyle Devam Edemez
177	16 Ekim 1963	Cumartesi Akşamı Görüp Duyduklarımız
179	18 Ekim 1963	İş Yerlerinde Çalıştırılmayacak Çocuklar
184	23 Ekim 1963	O Pantolon Bizim Şerefimizdir
185	24 Ekim 1963	Spor Sahası Küfür ve Dövüş Meydanı Olmaktan Kurtarılmalıdır
188	27 Ekim 1963	Dikkatli Olalım
191	30 Ekim 1963	Bize Bir "Milli Eğitim Kalkınması" Lâzımdır
192	31 Ekim 1963	Kapalı Spor Salonundaki Maçlar Dolayısıyla
202	10 Kasım 1963	Atatürk'ü Sevmek O'nu Anlamak ve Öğretmekle Olur
215	23 Kasım 1963	Ölü Olduğu Halde Evermişler!
219	27 Kasım 1963	Bir Daha Pancar Ekersem
220	28 Kasım 1963	Belediye Meclisinin İlk Toplantısı
222	30 Kasım 1963	Plan
225	3 Aralık 1963	Temiz Halkımızın Dürüst İnançlarını Sömürmeyelim
228	6 Aralık 1963	Yardım Severler Nerede?
232	10 Aralık 1963	Bir Vaizin Dediklerine Cevap
233	11 Aralık 1963	Bir Vaizin Dediklerine Cevap
235	13 Aralık 1963	Mahkeme Koridorunda Gördüğüm Çocuklarımız Dolayısıyla

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
246	24 Aralık 1963	Bir Cevap Daha: Hakikatler Balçıkla Sıvanmaz I
247	25 Aralık 1963	Bir Cevap Daha: Hakikatler Balçıkla Sıvanmaz II
248	26 Aralık 1963	Bir Cevap Daha: Hakikatler Balçıkla Sıvanmaz III
250	28 Aralık 1963	Yeter Artık!
262	9 Ocak 1964	Kış Mevsiminde Köylümüzün Boş Zamanlarını Değerlendirmeliyiz
263	10 Ocak 1964	Sosyal Dertlerimize Bir Çözüm Lâzım
264	11 Ocak 1964	Sorumluluk Yaratabiliyor muyuz?
265	12 Ocak 1964	Sinema Yapıları Dolayısıyla
269	16 Ocak 1964	Dinler, Ahlâki Temellerle Sürekli Olabilirler
270	17 Ocak 1964	Cinlioğlu Kitaplığı
271	18 Ocak 1964	Nefse Hâkimiyet, İbadette Esastır
274	21 Ocak 1964	Müslümanlık İyilik Yapmayı Sever
276	23 Ocak 1964	Müslümanlık Toplum Terbiyesine Büyük Önem Vermiştir
278	25 Ocak 1964	İslâm Dini Her Yönde Sağlığı ve Temizliği Emreder
279	26 Ocak 1964	İslam Dininde İlme Verilen Değer ve Müslümanlar
281	28 Ocak 1964	İslam Dininde İlme Verilen Değer ve Müslümanlar
283	30 Ocak 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz I
284	31 Ocak 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz II: Kuruluş Bakımından Köy Çeşitleri
285	1 Şubat 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz III: Kuruluştaki Olayların Rolü Var mı?
286	2 Şubat 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz IV: Yeni Kuruluşlar Nasıl Oluyor?
288	4 Şubat 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz V: Irk ve Din Bakımından Köyler
289	5 Şubat 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz VI: Köyde Arazi Dağılışı
290	6 Şubat 1964	İlimiz Basın Hayatında Necati Diren

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
291	7 Şubat 1964	Hastanemizin Eksikleri
293	9 Şubat 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz VII: Çeşitli Yönlerden Köy
295	11 Şubat 1964	Ailede Sistemler...
295	11 Şubat 1964	Müslümanlarda Yanlış İnanışlar ve İslâm Dininin Makul Yolu
296	12 Şubat 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz VIII: Bir Köy Yapılırken Dikkat Edilecek Esaslar
296	12 Şubat 1964	Müslümanlarda Yanlış İnanışlar ve İslâm Dininin Makul Yolu
297	13 Şubat 1964	Müslümanlarda Yanlış İnanışlar ve İslâm Dininin Makul Yolu
297	13 Şubat 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz IX: Köy Yolları ve Sokakları Nasıl Olmalıdır?
298	14 Şubat 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz X: Köyün Ortak Malları
302	18 Şubat 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz XI: Köy Okulları
303	19 Şubat 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz XII: Köy Okulları
304	20 Şubat 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz XIII: Teknik Ziraat Okulları ve Köylü
305	21 Şubat 1964	Dikkat! Bir Yangın Var İçimizde
306	22 Şubat 1964	Dikkat! Bir Yangın Var İçimizde
309	25 Şubat 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz XIV: Köy İdaresi
310	26 Şubat 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz XV: Köy Bütçesi
311	27 Şubat 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz XVI: Köylerden Göçler
312	28 Şubat 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz XVII: Köyde Sağlık Durumu
313	29 Şubat 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz XVIII: Köylerde Suç İşlemenin Sebepleri İbret Alırlar mı Acaba?

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
314	1 Mart 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz XIX: Köylerde Suç İşlemenin Sebepleri
316	3 Mart 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz XX: Köylerde Suç İşlemenin Sebepleri
317	4 Mart 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz XXI: Köylerde Suç İşlemenin Sebepleri
318	5 Mart 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz XXII: Köylerde Suç İşlemenin Sebepleri
319	6 Mart 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz XXIII: Köylerimizde Çalışma Gücü
320	7 Mart 1964	Genç Kızları Tuzığa Düşüren Şebekeler Var!
321	8 Mart 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz XXIV: Köylerimizdeki İtimatsızlık
323	10 Mart 1964	Spor Karşılaşmalarında Gördüklerimizin Sonu Gelmeyecek mi?
325	12 Mart 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz XXV: Köylerimizdeki İtimatsızlık
326	13 Mart 1964	Almanya'da Suç Rekoru Kıran İşçilerimiz
327	14 Mart 1964	Köylerimiz ve Köylülerimiz XXVI: Köy ve Köylerimiz Hakkında Bazı Düşünceler
328	15 Mart 1964	Rıza Nur ve Bir Kitabı
334	21 Mart 1964	Bir dakika Sükut!
339	26 Mart 1964	Davetiye!
340	27 Mart 1964	Genel Yerlerde Kapılar Niçin yapılır?
341	28 Mart 1964	Çingeneler
345	1 Nisan 1964	Eski Eserlere Saygısızlık
346	2 Nisan 1964	Zavallı Taşhan
348	4 Nisan 1964	Zile kalesinde Bir Kitabe ve Düşüncemiz
349	5 Nisan 1964	Nerede Talih Varsa, Orada "Tokat" Yoktur
361	17 Nisan 1964	Böyle İzciliğe Lüzum Yok
372	28 Nisan 1964	İki Bayram Bir Arada Nasıl Geçti?

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
373	29 Nisan 1964	İki Bayram Bir Arada Nasıl Geçti?
375	1 Mayıs 1964	Partilerde Çalışmalar
377	3 Mayıs 1964	Çok Ayıp Doğrusu
382	8 Mayıs 1964	Utanmak Bilmeyenler
386	12 Mayıs 1964	3,5 Naraları
387	13 Mayıs 1964	Bir Cumartesi Akşamı
391	17 Mayıs 1964	Ne Çok Küfür Söylüyoruz
393	19 Mayıs 1964	19 Mayıs Manası
396	22 Mayıs 1964	19 Mayıs Gösterileri Nasıl Geçti?
404	30 Mayıs 1964	Seçimler Dolayısıyla: Neler Diyorlar? Doğmayan Oğluma Açık Mektup I
405	31 Mayıs 1964	Doğmayan Oğluma Açık Mektup II Seçimler Dolayısıyla: Belediye Kahvesindeki AP. Toplantısında Neler Dediler?
407	2 Haziran 1964	Doğmayan Oğluma Açık Mektup III Seçimler Dolayısıyla: Neler Diyorlar?
408	3 Haziran 1964	Doğmayan Oğluma Açık Mektup IV
409	4 Haziran 1964	Doğmayan Oğluma Açık Mektup V Seçimler Dolayısıyla: Neler Diyorlar?
410	5 Haziran 1964	Doğmayan Oğluma Açık Mektup VI
411	6 Haziran 1964	Doğmayan Oğluma Açık Mektup VII Toprak Reformu Hakkında Ne Dediler?
412	7 Haziran 1964	Doğmayan Oğluma Açık Mektup VIII
414	9 Haziran 1964	Doğmayan Oğluma Açık Mektup IX
415	10 Haziran 1964	Doğmayan Oğluma Açık Mektup X
416	11 Haziran 1964	Doğmayan Oğluma Açık Mektup XI
421	16 Haziran 1964	Kültür Yarışması Dolayısıyla
423	18 Haziran 1964	Ölmemiş Ya!
423	18 Haziran 1964	Nurculuk Yayınları Dolayısıyla
425	20 Haziran 1964	Samsun Fuarı ve Biz
425	20 Haziran 1964	Ali Sabri Sineması Bedava Müşteri Alıyor

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
426	21 Haziran 1964	Hamal ve Radyo
428	23 Haziran 1964	Sözde Rekabet, Gerçekte Vatandaşa Zorluk
429	24 Haziran 1964	“Vermemiş Mabut, Neylesin Mahmut” Değil
430	25 Haziran 1964	Bir “Ahlak Terbiyesi Kongresi”ni Gerekli Buluyoruz
431	26 Haziran 1964	Küfürlü Öğrenciler!
432	27 Haziran 1964	Giderilecek Bir Huyumuz daha
435	30 Haziran 1964	İslam Terbiyesi ve Bizim Terbiyemiz I
436	1 Temmuz 1964	İslam Terbiyesi ve Bizim Terbiyemiz II Bir “Adam” Yolcu Ettik
437	2 Temmuz 1964	İslam Terbiyesi ve Bizim Terbiyemiz III
438	3 Temmuz 1964	İslam Terbiyesi ve Bizim Terbiyemiz IV
439	4 Temmuz 1964	İslam Terbiyesi ve Bizim Terbiyemiz V
440	5 Temmuz 1964	İslam Terbiyesi ve Bizim Terbiyemiz VI Hamamlar Temizlenmek İçin Yapılmıştır
442	7 Temmuz 1964	İslam Terbiyesi ve Bizim Terbiyemiz VII
443	8 Temmuz 1964	Orman, Orman, Gene Orman I
444	9 Temmuz 1964	Orman, Orman, Gene Orman II
445	10 Temmuz 1964	Orman, Orman, Gene Orman III
446	11 Temmuz 1964	Orman, Orman, Gene Orman IV
451	16 Temmuz 1964	Et Derdi Öküzün Tarifi
452	17 Temmuz 1964	Yol Derdi
453	18 Temmuz 1964	Su Derdi
456	21 Temmuz 1964	Okullara Yer Bulmak
457	22 Temmuz 1964	Dernek Kurmak Var, Çalışmak Yok I
458	23 Temmuz 1964	Dernek Kurmak Var, Çalışmak Yok II Bir Dilencinin Öğrettikleri
459	24 Temmuz 1964	Dilencinin Derdi
460	25 Temmuz 1964	Kahvehaneler Derdi
461	26 Temmuz 1964	Otel ve Hanlarımız

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
463	28 Temmuz 1964	Hamamlarımız Biz İnsanlık İçin, Vatan Millet İçin Çalışıyoruz
464	29 Temmuz 1964	Başiboş Çocuklar I
465	30 Temmuz 1964	Başiboş Çocuklar II Tamam!
466	31 Temmuz 1964	Sömürücü Devletlere Karşı Davranışımız Nasıl Olmalıdır?
467	1 Ağustos 1964	Sömürücü İnsanları Nasıl Yenebiliriz?
468	2 Ağustos 1964	Adımı Ne Koyalım?
470	4 Ağustos 1964	Boş Versen
471	5 Ağustos 1964	“Ah Bu Mikrofonlar”
471	5 Ağustos 1964	Lokanta ve Aşevlerimiz
472	6 Ağustos 1964	“Biz Türkler Karşılıklı Sevgiyle Yaşayan İnsanlarız”
473	7 Ağustos 1964	Kulüplerde Bir Derttir
478	12 Ağustos 1964	Kıbrıs Filmi Bu mudur?
479	13 Ağustos 1964	Bir Meteoroloji Haberi
480	14 Ağustos 1964	Hacı Bektaş Turizm Derneğinin Tokat Şubesi
481	15 Ağustos 1964	Vazifelilere Müdahale Etmeyiniz
491	25 Ağustos 1964	Yangından Sonra
492	26 Ağustos 1964	Bir Trafik Kazası Dolayısıyla
493	27 Ağustos 1964	Alkış
494	28 Ağustos 1964	Böyle mi Olmalı?
496	30 Ağustos 1964	30 Ağustosun Manası
498	1 Eylül 1964	Neredesin Ya Hazreti Trafik
502	5 Eylül 1964	“Hükümetin Önünde Futbol Oynamış Desinler”
506	9 Eylül 1964	Okullarımızın Eşiğinde Gerici Akımları Perde Arkasındakiler Yürütürler
507	10 Eylül 1964	Sorumluluk Duygusu Olmayanlar Rahat Konuşurlar
508	11 Eylül 1964	Meyve Bahçesi, Meyve Bahçesi! Sonu?

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
508	11 Eylül 1964	Hiç Sarhoş Görmedin mi?
509	12 Eylül 1964	Bir Dilekçe: Belediye Başkanlığına
513	16 Eylül 1964	Zavallı Biz!
514	17 Eylül 1964	Başiboş Bir Kalabalık!
515	18 Eylül 1964	Başiboş Bir Kalabalık!
516	19 Eylül 1964	Selam
		Namussuz Kime Derler?
527	30 Eylül 1964	Dün ve Bugün Köy ve Köylü: Şeriye Sicillerine Göre Söze Başlarken I
528	1 Ekim 1964	Dün ve Bugün Köy ve Köylü: Şeriye Sicillerine Göre Köylüleri Kimler Soyardı? II
529	2 Ekim 1964	Dün ve Bugün Köy ve Köylü: Asker ve Kaçakların Zulümleri III
530	3 Ekim 1964	Dün ve Bugün Köy ve Köylü: Din adamlarının Bir Etkisi Var mıydı? IV
531	4 Ekim 1964	Dün ve Bugün Köy ve Köylü: Boşalan Kaza ve Nahiyeler V
533	6 Ekim 1964	Dün ve Bugün Köy ve Köylü: İsyanları ve Eşkıyalığı Kimler Yapardı? VI
534	7 Ekim 1964	Dün ve Bugün Köy ve Köylü: Tanzimat'tan Sonra Bir Değişiklik Oldu mu? VII
535	8 Ekim 1964	Dün ve Bugün Köy ve Köylü: Tanzimat'tan Sonra Planlı Bir Yerleştirme Olmadı VIII Bizde Diyelim Maşallah!
536	9 Ekim 1964	Dün ve Bugün Köy ve Köylü: Birinci Cihan Harbi Yıllarında IX
537	10 Ekim 1964	Dün ve Bugün Köy ve Köylü: Birinci Cihan Harbi Yıllarında Harp İçinde X
538	11 Ekim 1964	Dün ve Bugün Köy ve Köylü: Birinci Cihan Harbi Yıllarında Köyde Sağlık İşleri XI
540	13 Ekim 1964	Dün ve Bugün Köy ve Köylü: Birinci Cihan Harbi

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
540	13 Ekim 1964	Yıllarında Köylünün Tarım Bilgisi Nasıldı? XII
541	14 Ekim 1964	Dün ve Bugün Köy ve Köylü: Birinci Cihan Harbi Yıllarında Köylümüzde Din Anlamı XIII
542	15 Ekim 1964	Dün ve Bugün Köy ve Köylü: Birinci Cihan Harbi Yıllarında Çalmak Yine Çalmak XIV
543	16 Ekim 1964	Dün ve Bugün Köy ve Köylü: Birinci Cihan Harbi Yıllarında Niçin Askerden Kaçıyorlardı? XV
544	17 Ekim 1964	Dün ve Bugün Köy ve Köylü: Birinci Cihan Harbi Yıllarında Nasıl Eşkıya Oldu ve Nasıl Soygun Yaptılar? XVI
545	18 Ekim 1964	Dün ve Bugün Köy ve Köylü: Birinci Cihan Harbi Yıllarında, Harp Bitti XVII
547	20 Ekim 1964	Dün ve Bugün Köy ve Köylü: Milli Mücadele Devri Milli Mücadele Başlarken XVIII
548	21 Ekim 1964	Dün ve Bugün Köy ve Köylü: Milli Mücadele Devri İsyân Günlerinde Köylülerimiz XIX
549	22 Ekim 1964	Dün ve Bugün Köy ve Köylü: Milli Mücadele
549	22 Ekim 1964	Devri Köylüyü İsyana Sürükleyen Din Adamları XX
550	23 Ekim 1964	Dün ve Bugün Köy ve Köylü: Milli Mücadele Devri Eşkıyalığı Yine Köylüler Yapıyordu XXI
555	28 Ekim 1964	Bizde Partici Terbiyesi İçkili Sarhoş Politika Sarhoşundan İyidir
562	4 Kasım 1964	Düğünlerdeki rezillikler Durdurulmalıdır
565	7 Kasım 1964	Ey Cemaat! Bu Adamı Nasıl Bilirsiniz?
566	8 Kasım 1964	Bu Adamı Kötü Biliriz
570	12 Kasım 1964	Gerçeklerin Güneşi Doğmalıdır Artık Bu Memlekete
572	14 Kasım 1964	Atatürk'ü Nasıl Anlıyorlar?
574	16 Kasım 1964	Tokat'ta Beyazıt Meydanı
578	20 Kasım 1964	Yeni Abdesthaneler

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
579	21 Kasım 1964	Hayat Bir Mücadeledir Amma
582	24 Kasım 1964	Şu İlgisizliklere Bir Son Verebilsek
584	26 Kasım 1964	Müzemiz ve Eski Eserlerimiz İlginizi Gözlüyor
586	28 Kasım 1964	Bu Cesareti Nereden Alıyorlar?
590	2 Aralık 1964	Aydınlar Çalışmıyorlar
591	3 Aralık 1964	Tokat Vilayetinde Yapılmakta Olan İşler I
592	4 Aralık 1964	Tokat Vilayetinde Yapılmakta Olan İşler II Yalan ve İftiranın Mumu Yatsıya Kadar Yanar
593	5 Aralık 1964	Tokat Vilayetinde Yapılmakta Olan İşler III
594	6 Aralık 1964	İlkokullarda Öğrenci Sağlığı
599	11 Aralık 1964	Yazılarımızda Kimseye Hakaret Etmeye Hakkımız Yok
600	12 Aralık 1964	Memur sandalyesinden Emin Olmalıdır
601	13 Aralık 1964	“Lan Deme Lan” Demeyelim
603	15 Aralık 1964	Köylerimizde Birbirine Zıt Görüşler
604	16 Aralık 1964	Sayın Valimize; Köy Yerleşmesi Doğru Olmuyor
607	19 Aralık 1964	Mezar Ziyaretleri ve Aydınlarımız
612	24 Aralık 1964	Yaşasın! Şeyh Efendi
613	25 Aralık 1964	Yerli Malını Kullanmak ve Sanatkârı Korumak
614	26 Aralık 1964	Yılbaşı Eğlenceleri Dolayısıyla
615	27 Aralık 1964	Lokantada Siyah Bürüklüler
618	30 Aralık 1964	Kazova’yı Kısa Bir Yolla Artova’ya Bağlamak Lazımdır
622	3 Ocak 1965	Derler Amma?
627	8 Ocak 1965	Halkevinin İl Genel Meclisi Salonundan Faydalanmaması Hakkındaki Karar Dolayısıyla
638	19 Ocak 1965	Geri Tepen Silah
639	20 Ocak 1965	Bu Ne Biçim Propaganda?
640	21 Ocak 1965	Kabahat Kimindir? Kimin Değildir?
641	22 Ocak 1965	Nurculuk Devletin Temel Nizamlarını Bozmaya Çalışan Bir Davranış ve Suçtur

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
643	24 Ocak 1965	Yasak Amma!
646	27 Ocak 1965	Baş a Değer Verdiren Ayaklardır
648	29 Ocak 1965	Kumbara Parası
650	31 Ocak 1965	Orucumuzu Bozuyorsun
656	6 Şubat 1965	Toprak Reformu Her Taraf Garaj Oldu
659	9 Şubat 1965	Bayram Gene Eski Bayram! Bu Vaiz de Kim?
660	10 Şubat 1965	Zor Kuvvetler Memleketi Felakete Sürükler
661	11 Şubat 1965	Toprak Reformu Nasıl Olmalıdır?
661	11 Şubat 1965	Üniversite mi Bu?
662	12 Şubat 1965	Belediye Bütçesinin Hazırlanması Dolayısıyla I
663	13 Şubat 1965	Belediye Bütçesinin Hazırlanması Dolayısıyla II
664	14 Şubat 1965	Belediye Bütçesinin Hazırlanması Dolayısıyla III
667	17 Şubat 1965	Belediye Bütçesinin Hazırlanması Dolayısıyla IV
668	18 Şubat 1965	En İyi Yolu Atatürk Göstermiştir
669	19 Şubat 1965	Belediye Bütçesinin Hazırlanması Dolayısıyla VI
673	23 Şubat 1965	300 Liranız Var mı?
674	24 Şubat 1965	Belediye Bütçesinin Hazırlanması Dolayısıyla VII Bu Çocukları Kim Koruyacak?
676	26 Şubat 1965	Yeni Hükümet ve Dileğimiz
681	3 Mart 1965	Toplum Çalışmasını Çıkarlarından Üstün Tutanları Sevelim
694	16 Mart 1965	Öğrencilere Yersiz Masraf ve Ağır Ödevler Yüklenmemelidir
694	16 Mart 1965	Atasözlerimizin Belirttiği Gerçekler “Ne Şam’ın Şeker i, Ne Arap’ın Yüzü”
695	17 Mart 1965	Kaçak Öğrenciler
695	17 Mart 1965	Arafat’ta Soyulmuş Hacıya Döndük
696	18 Mart 1965	Onlar ve Biz
697	19 Mart 1965	Telefon Adabı

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
701	23 Mart 1965	Bizi Soyan ve Acımızı Sömürenler
702	24 Mart 1965	Bizi Soyan ve Acımızı Sömürenler
703	25 Mart 1965	Bizi Soyan ve Acımızı Sömürenler
706	28 Mart 1965	Devlet Memuruna Suçluyu Koruyacak Güçlük Çıkarmayalım
709	31 Mart 1965	Milletvekilleri, Milletın Vekilleriyse
712	3 Nisan 1965	Bu İşler Fen İşidir Amma! I
713	4 Nisan 1965	Bu İşler Fen İşidir Amma! II
716	7 Nisan 1965	Bu İşler Fen İşidir Amma! III
718	9 Nisan 1965	Bu İşler Fen İşidir Amma! IV
725	16 Nisan 1965	Bu İşler Fen İşidir Amma! V
727	18 Nisan 1965	Gene Bayrak!
729	20 Nisan 1965	Dalkavuk ve Çıkarıcılara Yer Vermeyelim
739	30 Nisan 1965	Eski Eserlere Saygılı Olalım
740	1 Mayıs 1965	Gösteriş ve Moda Hastalığı
743	4 Mayıs 1965	Sinemalarımız
744	5 Mayıs 1965	Çocuklarımız ve Biz
745	6 Mayıs 1965	Yeni Bir Seçime Girenken
746	7 Mayıs 1965	Türk Yapar
752	13 Mayıs 1965	Millet Yapar, Kampanyası Neden Doğmaktadır?
757	18 Mayıs 1965	Yayınlarımıza, Konuşmalarımıza Dikkat Etmeliyiz
758	19 Mayıs 1965	19 Mayıs'ın Anlamı
759	20 Mayıs 1965	Turizm Davamızda Nelere Dikkat Etmeliyiz
760	21 Mayıs 1965	Gene Bayrak Asmamak Niçin?
764	25 Mayıs 1965	Bir Düğün Alayı Dolayısıyla
766	27 Mayıs 1965	27 Mayıs'ın Anlamı
771	1 Haziran 1965	Okullar Tatil Olurken
773	3 Haziran 1965	Bizi Aldatanlara Meclis İtibarını Yıkanlara Oy Vermeyelim
774	4 Haziran 1965	Dürüst Seçim!
776	6 Haziran 1965	Biz Adam Değil miyiz? Biz Türk Değil miyiz?

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
780	10 Haziran 1965	Bu Sataşmalar Ne İçin?
781	11 Haziran 1965	Tokat'ı Tanımıyor ve Tanıtamıyoruz
782	12 Haziran 1965	Kabahat Kimde?
783	13 Haziran 1965	Belediyeden Ricalarımız Mahalle mi Burası?
785	15 Haziran 1965	Türk Bayrağı, Gölgesinde Edepsizlik Yapılacak Bir Bez Parçası Değildir İnsanları İpe Götürenler
787	17 Haziran 1965	Bu da Evlenme
788	18 Haziran 1965	Büyüklerin Görmediği Sokak
789	19 Haziran 1965	Başiboş Bir Şehir
793	23 Haziran 1965	Bu Memleketin Kaderi
796	26 Haziran 1965	46. Defa Hoş Geldin Atam
797	27 Haziran 1965	Hapishaneden Duygular
799	29 Haziran 1965	1917-1918 Yıllarında Tokat'ın İç Durumu
800	30 Haziran 1965	1919 da Toplumun Düşüncesi
801	1 Temmuz 1965	Atanın Geldiği Günlerde Tokat
802	2 Temmuz 1965	Atatürk'ü Sevmek Kendimizi Sevmektir
803	3 Temmuz 1965	Beşören Sarılık Maden Suyunu Tanıyalım
804	4 Temmuz 1965	Muasır Medeniyet Seviyesi Ne Demektir?
806	6 Temmuz 1965	Muasır Medeniyet Seviyesi Ne Demektir?
807	7 Temmuz 1965	Bir Trafik Kazası Dolayısıyla
808	8 Temmuz 1965	Niçin tanınamıyoruz? Aile Terbiyesi mi Bu?
809	9 Temmuz 1965	Sana da Ayıp
810	10 Temmuz 1965	Yabancı mı? Hepsi Aynı Soydan Hamur Bileziği
811	11 Temmuz 1965	Hafta Tatili Yok mu Bu Memlekette?
814	14 Temmuz 1965	Dinlediklerimiz ve Düşündüklerimiz
821	21 Temmuz 1965	Kendimize Güvenin Kaybolduğu ve Yabancı Hayranlığı

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
822	22 Temmuz 1965	İhtiyaca Göre Hareket Edersek Daha Çok Faydalı Olmaz mıyız?
823	23 Temmuz 1965	Geri Kalmışlığımızın Sebepleri?
824	24 Temmuz 1965	Geri Kalmışlığımızın Mali Sebepleri?
825	25 Temmuz 1965	Geri Kalmışlığımızda Dini Taassubun ve Hurafelerin Etkisi I
827	27 Temmuz 1965	Geri Kalmışlığımızda Dini Taassubun ve Hurafelerin Etkisi II
830	30 Temmuz 1965	Vatandaşın Sesler I
831	31 Temmuz 1965	Vatandaşın Sesler II
832	1 Ağustos 1965	Kimin Utanması Lazım?
834	3 Ağustos 1965	Samsun Fuarı ve Tokat Pavyonu
835	4 Ağustos 1965	Davranışlarımıza Kanun ve Vicdanımız Hâkim Olmalıdır
836	5 Ağustos 1965	Birbirimize Saygılı Olalım
837	6 Ağustos 1965	İlim Hırsızlığı mı?
842	11 Ağustos 1965	Şehirde Gürültü Var
844	13 Ağustos 1965	Temizlik İmandandır
845	14 Ağustos 1965	Bu Çocukları Kurtaralım
849	18 Ağustos 1965	Tokat'ta Hergele Meydanı
850	19 Ağustos 1965	Pavyon mu, Soygun mu?
856	25 Ağustos 1965	İşittiklerimizi Ölçüye Vursak
859	28 Ağustos 1965	Acı Bir İtiraf
860	29 Ağustos 1965	Sol Kanala Bir Kömüş Düşmüş
862	31 Ağustos 1965	30 Ağustos'un Gerçek anlamı
862	31 Ağustos 1965	Bu Çocukları Kurtaralım
863	1 Eylül 1965	Dursun, Bu Hayâsızca Gidiş
867	5 Eylül 1965	Halk Oyunları Ekipleri ve Görüşümüz I
869	7 Eylül 1965	Halk Oyunları Ekipleri ve Görüşümüz II
870	8 Eylül 1965	Davalarımızın Çözüm Yolu, Seçim Vazifemizi Doğru Yapmaktır

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
877	15 Eylül 1965	Bir Gezintinin Öğrettikleri: Söze Başlarken I
878	16 Eylül 1965	Bir Gezintinin Öğrettikleri II
879	17 Eylül 1965	Bir Gezintinin Öğrettikleri III
880	18 Eylül 1965	Bir Gezintinin Öğrettikleri: Yol ve Yolculuk IV
881	19 Eylül 1965	Bir Gezintinin Öğrettikleri: Şehirler V
883	21 Eylül 1965	Bir Gezintinin Öğrettikleri: Basın Hayat VI
885	23 Eylül 1965	Havada Bulut Yok, Bu Ne Dumandır?
886	24 Eylül 1965	Bir Lokma Ekmek Yada Bir Koca Koltuk İçin
888	26 Eylül 1965	Parti Toplantıları
890	28 Eylül 1965	Acaba Hangisi?
893	1 Ekim 1965	Başkasının Ağzıyla Konuşmayalım
895	3 Ekim 1965	Partiler Neyi Savunuyorlar?
897	5 Ekim 1965	Bir Gezintinin Öğrettikleri: Canım Kazova VII Alican'ı Dinlerken
898	6 Ekim 1965	Bir Gezintinin Öğrettikleri: Yeşilirmak Sağ Kıyı Kanalı VIII
899	7 Ekim 1965	Bir Gezintinin Öğrettikleri: Sol Kıyı Kanalları IX
900	8 Ekim 1965	Bir Gezintinin Öğrettikleri: Erbaa Kanalı X
901	9 Ekim 1965	Bir Gezintinin Öğrettikleri: Niksar Kanalları XI
904	12 Ekim 1965	Bir Seçimin Öğrettikleri: Söze Başlarken I
905	13 Ekim 1965	Bir Seçimin Öğrettikleri: Cumhuriyet Devrinde Seçimler II
906	14 Ekim 1965	Bir Seçimin Öğrettikleri: 1946 Seçimi III
907	15 Ekim 1965	Bir Seçimin Öğrettikleri: 1946 Seçimi IV
908	16 Ekim 1965	Bir Seçimin Öğrettikleri: 1946'dan Sonra V
911	19 Ekim 1965	Bir Seçimin Öğrettikleri: 1950 Seçimi ve Sonrası VI
912	20 Ekim 1965	Bir Seçimin Öğrettikleri: Anayasa Oylaması VII
913	21 Ekim 1965	Bir Seçimin Öğrettikleri: 1961, 1965 Seçimleri ve Aksayan Yönleri VIII Teknik Öğretimi Teşvik

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
915	23 Ekim 1965	Cevdet Aykan'ın Beyanları Dolayısıyla
916	24 Ekim 1965	Bir Seçimin Öğrettikleri: Seçim Havasını Partiler Bozuyor IX
918	26 Ekim 1965	Nüfus Sayımı Günü Nasıl Geçti?
919	27 Ekim 1965	Nüfus Sayımı Günü Nasıl Geçti?
920	28 Ekim 1965	Seçim Kanunu Nasıl Olmalıdır?
921	29 Ekim 1965	Cumhuriyetimiz 42 Yaşında Ya Biz?
926	3 Kasım 1965	Genel Bir Terbiyeyi Sağlamak Zamanı Geçiyor
927	4 Kasım 1965	Abdesthanelerimiz Niçin Pistir?
928	5 Kasım 1965	Trafik Davası
929	6 Kasım 1965	Turistler ve Çocuklarımız
930	7 Kasım 1965	Şehir Planı Muamması
932	9 Kasım 1965	Atatürk ve Dünya Milletleri
933	10 Kasım 1965	Atatürk'ün ve Bizim Toprak Reformu Anlayışımız
934	11 Kasım 1965	Sahtekârlıklarımız
936	13 Kasım 1965	Neden Kirli ve Pisiz?
937	14 Kasım 1965	Yollar, Yollar, Gene Yollar
939	16 Kasım 1965	Tozlananlar Süpürülür
941	18 Kasım 1965	Döner Dolaplar
		Ne Var, Ne Yok
943	20 Kasım 1965	Hükümet Programları ve Orman Davası
946	23 Kasım 1965	Memurların Huzuruyla Oynamayalım
947	24 Kasım 1965	Herkes aynı İddiadadır, Fakat...
950	27 Kasım 1965	Milletvekillerimize Açık Mektup
951	28 Kasım 1965	Milletvekillerimize Açık Mektup
953	30 Kasım 1965	Lokantada Bir Saat
957	4 Aralık 1965	Yetmez mi Artık?
960	7 Aralık 1965	Bolus'lulara Açık Mektup I
961	8 Aralık 1965	Bolus'lulara Açık Mektup II
965	12 Aralık 1965	Özentili, İstekli Olabilmek
967	14 Aralık 1965	Polis ve Şımarık Hazretleri!

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
971	18 Aralık 1965	Suçları Biz İşliyoruz
972	19 Aralık 1965	Dilenciler ve Bizler
975	22 Aralık 1965	Bazı Tayinler Dolayısıyla: Dünden Bugüne I
976	23 Aralık 1965	Bazı Tayinler Dolayısıyla: Dünden Bugüne II
977	24 Aralık 1965	Bazı Tayinler Dolayısıyla: Dünden Bugüne III
978	25 Aralık 1965	Bazı Tayinler Dolayısıyla: Dünden Bugüne IV
979	26 Aralık 1965	Bazı Tayinler Dolayısıyla: Dünden Bugüne V
981	28 Aralık 1965	Bir Rakam ve Bir Hüküm
982	29 Aralık 1965	Kuran-ı Kerim'den Ayetler
983	30 Aralık 1965	Almus Barajı Biterken
989	5 Ocak 1966	Niçin Böyleyiz I
990	6 Ocak 1966	Niçin Böyleyiz II
991	7 Ocak 1966	Niçin Böyleyiz III
		Kuran-ı Kerim'den Ayetler
992	8 Ocak 1966	Niçin Böyleyiz IV
		Kuran-ı Kerim'den Ayetler
993	9 Ocak 1966	Niçin Böyleyiz V
995	11 Ocak 1966	Bu Memlekete Bir Yağmur Yağmasın!
996	12 Ocak 1966	Kuran-ı Kerim'den Ayetler
997	13 Ocak 1966	Kuran-ı Kerim'den Ayetler
998	14 Ocak 1966	Kuran-ı Kerim'den Ayetler
999	15 Ocak 1966	Kuran-ı Kerim'den Ayetler
1000	16 Ocak 1966	Kuran-ı Kerim'den Ayetler
1002	18 Ocak 1966	Bir Konuşma ve Nedeni?
		Kuran-ı Kerim'den Ayetler
1003	19 Ocak 1966	Kuran-ı Kerim'den Ayetler
1004	20 Ocak 1966	Kuran-ı Kerim'den Ayetler
1005	21 Ocak 1966	Kuran-ı Kerim'den Ayetler
1011	27 Ocak 1966	Kapalı Spor Salonundaki Karşılaşmalar
		Dolayısıyla Ricamız
1016	1 Şubat 1966	Öğretim Üyelerinin Bildirileri Dolayısıyla

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
1017	2 Şubat 1966	Bir Kardeş Okul Seçebilirsiniz
1023	8 Şubat 1966	Kaybolan Güçler
1024	9 Şubat 1966	Bazı Esnaf ve Tüccarlarla Bir Konuşma
1025	10 Şubat 1966	Meslek-İş Terbiyemiz Sakat Bir Yoldadır
1027	12 Şubat 1966	Cıbrır Patron
1032	17 Şubat 1966	Böyle Sofraya Can Kurban!
1034	19 Şubat 1966	Meclislerde Konuşma Adabına Saygı Rica Ederiz
1038	23 Şubat 1966	Bizi Nasıl Tanırsınız?
1044	1 Mart 1966	“Ya Bizi Nasıl Tanırsınız?”
1047	4 Mart 1966	Niçin Türkçe Sözler Kullanamayız?
1051	8 Mart 1966	Meclisteki Olaylar Dolayısıyla I
1052	9 Mart 1966	Meclisteki Olaylar Dolayısıyla II
1053	10 Mart 1966	Meclisteki Olaylar Dolayısıyla III
1054	11 Mart 1966	Meclisteki Olaylar Dolayısıyla IV
1055	12 Mart 1966	Meclisteki Olaylar Dolayısıyla V
1056	13 Mart 1966	Meclisteki Olaylar Dolayısıyla VI
1061	18 Mart 1966	Bir Dövüş Dolayısıyla
1062	19 Mart 1966	Son Olaylar Karşısında Vazifemiz Ne Olmalıdır?
1063	20 Mart 1966	Sinemaya Gitmek Bir Meslek Oldu
1065	22 Mart 1966	Voleybol Grup Maçları Dolayısıyla
1070	27 Mart 1966	Çocuklarımız Niçin Bozuluyorlar?
1072	29 Mart 1966	Çocuklarımız Niçin Hırsızlık Yaparlar? I
1073	30 Mart 1966	Çocuklarımız Niçin Hırsızlık Yaparlar? II
1074	31 Mart 1966	Çocuklarımız Niçin Hırsızlık Yaparlar? III
1080	6 Nisan 1966	Dursun Bu Hayâsızca Akın
1082	8 Nisan 1966	Eski Eserlerimiz Yok Oluyor
1083	9 Nisan 1966	Çocuklarımızın Kusurlarına “Nemelâzımcılık” Yapmayalım
1084	10 Nisan 1966	Küfür ve İsnatlardan Vazgeçelim
1086	12 Nisan 1966	Gene Sinema Derdi

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
1088	14 Nisan 1966	Tarihten Derste Almıyorlar
1089	15 Nisan 1966	Tarihten Derste Almıyorlar
1091	17 Nisan 1966	23 Nisan'da İstiklal Marşımızı Söyleyebilecek miyiz?
1093	19 Nisan 1966	Hiç mi Adam Görmemişler?
1094	20 Nisan 1966	İşimiz Allah'a kaldı
1095	21 Nisan 1966	Sonu Gelmeli Bu Sarkıntılıkların
1097	23 Nisan 1966	Memurlarımızın Huzur İçinde Çalışmalarının Temini Şarttır
1098	24 Nisan 1966	Niksar Köprüsü Çöktü, Niçin?
1100	26 Nisan 1966	Çocuk Bayramı, Amma!
1102	28 Nisan 1966	Hoş Geldiniz, Şımarık Hazretleri!
1103	29 Nisan 1966	Bir Geziden Notlar I
1104	30 Nisan 1966	Bir Geziden Notlar II
1107	3 Mayıs 1966	Dilenci mi, Yoksa...
1112	8 Mayıs 1966	Büyük Sevgisi Bu mudur?
1115	11 Mayıs 1966	Milletimizin Kaderine Eğilelim
1118	14 Mayıs 1966	Güreşçilerimizle İlgilenelim
1122	18 Mayıs 1966	Biraz Kusur Kabullenmek Biraz Feragat
1123	19 Mayıs 1966	19 Mayıs'ın Manası
1124	20 Mayıs 1966	Utanmaktan Nasibi Olmayanlar
1126	22 Mayıs 1966	Bu Diyar Deliler Diyarı
1131	27 Mayıs 1966	27 Mayıs Düzeni Neden Doğdu?
1132	28 Mayıs 1966	Bizde Milliyetçilik I
1133	29 Mayıs 1966	Bizde Milliyetçilik II
1135	31 Mayıs 1966	Bizde Milliyetçilik III
1136	1 Haziran 1966	Bizde Milliyetçilik IV
1137	2 Haziran 1966	Bizde Milliyetçilik V
1138	3 Haziran 1966	Bizde Milliyetçilik VI
1139	4 Haziran 1966	Havuzun Suyuna Bak, Yapanın Huyuna Bak
1140	5 Haziran 1966	Hamurdan Bilezik

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
1142	7 Haziran 1966	Milli Heyecan Buna Derler
1152	17 Haziran 1966	Vatandaşı Saygısızlığa Sürüklemeyelim
1173	8 Temmuz 1966	Kendine Şimdiden Bir Yer Ara Seni Attıracağım
1177	12 Temmuz 1966	Şehrimizde Gazeteler
1180	15 Temmuz 1966	Gazetelerimiz Niçin Böyledir?
1182	17 Temmuz 1966	Sonu Nereye Varacak Bu Kavgaların?
1185	20 Temmuz 1966	Af Fazilettir Diyorlar Amma
1198	2 Ağustos 1966	Niçin Aydınlık Günler Doğmayacaktır?
1200	4 Ağustos 1966	“Kanun Benim” Zihniyeti Huzur Sağlayamaz
1209	13 Ağustos 1966	Vatandaş Ahlakı
1215	19 Ağustos 1966	İstanbul Türkiye'nin Aynasıdır
1221	25 Ağustos 1966	Doğu'nun Derdi, Bizim Yardımlarımızla Dinecektir
1223	27 Ağustos 1966	Yasaklar Yapılması Gereken İşler midir?
1224	28 Ağustos 1966	Dilimizi Küçük Görmek Kendimizi Küçük Görmek Demektir
1227	31 Ağustos 1966	Sahte Yazarlar
1228	1 Eylül 1966	Bayramda Gördüklerimiz
1229	2 Eylül 1966	Tokat Sinemaları
1230	3 Eylül 1966	İt ve İnsanlar
1231	4 Eylül 1966	Ortaokul, Ortaokul... Sonra?
1233	6 Eylül 1966	Gene Dilimiz Üzerine I
1234	7 Eylül 1966	Gene Dilimiz Üzerine II
1235	8 Eylül 1966	Gene Dilimiz Üzerine III
1236	9 Eylül 1966	Gene Dilimiz Üzerine III
1237	10 Eylül 1966	Gerçek Fikre Tecavüz
1240	13 Eylül 1966	Yargıtay Başkanının Konuşmasının Tepkileri
1241	14 Eylül 1966	Şeriatçılar, Gene Şeriatçılar... Sonra? I
1242	15 Eylül 1966	Şeriatçılar, Gene Şeriatçılar... Sonra? II
1243	16 Eylül 1966	Soyulan Taşhan

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
1244	17 Eylül 1966	Şeriatçılar, Gene Şeriatçılar... Sonra? III
1245	18 Eylül 1966	Şeriatçılar, Gene Şeriatçılar... Sonra? IV
1248	21 Eylül 1966	Yangın Dolayısıyla: Varın Anlayın Halimizi I Burası da Horozoğlu Hanıdır
1249	22 Eylül 1966	Yangın Dolayısıyla: Varın Anlayın Halimizi II
1250	23 Eylül 1966	Bir Varmış Bir Yokmuş, Vakti Zamanında Bir Çocuk Esirgeme Kurumu Varmış I
1251	24 Eylül 1966	Bir Varmış Bir Yokmuş, Vakti Zamanında Bir Çocuk Esirgeme Kurumu Varmış II
1252	25 Eylül 1966	Bir Varmış Bir Yokmuş, Vakti Zamanında Bir Çocuk Esirgeme Kurumu Varmış III
1255	28 Eylül 1966	"Bu Sözlerin Hesabını Yakında Vereceksiniz"
1259	2 Ekim 1966	Gazetecilerimiz ve Biz
1263	6 Ekim 1966	Vatandaş-Hükümet Çatışması Neden İleri Geliyor?
1264	7 Ekim 1966	Almus Barajı'nın Açılış Günleri Nasıl Geçti?
1265	8 Ekim 1966	Sokakların Hali
1266	9 Ekim 1966	Niçin İsrafa Gidiyoruz?
1273	16 Ekim 1966	Orta Dereceli Okullar Öğrencilerine: Niçin Disiplinli Olmak Lazımdır?
1275	18 Ekim 1966	Orta Dereceli Okullar Öğrencilerine: Kitaplarımızı Nasıl Taşımalsınız?
1276	19 Ekim 1966	Orta Dereceli Okullar Öğrencilerine: Okul Şapkası Nedir?
1277	20 Ekim 1966	Orta Dereceli Okullar Öğrencilerine: Kötü Konuşmayınız
1278	21 Ekim 1966	Tokat Amasya Yolu
1279	22 Ekim 1966	Amasya, Samsun ve Diğerleri
1282	25 Ekim 1966	Brifingde İleri sürülen Dertler: Tokat'ın Yol İhtiyacı
1283	26 Ekim 1966	Brifingde İleri Sürülen Dertler: Bir Fabrika İhtiyacı

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
1284	27 Ekim 1966	Brifingde İleri Sürülen Dertler: Hastane
1286	29 Ekim 1966	Cumhuriyet Dünya Durdukça Yaşayacaktır
1287	30 Ekim 1966	Çeşitli Yurtların Eksikleri
1290	2 Kasım 1966	Kanalizasyon
1291	3 Kasım 1966	Bu Memleketin Su Derdi
1293	5 Kasım 1966	“Vurun Lan...”
1294	6 Kasım 1966	Tokatlılara Sevgilerimle: Kış Geliyor, Düşkünleri Unutmayalım
1296	8 Kasım 1966	Kanun Yolu mu, Sokak Nizamı mı?
1297	9 Kasım 1966	Parti Kongrelerimiz
1298	10 Kasım 1966	Bizim Yolumuz Atatürk Yoludur
1300	12 Kasım 1966	Atatürk’ü Saymak, Onun Eserlerini Sevmek ve Korumak Demektir
1303	15 Kasım 1966	Bir Berber Demiş ki...
1304	16 Kasım 1966	Sokak Temizliğini Bir Vazife Edinelim
1305	17 Kasım 1966	Acaba “Dinsiz, İmansız” Kim?
1306	18 Kasım 1966	Amerikalıları İstememekte Komünistlik Oldu
1308	20 Kasım 1966	Tokat İçin İki Büyük Tehlike
1311	23 Kasım 1966	Bu Memleket Sükûna Muhtaçtır
1318	30 Kasım 1966	Din Ne Sömürülecek Nede Baskı Yapılacak Kuvvettir I
1319	1 Aralık 1966	Din Ne Sömürülecek Nede Baskı Yapılacak Kuvvettir I
1320	2 Aralık 1966	Din Ne Sömürülecek Nede Baskı Yapılacak Kuvvettir II
1321	3 Aralık 1966	Din Ne Sömürülecek Nede Baskı Yapılacak Kuvvettir III
1324	6 Aralık 1966	Atatürk’ün Bursa Nutku
1325	7 Aralık 1966	Çingeneler, Göçebeler
1326	8 Aralık 1966	Bu Gidişe Dur Diyecek Bir Yiğit Yok mudur?
1327	9 Aralık 1966	Memleketimizde İnşaat Kontrolü Çok Gevşek

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
1328	10 Aralık 1966	Değişen ve Değişmeyen Hükümler Nelerdir?
1329	11 Aralık 1966	Neden İnönü Düşmanlığı?
1332	14 Aralık 1966	Özenti Olmazsa Her şey Çenede Kalır
1333	15 Aralık 1966	Kalkınabilmemizin İlk Şartı
1334	16 Aralık 1966	Üfürükle Dönerler
1338	20 Aralık 1966	Kızımın Hikâyesi: Başlarken I
1339	21 Aralık 1966	Kızımın Hikâyesi II
1340	22 Aralık 1966	Kızımın Hikâyesi III
1341	23 Aralık 1966	Kızımın Hikâyesi IV
1342	24 Aralık 1966	Kızımın Hikâyesi V
1343	25 Aralık 1966	Kızımın Hikâyesi VI
1346	28 Aralık 1966	Kızımın Hikâyesi VII
1347	29 Aralık 1966	Biraz Düşünce, Biraz Saygı
1348	30 Aralık 1966	Kızımın Hikâyesi VIII
1349	31 Aralık 1966	Kızımın Hikâyesi IX

9.8. Yeşilirmak Gazetesi'nde Yayınlanmış Olan Yazıları

İlk yayın hayatına 7 ikinci Kanun (Ocak) 1938'te başlamış olan Tokat'ın yerel gazetesidir. Haftada Salı ve Cuma günlerinde olmak üzere iki kere yayınlanmıştır. Halis Turgut Cinlioğlu gazetede tarihi yazılar yazmıştır.

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
3	Cuma 14 İkinci Kanun 1938	Tokat Mezarlıkları Erenler Mezarlığı
5	Cuma 21 İkinci Kanun 1938	Tokat Mezarlıkları Dokuz Taşlar Mezarlığı
7	Cuma 28 İkinci Kanun 1938	Tokat Mezarlıkları
8	Salı 1 Şubat 1938	Tokat Mezarlıkları Hamza Bey Mezarlığı
9	Cuma 4 Şubat 1938	Tokat Mezarlıkları Şeyh Şirvani (Çay Mahallesi)
10	Salı 8 Şubat 1938	Evliya Çelebi Kimdir? Tokat'a Ne Vakit, Niçin Gelmiştir?
11	Cuma 11 Şubat 1938	Evliya Çelebi Tokat'ı Anlatıyor

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
12	Cuma 18 Şubat 1938	Evliya Çelebi Tokat'ı Nasıl Anlatıyor? Ahalisi
13	Salı 22 Şubat 1938	Evliya Çelebi Tokat'ı Nasıl Anlatıyor? No:3
14	Cuma 25 Şubat 1938	Evliya Çelebi Tokat'ı Nasıl Anlatıyor? No:4
17	Salı 8 Mart 1938	Evliya Çelebi Tokat'ı Nasıl Anlatıyor?
18	Cuma 11 Mart 1938	Zengin Bir Köyde Neler Gördüm? Neler Görmeli İdim? No:1
20	Cuma 18 Mart 1938	Evliya Çelebi Tokat'ı Nasıl Anlatıyor? Ziyaretgâhlar
20	Cuma 18 Mart 1938	Zengin Bir Köyde Neler Gördüm? Neler Görmeli İdim? No:2
21	Salı 22 Mart 1938	Evliya Çelebi Tokat'ı Nasıl Anlatıyor? Hamamlar
22	Cuma 25 Mart 1938	Evliya Çelebi Tokat'ı Nasıl Anlatıyor? Hanlar
23	Salı 29 Mart 1938	Evliya Çelebi Tokat'ı Nasıl Anlatıyor? Mesireler
30	Cumartesi 23 Nisan 1938	Yaylacıktan Geçerken No:1
31	Salı 26 Nisan 1938	Yaylacıktan Geçerken No:2
32	Cuma 29 Nisan 1938	Yaylacıktan Geçerken No:3
33	Salı 3 Mayıs 1938	Yaylacıktan Geçerken No:4
48	Salı 28 Haziran 1938	Kara Veli Cihan Harbinde No:1
51	Cuma 8 Temmuz 1938	Kara Veli Cihan Harbinde No:3
52	Salı 12 Temmuz 1938	Kara Veli Cihan Harbinde No:4
53	Cuma 15 Temmuz 1938	Kara Veli Cihan Harbinde No:5
55	Cuma 22 Temmuz 1938	Kara Veli Cihan Harbinde No:6
58	Salı 2 Ağustos 1938	Kara Veli Cihan Harbinde No:8
59	Cuma 5 Ağustos 1938	Kara Veli Cihan Harbinde No:9
61	Cuma 12 Ağustos 1938	Kara Veli Cihan Harbinde No:10
62	Salı 16 Ağustos 1938	Kara Veli Cihan Harbinde No:11
64	Salı 20 Ağustos 1938	Kara Veli Cihan Harbinde No:13
67	Cuma 2 Eylül 1938	Kara Veli Cihan Harbinde No:14
70	Salı 13 Eylül 1938	Kara Veli Cihan Harbinde No:15
96	Cuma 30 Kanunu Evvel 1938	Kara Veli Ulusal Savaşta No:1
97	Salı 13 Kanuni Sani 1938	Kara Veli Ulusal Savaşta No:2

<u>Sayı</u>	<u>Tarih</u>	<u>Yazının Adı</u>
98	Cuma 6 Kanuni Sani 1938	Kara Veli Ulusal Savaşta No:3
99	Salı 10 Kanuni Sani 1938	Kara Veli Ulusal Savaşta No:4

10. TOKAT HALKEVİ VE HALİS TURGUT CİNLİOĞLU

10.1. Halkevlerinin Kuruluşu

Halkevleri ve halkodaları halkın eğitim seviyesini yükseltmek, inkılâpların yerleşmesini sağlamak ve Türk Milletini çağdaşlaştırmak için bizzat Gazi Mustafa Kemal Atatürk tarafından 19 Şubat 1932 tarihinde ilk defa 14 ilde açılmıştır. Dokuz şubeden oluşur:

- 1-Dil –Edebiyat
- 2-Güzel Sanatlar
- 3-Temsil
- 4-Spor
- 5-Sosyal Yardım
- 6-Halk Dershaneleri ve Kurslar
- 7-Kütüphane ve Yayın
- 8-Köycülük
- 9-Tarih ve Müze

Her şube çalışmalarıyla ilgili altışar aylık faaliyet raporu hazırlamakla yükümlüdür.⁴⁰

10.2. Tokat Halkevi ve Halis Turgut Cinlioğlu

Tokat Halkevi 24 Şubat 1933 tarihinde Cumhuriyet Halk Fırkası Umumi İdare Heyeti tarafından açılmıştır. O tarihte Tokat Ortaokulu tarih öğretmeni olarak görev

⁴⁰ Doç. Dr. Selçuk Duman, Bir Modernleşme Aracı Olarak Tokat Halkevi, Berikan Yayınevi, Ankara-2011, s.41.

yapan Halis Turgut Bey Tokat Halkevinin açılışında konuşma yaparak, konu ile ilgili geniş bilgi vermiştir⁴¹.

Halis Turgut Bey, Tokat Halkevinin Tarih ve Müze şubesinde faaliyet göstermiştir. 11 Ocak 1938 tarihinde halkevi sinema salonunda Tokat Sancağı hakkında bir konferans vermiştir. Ayrıca Tokat müzesinin açılmasında ve önemli tarihi eserlerin toplanmasında çok hizmetleri geçmiştir. Halis Turgut Bey, Tokat Halkevinin yayın organları olan Yeni Tokat Dergisi, Yeşilirmak Gazetesi, Halk Bilgisi Dergisinde yazarlık yapmış ve bu yayın organlarında çeşitli konularda birçok makalesi yayınlanmıştır.

10.3. Tokat Halkevi Dergilerinde Çıkan Bazı Makaleleri:

10.3.1. Tokat Mezarlıkları: Dekmenler(Yeni Tokat Dergisi, 1 Şubat 1936 S.52,s.18)

Mezarlık deyip de geçmeyelim... Taş yığınının ibaret gibi görünen mezarlıklarda neler var neler! Çeşit çeşit mezarlar, çeşit çeşit yazılar bize geçmiş yılların öyle karanlık taraflarını gösteriyor, öyle tarihsel eksiklerimizi tamamlıyorlar ki...

Ne tuhaf devirler geçirmişiz! Mezarlara saygıyı da papağana söz öğretir gibi öğretmiş ve mezar bekçilerini çok defa hırsızlardan yapmışız. Mezarları korumak için nizamnameler, talimatnameler yapmakla beraber taş lüzumu olunca bir anda yok etmekten de vazgeçmemişiz.

Sen istediğin kadar söyle:

Mezarlar tarihi aydınlatır.

Mezarlar, bazı şecereleri, sülalelerin eksiklerini tamamlar.

Mezarlar, eski itikatlar hakkında bir fikir verebilir.

Mezarlar, bir memlekette yaşamış devirleri sıralar.

Mezarlar, unutulmuş yurt büyüklerini yenilere tanıtır.

Mezarlar... Mezarlar...

⁴¹ Doç. Dr. Selçuk Duman, a.g.e. , s.59.

Sözün kısası; mezarlıklar tarih bakımından çok üstün değeri olan eski varlıklardandır.

Tokat’ımızda şehre bakan en iyi yüksek yerleri mezarlıklar kaplamıştır. Ölüler havası iyi, yükseklerde; diriler, çukurda, sanki dünya mezarındalar.

Tokat’ta Dekmenler, Erenler, Çay, İshak Zencanı, Dokuztaşlar, Örtmeli, Alpgazi gibi adlar taşıyan mezarlıklar vardır.

Dekmenler Mezarlığı

Yeri:

Bu mezarlık, kışlalar ile Tokat arasında, Tokat-Pazar yolu üzerindedir. Kalenin uzanışı olan sırtın şimale bakan yamaçlarına kurulmuştur. Yaslandığı tepeler taşlık ve kayalık, çıplak tepelerdir. Şimale bakmasına rağmen ağaçsız ve hatta birçok yerleri otsuzdur. Renkli topraklarla kaplanmış olan tepeler yağmur sularını durduramıyorlar.

Bu yüzden zaman zaman seller mezarlığı doldurur.

Su gözeleri de bol değildir. Yola yakın bir kavağın dibinde yok denecek kadar az akan bir su vardır. Bu su, gözü ağrıyanlara bire birmiş.

Tarihi:

Dekmenlerdeki mezarlarda üzerinde tarih ve yazı olanlarının en eskisi hicri “800” yılına kadar uzuyor. Eski mezarların sahipleri de “Kadı Burhanettin” le sıkı alakası olan kimselerdir.

“Kadı Burhanettin” in Tokat’ın yakınında yeni bir kale inşa ettirdiği kendi emriyle yazılan tarihinde “Bezmi rezm” de yazılmaktadır (Bezmi rezm- yeni tab 1928-sayfa:299). Bu kalenin Dekmenler tarafında olduğu anlaşılmaktadır. Orada “Kadı Burhanettin” in kızı “Rabia Sultan” ve kocası “Mezit Bey” in ve yeni kaleye muhafız tayin olunan “Şeyh Misafiri” nin mezarlarının bulunması da bu zannımızı kuvvetlendirir. Burada birde cami varmış... Halkın “Bahadırıye” Camisi dediği bu caminin yeri bellidir.

Dekmenler Mezarlığında çukur bahçe yanındaki yukarıda söylediğimiz suda bu zamanlar getirilmiş olmalıdır.

Mezarlığın Şimdiki Hali:

Dekmenler Mezarlığı şimdi bomboştur. Hamam yapılmak için taşlar sökülmiş; değerli, değersiz denmemiş sarf edilmiştir.

Bu mezarlığı evvelden gezmiş, birçok isimleri yazmışım. Fakat bir kısmı gömülü olduğundan kitabelerini yazamamışım. Bu günde mümkün değildir. Ne vakit olsa yazarım, diye sonraya bıraktığım mezarların çoğu hiçbir yere sorulmadan kaldırılmış, sarf edilmiştir.

Başlıca Mezarlar:

Sultan Burhanettin kızı Rabia 830 H.

Hacı Bey oğlu Mezit Bey 839 H.

Şeyh Mahmut oğlu Misafir 824 H.

10.3.2. Ceyhunî(Halkbilgisi Haberleri, 1 Temmuz 1930, S.9, s.138)

Zilelidir; adı Ömer, babasının adı Ahmet'tir. Çürdük Oğulları namıyla marufturlar.

Doğduğu tarihi iyi öğrenemedim, seyahati esnasında 328 de Alaca'da öldüğü söylenmektedir. Vefat ettiği zaman altmış beş yaşlarında imiş.

Ailesi efradından kimse kalmamıştır. Yalnız boşamış olduğu Şakire adındaki karısı vardır.

Hayatı seyahatle geçmiştir. Anadolu'nun birçok yerlerini gezmiştir. İstanbul'da kaldığı söyleniyor.

Ceyhunî şahsen yakışıklı, uzun boylu, temiz giyer, temiz yer, hayatı temiz geçmiş bir babadır. On iki telli bir çökür çalar, "âşık" olarak yaşar, maişetini bu şekilde temin ederdi.

Ceyhunî'nin ustası, Emrah'ın şakirdi Tokatlı Nuri'dir. Kendisinin çırakları şark vilayeti muhacirlerinden Cemalî(Asaf oğlu namıyla Tokat'ta eskicidir.), merhum Arap Hicrî, Mevci namıyla maruf olan Zileli tahta bacak Mehmet, Zileli Nâgâmî Ali Baba,

Yozgatlı Seyhunî, Yozgatlı Mesudî, Sivaslı Pesendî, Zileli Ermeni Şermi, Zile köylüklerinden İlhamî'dir.

Bunlardan bazılarının sağ olduklarını zannedirim. Erzurum'un meşhur halk şairlerinden Serdarî ile müşavereleri söylenmektedir. Ceyhunî bu âşık tarzı imtihanında galip olmuş ve Serdarî'nin hürmetini kazanmıştır.

1313 tarihlerinde Emrah'ın torunu Pünhanî ile birlikte tekrar Zile'ye gelmişler, Ceyhunî Babaya hürmette bulunmuşlardır. Erzurum şairlerinden Erbabî'nin kardeşi Şehvarî ile de âşık tarzında müşavereleri meşhur imiş.

Şiirlerini irticalen söylediği anlaşılan Ceyhunî Baba Tokat'ta Medfun Nakşibendî şeyhlerinden Balak Babaya intisap ettiğine nazaran son yazıları tasavvufun esrarlı ve ilâhî tesirinden âzade kalmamıştır.

Onun için birçok şiirlerinde Bektaşî nefeslerinden, tekke edebiyatından koku sezilir. Mamafih millî vezinde kıymetli yazıları da vardır. Şiirlerinden bazı parçalar naklediyoruz:

Sefneyi gönlüm açtı yelkeni
Yine bahri gama daldı Ceyhunî
Kalmadı kırıldı çarhın dümeni
Girdabı mihnete daldı Ceyhunî

Bir felektir koymuşlar adı
Kim buldu lezzetin kim aldı tadı
Geceler ağlarım gündüzler şadı
Yine derler murat aldı Ceyhunî

Ne gül koncam kaldı ne de gülterim
Anı sular iken can çeşmelerim
Ne pederim kaldı, ne de maderim
Küşei mihnette kaldı Ceyhunî

Sahbayı ne müşkül sundun ey felek
Ben ecel camını içtikten geru
Mikrası hicrile zalim felek
Bana gam hırkasın biçtikten geru

Tahammül eylerken adu taşına
 Kan karıştı gözlerimin yaşına
 Felek himmetini çalsın başına
 Ceyhunî dünyadan göçtükten geru

Bu son iki parçanın uzun bir destandan olduğu söylenmektedir. Maateessüf destanı elde edemedim

10.3.3. Köylerimiz: Bizeri(Yeni Tokat Dergisi, 1 Ağustos 1935, S.47, s.15)

Halkevimiz Bizeri'ye bir gezinti yaptı. Bu gezinin çeşitli çalışma mevzularını ayrıca anlatacağım için burada Bizeri nasıl bir yerdir? Coğrafik ve tarihsel bakımdan ve diğer yönlerden bir konuşma yapacağım.

Bizeri'nin Konumu:

Bizeri, Tokat- Niksar yolunun on sekizinci kilometresinde sola ayrılan yoldan üç kilometre içeride bir tepenin çevresindedir. Tokat'ın kuzey doğusundadır. Tepenin kuzey ve doğusunu kaplayan Bizeri'de 300'e yakın ev vardır.

Bizeri'nin Toprak kuruluşu

Bizeri'de Konglomera kitlelere rastlanmaktadır.(Konglomera: Eski göl veya nehir yataklarında meydana gelen taşların, suların teressübatile kaynaşmasından doğan ve sular çekiltikten sonra açıkta kalan kütlelerdir.)

Bizeri konglomeraları sonraları kısmen yükselmişlerdir. Bizeri'nin yaslandığı tepe böyle bir tepedir.

Bundan başka Bizeri'den yükselince indifai kayalar da görülmektedir. Bu kayaların üçüncü zamandaki yükselmeler sırasında indifai hâdiselerle vücuda geldiği ve hatta konglümeraların da bu zamanda yükselerek Bizeri tepesini meydana getirdiği anlaşılmaktadır.

Bizeri'nin Suları:

Bizeri'nin derelerinden akan sular “yalancı” deresinde toplanır. Bu dere, üzerine kurulan Bizeri köprüsünden sonra, Mamu dağının kuzey yamaçlarını yalayan yeşil ırmağa karışır. Bu dere gerçekten yalancıdır, yazın kurur, bazı kışlar da pek çoşar...

Bizeri'nin Zenginlik Kaynakları:

Bizeride her çeşit hububat, sebze ve meyve yetiştirilir. En iyi tütün olur. İnhisar dayrası Bizeri tütünlerini makbul sayar. Ceviz, badem ağaçları çok görülmektedir. Bunların daha iyi ve bakımlı bir hale getirilmesinden daha çok istifade edilebilir. Tütüne olan bağlılıktan bağcılık körletilmiştir. Eskiden çok bağı olan Bizeri'de bugün hiç yoktur. Bununla beraber yeni yeni heves edildiği ve bağ dikildiği görülmektedir.

Bizeri'nin en mühim zenginliklerinden birisi de ormandır. Yaylacık ormanlarının bol ağaçlarıyla geçim yolu tutanlar çoktur.

Bizerililer hayvancılıkca zayıftırlar. Koyun azdır. Koyunu olanlar da azdır. Bizeri yaylası bu civar yaylaların en yükseği ve en büyüğüdür.

Halkevinin Bizeri Gezintisi:

Halkevinin bütün kollarının katıldığı bu gezi çok faydalı olmuştur. Dört arkadaş bir gün evvelinden köye konakçı gitmişler, yaya giden bu arkadaşlar orada lâzım gelen ilk hazırlıkları yapmışlardır.

Ertesi gün diğer otuz kadar arkadaş önlerinde bando olduğu halde köy çocuklarının ve civar köylülerinde katılmasıyla köy büyüklerinin candan sevgileri içinde Bizeri'ye gitmişlerdir.

Giden arkadaşlar yiyeceklerini kendileri götürmüş olduklarından bu kadar zamanlarında köylüye yük olmamaya çalışmışlardır.

Köyde işler şöyle görülmüştür:

İki Doktor(Remzi ve Behçet) hasta köylülere bakmışlar, bazı ilaçları beleş vermişler veyahut reçete yazmışlar ve lüzum gördükleri sağlık ve bakım işlerini anlatmışlardır.

Baytar Selim ve Ankara Ziraat Enstitüsü talebesinden Hilmi arkadaşlar hayvan ve ürün hastalıklarından konuşmuşlar, köylüyü bu yönden çok güzel aydınlatmışlardır.

Öğretmen Tevfik; soyadı, nüfus ve nikâh kaydının kanunsal yönlerini anlatmış, köylü çocuklarla konuşma ve görüşmeler yapmışlardır.

Öğretmen İbrahim, Ziraatçı Hilmi, Liseli Muhittin kırk kadar çocuğun ellerini ve yüzlerini yıkatmış, yıkanmış olanlara çok tatlı ve temiz sevgiler göstererek temizliğin lüzumunu ve faydasının anlatmışlardır.

Hâkim İ. Hakkı köy ihtiyarlar kurulunun işlerine bakmış, onların bu husustaki eksikliklerini söylemiştir.

Öğretmen İsmail Boysan köylü çocuklarını okuma işleri, gece derslerine önem verilmesi için görüşmeler yaptı.

Temsil verilmeden evvel yine Baytar Selim, Öğretmen İsmail Boysan, Doktor Remzi ve Behçet arkadaşlar tarafından ilk görüşmelerden evvel edindikleri sonuçlara göre yeniden sözler söylenmiş; köylü aydınlatılmıştır.

Öğretmen H. Asarkaya da Türk medeniyetinin eskiliği ve Bizeri tarihi hakkında gereken sözler söylemiştir.

Temsil kolu cidden çok muvaffak oldu. Köylülerin candan okşayacakları bir piyes olan “Himmetin Oğlu” tam yerini ve değerini buldu.

Bayan Saime ve Ali Rıza, Vahap, Mustafa, Sıtkı, Ahmet, Bozkurt, İsmail ve diğer arkadaşları bu temsildeki bu yetenekliliklerine değer veririz.

Bando da belki hiç görmemiş ve işitmemiş köylü kardeşlerimizin bulunmasına göre iyi tesirler bıraktı.

Bu yürekte gelen çalışmalardan başka bir köy evi badana edilmiş ve bir de helâ yapılmış; her arkadaş her köylüye bu temizlik işini aşılamaaya çalışmıştır.

Çok güzel izler bırakan bu geziyi dikkatle yürüten Halkevi Başkanı Cemal ve köycüler kolundan Baytar Selim’den bu gibi çalışmaların çoğalmasını isteriz.

11. SİYASİ HAYATI:

Halis Turgut Cinlioğlu, hayatını eğitim ve öğretime adanmış, siyasete girmemeye özen göstermiştir. Hayatı boyunca sadece 1954 yılında yapılan milletvekilliği seçimlerinde Tokat Demokrat Parti aday adaylığı listesine girmiş fakat adaylığa

seçilememiştir. Daha sonraki yıllarda siyasete girmesini hata olarak görmüş ve bir daha siyasetle ilgilenmemiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ESERLERİ

1. OSMANLILAR ZAMANINDA TOKAT

1.1. Birinci Kısım

Halis Turgut Cinlioğlu'nun dört ciltlik eserinin birincisidir. Bu eserinde ilk soyadı olan "Asarkaya" ismini kullanmıştır. Eser 1941 yılında Tokat Matbaası'nda basılmıştır. "Ulusal Savaşta Tokat" adlı eserinden sonra çıkardığı ikinci kitabıdır. Eser 136 sayfadan meydana gelmiştir. Bu cildi Kuruluş Devrinde Tokat, Yükseliş Devrinde Tokat, Duraklayış Devrinde Tokat olmak üzere üç bölümde oluşur. Yazar Osmanlı Devleti'nin kuruluş, yükseliş ve duraklama dönemlerinde Tokat'ta meydana gelen önemli olayları, Tokatlı büyükleri ve bu dönemlerde Tokat'a yapılan eserleri ayrı ayrı; hem miladi hem de hicri tarihleriyle birlikte yazmıştır. Yazar bu eserinde Tacüt-Tevarih, Gülşen-i Maarif, Solakzade, Hammer Tarihi, Tarih-i Osmani Encümeni Mecmuası, Evliya Çelebi Seyahatnamesi ve Amasya Tarihi gibi önemli tarihi kaynaklardan faydalanmıştır.

"Kuruluş Devrinde Tokat" bölümünde Tokat'ın Osmanlıların eline geçmesiyle başlamıştır. Tokat'ın Osmanlı Devleti tarafında idaresi, Tokat'ta Osmanlı'ya karşı çıkan isyanlar ve isyan edenler ve Tokat'ta meydana gelen doğal afetler tarih sırasıyla belirtilmiştir. Özellikle Yıldırım Bayezit'in Ankara Savaşı'nı Timur'a kaybetmesinde sonra Çelebi Mehmet'in Tokat'ta bulunması ve bu bölgeden topladığı askeri güçle Osmanlı tahtına oturmasına çok geniş yer vermiştir.

"Kuruluş Devrinde Yapılan Eserler" kısmında "Hisariye Medresesi 814, Hamza Bey Mescidi (815), Pir Ahmet Bey Türbesi (823), Paşa Hamamı (839), İvaz Paşa Camii eserlerinin ne zaman ve kim tarafında yaptırıldığını açıklamıştır. Ayrıca bu kısımda Tokat beyleri Balaban Paşa, Alâaddin Ali Bey, Tokatlı büyüklerden Tacettin İbrahim, Gümenekli Ali, Nalbantzade Hüsamettin, İvaz Paşa gibi Tokat'ta yetişmiş önemli büyüklere yer vermiştir.

“Yükseliş Devrinde Tokat” bölümünde yine Tokat’ta meydana gelen önemli olaylara yer verilmiştir. Fatih Sultan Mehmet’in Niksar’a gelişi, Uzun Hasan’ın Tokat’a gelişi, Tokat’ta çıkan isyanlar, bu dönemde Tokat kalesine hapsedilen önemli kişiler, Şah İsmail’in Tokat’a hücumu, bu dönemde Tokat’ta Sancakbeyi olarak görev yapan Tokat beyleri, Yavuz Sultan Selim’in Tokat’a gelişi ve 1498’de Tokat’ta meydana gelen zelzele hakkında bilgiler verilmektedir. Yükseliş devrinde Tokatlı büyüklerden Akbilek Yahşi Halife, Hüsrev Memet, İbni Kemal, Lütfü, Muhyittin Memet, Melihi ve Sinanettin Vusuf gibi önemli şahsiyetleri tanıtmıştır. Ayrıca bu dönemde Tokat’ta yetişmiş, önemli eserler vermiş âlim ve divan edebiyatının önemli Tokatlı şairlerini de isim olarak belirtmiştir. Yükseliş devrinde yapılan eserler kısmında Hacı Turhan Mescidi H.887, Meydan Camii (H.890), Alaca Mescit (H.911), Uzun Seki Çeşmesi (H.911), Kazancılar Mescidi (H.924), Kâbilizade Zaviyesi (H.934), Behzat Camii (H.942), Ali Paşa Camii (H.980), Pazar Mescidi (H.941), Camili Köy Cami (H.941), Turhal Ulu Cami (H.950), Lâdik Çeşmesi (H.932), Zile Hacı İshak Camii (H.880), Zile Hasan Ağa Mektebi (H.903) eserleri tanıtılmıştır.

“Duraklayış Devrinde Tokat” bölümünde önemli kişilerin Tokat’a gelişi, Tokat’ta çıkan isyanlar, Tokat’ta meydana gelen önemli doğa olayları tarih sırasına göre tek tek açıklanmıştır. Duraklayış devrinde Tokatlı büyükler kısmında Ahmet Paşa, Cenabi, İbrahim Paşa, Muharrem, Mahmut Paşa, Mui Ahmet, Mahmut Paşa, Sabuhi Ahmet, Şemsettin Ahmet gibi isimleri tanıtmıştır. Ayrıca bu dönemde yetişmiş önemli Tokatlı âlim ve şairlerinde sadece isimlerini yazmıştır. Duraklayış devrinde yapılan eserler kısmında Acepşir Çeşmesi, Musa Bey Çeşmesi, Eski Kasaphane Çeşmesi, Ulu Cami, Niksar Keşfi Camii, Turhal Han Kitabesi gibi eserleri hakkında bilgi vermiştir.

1.2. İkinci Kısım

Yazar bu eserinde Cinlioğlu soyadını kullanmıştır. “Osmanlılar Zamanında Tokat” eserinin ikinci cildini oluşturur. 1950 Tokat Matbaası’nda basılmış olan eser 100 sayfadan meydana gelmiştir. Bu cildinde Osmanlı Devleti’nin gerileme döneminde Tokat hakkında bilgi verilmektedir. Yazar bu eserini hazırlarken Türk aşiretler, Raşit Efendi Tarihi II. Cilt, Silahtar Tarihi II. Cilt, Hüseyin Abdizade Hüsametdin Efendi’nin Amasya Tarihi, İsmail Hakkı Uzunçarşılıoğlu’nun Kitâbeler, Tokat Şer’iye Sicilleri

İcmali 1. Defter, Tokat Şer'îye Sicilleri 1. Defter, Amasya Şer'îye Sicilleri 53. Defter gibi yayınlardan ve bazı vakfiyelerden yararlanmıştır.

Yazar bu eserinde gerileme devrinde 1683-1792 tarihleri arasında Tokat'ta çıkan isyanlar, eşkiyalık hareketleri, sivil ve askeri zorbalıklar, Rus ve İran harplerinde Kafkasya ve Bağdat'a giden yolların kavşak noktasında olan Tokat'a konan ağır teklifler, Tokat kalesine hapsedilen önemli kişiler, Tokat'a gelen önemli kişiler ve Tokat'ta meydana gelen önemli olaylar hakkında tarih sırasına göre bilgiler vermektedir.

Gerileme devrinde Tokatlı büyükler kısmında Tokatlı Ahmet, Kazovalı Ahmet, Tokatlı Emin Mehmet, Reşadiyeli Hasan Paşa, Tokatlı İshak, Tokatlı kani, Tokatlı Mustafa, Turhallı Mustafa, Tokatlı Süleyman gibi Tokatlı önemli kişileri tanıtmıştır.

Yazar bu cildinde birinci ciltten farklı olarak bu dönem Tokat hakkında farklı bilgilerde vermiştir. "Gerileme Devrinde Tokat'ı İdare Edenler" başlığı altında gerileme döneminde Tokat'ı idare eden Voyvodalar, Serdarlar, Naipiler ve Müftülerin isimleri ve görev yılları sırası ile yazılmıştır.

"Gerileme Devrinde Yapılan Eserler" başlığı altında bu dönemde Tokat'ta yapılmış olan Genç Mehmet Paşa Medresesi, Paşa Hanı ve Niksar Keşli Camii gibi eserler tanıtılmıştır. Ayrıca bu dönemde Tokat'ta yapılmış olan hanların isimleri tek tek belirtilmiştir.

"Tokat Mahalleleri" başlığı altında 1772 yılındaki kayıtlara göre Tokat merkezinde bulunan mahallelerin isimleri yazılmıştır.

"Gerileme Devrinde Tokat'a Bağlı Nahiyeler" başlığı altında hicri 1186 Muharrem(Miladi 1772) kaydına göre Tokat'a bağlı nahiyeler ve bu nahiyelere bağlı köyler tek tek belirtilmiştir.

"Gerileme devrinde Tokat'ta Bulunan Sanat ve İşler" başlığı altında hicri 1186 yılına ait Şer'îye siciline göre Tokat'ta var olan sanat kolları yazılmıştır.

"Gerileme Devrinde Eşya Fiyatları" başlığı altında hicri 1186 Tokat Şer'îye siciline göre Tokat'ta eşya narh fiyatları, bağ ve bahçe fiyatları, ev ve dükkân fiyatları, süs eşyası fiyatları, yatak ve giyim eşyası fiyatları, hayvan fiyatları, techiz ve tekfin masrafı, Amasya sicilinde rastlanan narhlar belirtilmiştir.

1.3. Üçüncü Kısım

Halis Turgut Cinlioğlu'nun, Osmanlılar Zamanında Tokat adlı eserinin üçüncü cildidir. Bu eser 1951 tokat matbaası tarafında basılmış olup 220 sayfadan ibarettir. Eser; Islahat Teşebbüsleri Devrine Genel Bir Bakış, Islahat Teşebbüsleri Devrinde Tokat, Islahat Teşebbüsleri Devrinde Tokat'lı Büyükler, Islahat Teşebbüsleri Devrinde Tokat'ı İdare Edenler, Islahat Teşebbüsleri Devrinde Yapılan Eserler, Islahat Teşebbüsleri Devrinde İşleyen Sanat Tesisleri, Islahat Teşebbüsleri Devrinde Eşya Fiatları, Kitapta Adı Geçen Mevki Adları, Islahat Teşebbüsleri Devri Padişahları olmak üzere dokuz bölümden meydana gelmiştir. Yazar eserinin hazırlarken şu kaynaklara başvurmuştur:

Amasya Tarihi, Hüseyin Hüsamettin

Cevdet Paşa Tarihi, Cevdet Paşa

Lütfi Tarih, Lütfi

Şanizade Tarihi,

Mesail'ül-Amasye, Mustafa Vazih

Kitabeler, İsmail Hakkı Uzunçarşılıoğlu

Amasya Şer'ie Sicilleri

Tokat Şer'ie Sicilleri

“Islahat Teşebbüsleri Devrine Genel Bir Bakış” başlıklı birinci bölümde Osmanlı padişahları III. Selim, IV. Mustafa ve II. Mahmut dönemleri(1792-1839) hakkında kısa bilgi vermektedir.

“Islahat Teşebbüsleri Devrinde Tokat” başlıklı ikinci bölümde Tokat'a yapılan zulümler, önemli olaylar, ayanların yaptıkları zorbalıklar, sürgünler, eşkıyalıklar, önemli isimlerin hapsi, Tokat'tan asker istekleri, önemli kişilerin Tokat'ı ziyareti, 1828 yılında Tokat'ta bulunan ticaret ve sanat erbabı ile verecekleri ihtisap(bağlılık) vergisi kronolojik olarak ayrı ayrı belirtilmiştir.

“Islahat Teşebbüsleri Devrinde Tokat'lı Büyükler” başlığı altında bu dönemde Tokat'ta yaşamış olan Tokatlı Abdülaziz, Zileli Esat Mehmet, Tokatlı İbrahim, Tokatlı Mustafa Ağa, Tokatlı Tahir hakkında bilgiler verilmektedir.

“İslahat Teşebbüsleri Devrinde Tokat’ı İdare Edenler” başlığı altında 1790-1839 tarihleri arasında Tokat’ı idare eden Voyvodalar, Serdarlar, Müftüler, Naipiler görev süreleri tarihleriyle birlikte verilmiştir.

“İslahat Teşebbüsleri Devrinde Yapılan Eserler” başlığı altında sadece bu dönemde Tokat’a Elbaşoğlu Camii’nin yapıldığı yazılmıştır. Bu dönemde halkın aç ve sefalet içinde bulunması veya büyük devlet adamlarının hırs ve tamahı sebeplerinden yurt bayındırlığına fazla önem verilmediği belirtilmektedir.

“İslahat Teşebbüsleri Devrinde İşleyen Sanat Tesisleri” başlığı altında o dönem Tokat’ta görülen Mumhane-Şem’hane, Şişe kârhanesi, Bedistan-Basmahane, Mizanülharir-İpekçilik, Boyahane-Yazmacılık, Dabakhane-Köselecilik, Sabunhane, Balgami Taş ocağı gibi sanat dalları hakkında bilgi verilmiştir.

“İslahat Teşebbüsleri Devrinde Eşya Fiyatları” başlığı altında 1803,1806, 1810, 1818,1829, 1839 tarihlerinde yiyecek ve giyeceklerin narh(fiyat sınırı) fiyatları verilmiştir.

1.4. Dördüncü Kısım

Halis Turgut Cinlioğlu’nun, “Osmanlılar Zamanında Tokat” adlı eserinin dördüncü cildi ve son kısmıdır. Bu cilt 1973 tarihinde Tokat Barış Matbaası tarafından basılmış olup; 98 sayfadan meydana gelmiştir. Eser Tanzimat Devrinde Tokat, Meşrutiyet Devrinde Tokat, Tanzimat Devrinde Tokatlı büyükler, Meşrutiyet Devrinde Tokatlı Büyükler, Osmanlılar Devrinde Tokat Tarihi dört bölümünde geçen deyim ve terimlerin önemleri ve son ciltte geçen yer adlarından oluşmaktadır. Yazar eserini hazırlarken şu kaynaklara başvurmuştur:

- 1-Şakayık
- 2-Zeyli Şakayık li Ataî
- 3-Tercüme-i Şakayık-i Numani-Mecdi Efendi
- 4-Lâtifi Tezkiresi
- 5-Osmanlı Müellifleri
- 6-Tezkiret’üş Şuara
- 7-Kamus’ul Âlam-Şemseddin Sami
- 8-Menakıbı Hünerveran

- 9-Sicil-i Osmanî
- 10-Tuhfe-i Hattatın-Süleyman Sadettin
- 11-İlmiye Salnamesi
- 12-Türk Saz Şairleri- Fuat Köprülü
- 13-Sivas Şairleri-Vehbi Cem Aşkun
- 14-Zile Şairleri-Cahit Öztelli
- 15-Aşık Tokatlı Nuri-Ahmet Talât
- 16-Sabuhî-sadettin Nüzhet
- 17-Lugât-ı Tarihiye ve Coğrafiye-Ahmet Rıfat
- 18-Meşhur Adamlar Ansiklopedisi
- 19-Hayat Ansiklopedisi
- 20-Aylık Ansiklopedi
- 21-Türk Şairleri-Sadettin Nüzhet
- 22-Nişancı Tarihi
- 23-Tâcü't-Tevarih-Hoca Sadettin
- 24-Amasya Tarihi
- 25-Silâhdar Tarihi
- 26-Cevdet Tarihi
- 27-Mürîyyü't-Tevarih
- 28-Kitabeler- İsmail Hakkı Uzunçarşılıoğlu
- 29-Hazine-i Fünun Mecmuası
- 30-Yeni Tokat Dergisi
- 31-Türk Edebiyatı Numuneleri-Fuat Köprülü
- 31-Bazı Cönkler
- 33-Darabat-ı Aşk
- 34-Şer'îye Sicilleri

“Tanzimat Devrinde Tokat” başlığı altındaki kısımda 1839-1876 tarihleri arasında tarih sırasına göre Tokat'ta çıkan isyanlar ve eşkıyalıklar, önemli doğa olayları, sürgünler, Tokat'tan toplanan vergiler anlatılmaktadır. Yazar Tanzimat döneminde Tokat'ta önemli bir değişikliğin olmadığını, yine eskisi gibi sürgün yeri olduğunu, İstanbul'la doğu ve güneydoğu yollarının kavşağı olarak önemini koruduğunu, Tokat'a

mahsus el sanatlarının önemini yitirdiğini, medreselerinin düzenini kaybetmesi ve geçim yeri haline gelmesi yüzünden diğer devirlerde olduğu gibi ünlü ilim ve din adamlarının yetişmesini sağlayamadığı belirtmektedir. Yazar bu eserinde diğer ciltlerinde farklı olarak günümüze ışık tutacak önemli bilgilere de yer vermektedir. Sayfa 23'te "Tokat'ta Ev sayısı" başlığı altında 1851 yılına ait Tokat merkez mahalle isimleri ve bu mahallelerde bulunan Müslüman, Ermeni, Katolik, Rum, Yahudi ev sayıları ayrı ayrı belirtilmiş; bu evlerden toplanan toplam vergi miktarı da gösterilmiştir. Sayfa 332'de "Bazı Eşya ve Hayvan Değerleri" başlığı altında 1868-1869 yıllarına bazı eşya, yiyecek maddesi ve hayvanların değerleri kuruş olarak verilmiştir.

"Meşrutiyet Devrinde Tokat" başlığı altına 1876-1920 yılları arası tarih sırasına göre önemli olayları ayrı ayrı açıklamıştır. Bu bölümde 1883 tarihinde Tokat Sancağı idare bölümleri başlığı altında Tokat ilçeleri ve bu ilçelere bağlı bucaklar gösterilmiştir. 1876 harbinden sonra Tokat'a yerleştirilen göçmen sayıları da ayrı bir başlıkla belirtilmiştir. Meyve ve sebze fiyatları başlığı altında 1884 yılına ait bir okka⁴² sebze ve meyvenin fiyatı gösterilmiştir. Sayfa 48'te Okul Sayısı başlığı altında 1903 yılında Tokat ve ilçelerinde bulunan okul istatistikleri verilmiştir. Sayfa 50 ve 51'de "Tokat Sancağı Nüfusu" başlığı altında 1908 yılına ait Tokat ve ilçelerinin nüfusları verilmiştir. Kıpti⁴³, Yahudi, Protestan, Katolik, Ermeni, Rum, İslam nüfusları kadın ve erkek olarak istatistik olarak gösterilmiştir. Ayrıca bu bölümde Birinci Dünya Savaşı yıllarında Tokat'ın genel durumu ve bu dönemde çıkan ayaklanmaları belirtmesi açısından önemli bir kaynak niteliğindedir.

"Tanzimat Devrinde Tokatlı Büyükler" başlığı altındaki diğer bölümde Ahmet Hurremi, Ömer Fevzi, Ali Satı, Hasan Hakkı Paşa, Fani, Safi Ahmet; " Meşrutiyet Devrinde Tokatlı Büyükler" başlığı altında da Kara Halil, Nuri, Kadri Mehmet, Hacı Ali Paşa, Gazi Osman Paşa, Köse İsmail Paşa, Arifi, Mustafa Sabri gibi Tokat'ta yetişmiş ünlüleri tanıtmıştır.

En son bölümde ise dört ciltlik eserinde kullandığı deyim ve terimleri açıklamıştır. Halis Turgut Bey'in bu dört ciltlik eserine genel olarak baktığımızda

⁴² Okka (ya da kiyye), Osmanlı İmparatorluğu döneminde kullanılmış olan eski bir ağırlık ölçüsü birimidir. Şehir ve kasabalara göre ağırlık değeri farklılık göstermekle beraber, genellikle 1282 gram değerinde kabul edilmiştir. webilgi.com/matematik/30041-okka-nedir-okka-ne-anlama-geliyor-okkanin-sozcuk-anlami-eski-agirlik-olcusu.html.

⁴³ Osmanlı Devleti'nde Müslüman Çingene için kullanılan ifadedir. www.nedirmedemek.net/kipti.html

Osmanlılar devleti zamanında Tokat'ı tanıtan ve hakkında bilgi veren en önemli ve eşsiz bir eser olduğu göze çarpmaktadır.

2. TOKAT VİLAYETİ MEŞHURLARI

2.1. Birinci Kısım

Halis Turgut Cinlioğlu'nun "Tokat Vilayeti Meşhurları" adlı eserinin birinci cildidir. Yazar bu eserinde iki soyadını da kullanmıştır⁴⁴. Kitap 1949 Samsun, Aksiseda Matbaasında basılmış olup; 128 sayfadan meydana gelmiştir. Yazar kitabın önsözünde kitabı yayın hayatına hazırlarken çok müşkülât çektiğini belirtmekte olup; bunun en önemli sebebinin de Tokat gibi dar bir muhitte başvurulacak eserlerin sayısının az olduğunu göstermektedir. Eserin büyük kısmı yazarın Tokat'ta kendi yaptığı çalışmalar neticesinde oluşturulmuştur. Yazar kitabı yayınlamasına rağmen eksiklikleri olduğunu belirtmekte ve bu eksikliklerinin şu şekilde sıralamaktadır:

1-Çok ünlü kişilerin bir kısmının kısa geçildiği halde, pek meşhur olmayanların daha geniş hazırlanması.

2-Eserdeki meşhurların büyük kısmının doğum yılı bulunamadığından sadece ölüm yıllarının yazılması

3-Bazı büyüklerin başlı başına kitap olabilecekleri kadar şiirleri olduğu halde birkaç örnekle geçilmiştir.

4- Bazı meşhurlar kitaba çeşitli nedenlerle alınmamıştır.

Tokat Vilayeti Meşhurları birinci kısmı kitapta geçen bazı terim ve deyimlerin açıklanması ile başlamıştır. Yazar kitabındaki meşhurları Tokatlı, Taşovalı, Turhallı, Niksarlı, Reşadiyeli, Zileli olmak üzere altı kısma ayırmıştır. Tokat kısmında 84, Taşova kısmında 12, Turhal'da 8, Niksar'da 19, Reşadiye'de 2, Zile'de 26 olmak üzere toplam 151 Tokatlı meşhuru kitabında tanıtmıştır. Kitabında alfabetik sıra kullanmıştır⁴⁵.

⁴⁴ Soyadı kanunundan sonra aldığı Asarkaya ve daha sonradan ailesinin lakabı olan Cinlioğlu soyadları.

⁴⁵ Eserin ikinci kısmı basılmamıştır.

3. TOKAT'TA İRTİCA HAREKETLERİ VE BUGÜNKÜ İRTİCA MESELESİ

Halis Turgut Cinlioğlu'nun Tokat'a ait kitaplarından altıncısıdır. Kitap 1951 yılında Tokat Matbaası tarafından basılmış olup 40 sayfadan ibarettir. Yazar irtica konusunda "Tokat Sesi" gazetesinde yazmış olduğu yazılarını bu kitabında toplamıştır.

Yazar eserine irtica kelimesini açıklayarak başlamıştır. Osmanlı tarihinde irtica başlığı altında 1730 Patrona Halil İsyanı, III. Selim dönemi Kabakçıoğlu İsyanı, II. Mahmut dönemi Yeniçeri Ocağının kaldırılması üzerine bazı yerlerdeki karşı koymaları, 1908 II. Meşrutiyete karşı vuku bulan isyanları, Mili Mücadele yıllarında görülen isyanları irtica hareketleri olarak göstermektedir.

"Tokat'ta ki İrtica Hareketleri" başlığı altına yeniçeriliğin kaldırılması dolayısıyla, Tanzimatı Hayriye dolayısıyla, Meşrutiyetin ilanı dolayısıyla ve Milli Mücadele döneminde görülen isyanları, karşı koymaları irtica hareketi olarak belirtmiştir.

"Bugün İrtica Var mı?" başlığı altına Tokat'ta özellikle irtica hareketi olarak gördüğü olayların Cumhuriyet döneminde yapılan İnkılâp hareketlerine bir tepki olarak görmektedir. Yazar irtica hareketi olarak gördüğü olayları şu şekilde sıralamakta ve bunların neden kaynaklandığını açıklamaktadır:

- 1-Eski harflerle öğrenime düşkünlük.
- 2-Şapka yerine fesin tercih edilmesi.
- 3-Tekke ve türbelerin canlandırılmak istenmesi.
- 4-Bazı kişilerin kendi menfaatleri için gericiliği desteklemeleri.
- 5-Vatandaşlara kötü telkinde bulunulması
- 6-Bazı dini dergilerin vatandaşları sürekli olarak geriye götürecek şekilde besliyor olması
- 7-Atatürk'e ve inkılâplarına karşı olanların tavırları
- 8-Birden fazla evlilik yapmak gibi kendi menfaatleri için hareket edenlerin istekleri.

İrtica hareketlerine karşı alınacak tedbirleri de şöyle sıralamıştır:

- 1-Din teşkilatındaki görevlilerin aydın kişiler olmaları.

2-Vicdan hürriyeti ve lâiklik kavramlarının iyi anlaşılması ve şahsi ihtirasları için dini alet etmek isteyen politikacıların maskelerinin indirilmesi

3-Kuran-ı Kerim'in Türkçeye çevrilmesiyle hocaların yalanlarının ortaya çıkması.

4-Devlet ve vatandaş arasında emniyet ve itimadın tam manası ile sağlanması.

5-İnkılâpların halka iyi anlatılması.

6-Din işleri teşkilatı neşriyatlarının yurdun her tarafına gönderilerek, kötü ve muzır propagandalara karşı mücadele edilmesi.

4. ÖĞRENCİLER İÇİN TOKAT COĞRAFYASI

Halis Cinlioğlu'nun Tokat'a ait kitaplarından yedincisidir. Eser 7 sayfadan ibaret olup 1968 Tokat, Günesen Basımevi tarafından basılmıştır.

Yazar Tokat Coğrafyası adlı eserine Tokat'ın fiziki coğrafyası ile başlamıştır. Tokat ilinin konumu, yüzey şekli, iklimi ve ırmakları bu başlık altında verilmektedir.

Ekonomik Coğrafya başlığı altında Tokat'ta yetişen bitkiler, hayvanlar, çıkan madenler; Tokat'ın endüstrisi, ticareti, yolları verilmektedir. Yine bu başlık altında Tokat'ın ilçelerine ve çeşitli nahiyelerine olan uzaklıkları verilmektedir.

Siyasi Coğrafya başlığı altında Tokat merkez ilçesi ve diğer ilçelerinin km kare cinsinden büyüklüğünü vermektedir. Aynı başlık altında Tokat'a komşu olan illerin ismi, Tokat merkez ilçe ve diğer ilçelerinin idari bölümleri, Tokat merkez ve ilçelerinin toplam nüfusları verilmektedir.

5. ULUSAL SAVAŞTA TOKAT

Yazarı, Halis ASARKAYA(Ortaokul Tarih, Coğrafya Öğretmeni) olarak geçen bu eser Tokat Basımevi'nde 1936'da basılmış olup,159 sayfadan ibarettir. Eser on sekiz bölümden ibarettir.

Önsöz bölümünde I. Dünya Savaşı'na genel bir bakıştan sonra, Ulusal Savaşta Tokat'ın kısa bir değerlendirilmesi yapılmıştır.

I. Bölümde, 1918 ve 1919'da Tokat'ın iç durumu hakkında bilgi verilmiştir. Özellikle I. Dünya Savaşı'ndan sonra Tokat'ın durumunun hiç iç açıcı olmadığı, sürekli isyan ve eşkıyalıkla uğraştığı hakkında bilgi verilmektedir.

II. Bölümde, Karadeniz Türkleri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti başlığı altında; Karadeniz Rumları, Samsun Karadeniz Türkleri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti, Tokat Müdafaa-i Hukuku Milliye Cemiyetleri hakkında ve çalışmalarında bilgiler verilmektedir.

III. Bölümde, Mustafa Kemal Paşa Tokat'ta başlığı altında, Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışı, 26 Haziran 1919'da Tokat'a gelişi, Erzurum Kongresi ve kararları hakkında bilgi verilmektedir.

IV. Bölümde, Sivas Kongresi, İstanbul ile ilişkilerin kesilmesi, Amasya Görüşmesi, Son Osmanlı Mebuslar Meclisi seçimleri, Ahmet Fevzi Paşa Heyeti, Anadolu'nun işgaline karşı tüm yurttaki yapılan protesto ve mitingler hakkında bilgi verilmektedir.

V. Bölümde, İstanbul'un işgali ve sonrası ile birlikte, Tokat Müdafaa-i Hukukçuların Tokat Ali Paşa Camii'nde yaptıkları toplantı hakkında bilgi verilmektedir.

VI. Bölümde, Tokat Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti hakkında bilgi verilmektedir. Cemiyetin çalışmaları, neler yaptığı anlatılırken; cemiyetin idare heyeti resimleriyle birlikte tanıtılmıştır.

Diğer bölümler “ İsyân, Sebepleri, Sürümü, Sonucu 1336-1338(1920-1922)” başlığı altında alınmıştır

VII. Bölümde, “İsyân Başlarken” başlığı altında köylülerin savaştan sonra genel durumu ve müdafaa-i hukukçuların çalışmaları hakkında bilgi verilmiştir.

VIII. Bölümde, “Ayrışlar ve Ayrışıklar” başlığı altında Tokat'ta isyan çıkaran Çerkezler, Kuyumcu Hoca ve arkadaşları, Postacı Nazım, Mumcuoğlu İhsan ve diğer Çapulcular ve faaliyetleri hakkında bilgi verilmektedir.

IX. Bölümde Tokat'ta çıkan isyanların nasıl ortaya çıktığı ve bu isyanlara karşılık Tokat Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin faaliyetleri hakkında bilgi verilmektedir.

X. Bölümde, Tokat'ta isyanın başlaması, askerler ile isyancıların Sulusaray, Alpuderesi Kızılca ve Çamlıbel çarpışmaları hakkında bilgi verilmiştir.

XI. Bölümde, Tokat'taki isyanın Zile'ye genişlemesi ve askerler ile çarpışmaları hakkında bilgi verilmiştir.

XII. Bölümde, Zile'den Artova'ya gelen asilerle askerlerin Bulamur ve Yenihan çarpışmaları hakkında bilgi verilmiştir.

XIII. Bölümde, isyanın yeniden canlanması, Artova'daki isyancıların Kızıleniş'e kadar gelip Tokat'ı basmak istemeleri, Tokat'taki askeri durum hakkında bilgi verilmiştir.

XIV. Bölümde, Tokat'ta çıkan isyanların söndürülmesi; Tokat, Artova, Niksar, Erbaa çeteleri, adları ve çete reisleri hakkında bilgi verilmiştir.

XV. Bölümde, Yozgat isyanı hakkında bilgi verilmiştir.

XVI. XVII. ve XVIII. bölümler Rum İsyanı, Pontus'çuluk ve Rum zulümleri başlığı altında alınmıştır. Bu bölümlerde Tokat Rumlarının isyanları, halka yaptıkları zulümler ve isyan eden Rum çete reisleri hakkında bilgi verilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ANILARDA HALİS TURGUT CİNLİOĞLU

Halis Turgut Cinlioğlu, güçlü karakteri ve derin bilgi birikimiyle Tokat'ta eğitim gören herkesin yüreğindeki kahramandı. Yayınevi sahibi Muzaffer Erdost, Eski Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Cevdet Aykan, Emekli Orgeneral Muhittin Füsunoğlu, Dr. Şehsuvar Savuran, Emekli Anayasa Mahkemesi Başkanı Yekta Güngör Özden ve daha niceleri Cinlioğlu'nun eğitim meşalesiyle aydınlananlardır⁴⁶.

1. MEHMET ALİ CİNLİOĞLU (OĞLU)

Halis Turgut Cinlioğlu'nun eğitimci yönünü anlatan oğlu Mehmet Ali Cinlioğlu "1961 yılında onunla ilk karşılaştığımda kendimi Tozanlı Deresi'nden Yeşilirmak'a yuvarlanarak, yalpalayarak bata çıka yüzmeye çabalayan tomruklara benzetiyoordum. Gerçekten yontulmamış, hatta kereste bile olamamış ham tomruklar gibiydim. Dumanlı Yaylası'nın hemen arkasında, Fırındere Köyü'nde 6 çocuklu bir rençper ailenin son çocuğumdum. Olumsuz koşullar beni Cinlioğlu'na yöneltmişti. İyi de etmişim. Onun yanında yontuldum, kesildim, biçildim ve şekil buldum. Aslında hayatı anladım⁴⁷."

"Rahmetliyi anlatmak kadar yazmak da o denli zor. Ona Tokat'ta hangi pencereden bakarsanız bakınız her yerde mutlaka bir izinin olduğunu görürsünüz. O kendi döneminin ya da o yüzyılın Tokat gezgini her gittiği yerlerde notlar almış yöreyi incelemiş, resim çekmiş kitaplarına koyabildiğini koymuş, koyamadıklarının bir kısmını yerel basında okurlarla paylaşmış; kalanları da notlar halinde arşivlerimizde mevcuttur. Babam bana göre Tokat'ın bilgisi ve belgesidir.

Babam doğa ile iç içe, insanları ve tabiatın bir parçası olan hayvanları severdi. Çocukları da. Çocukları incitmeyi de hiç istemezdi. Bu sevgi yumağı insan tabii ki etten ve kemiktendi. Onun da tahammülünün bir sınırı vardı, kurallara uymadın mı kızardı.

⁴⁶ Cihat Taşkın, a.g.m. ,s.22.

⁴⁷ , Cihat Taşkın, a.g.m. , s.23.

Bizim evde her şey programlı, disiplinli idi. Ders çalışmak öncelikliydi ama evin temizlik işleri bana aitti. Eskiden süpürge, bir de gırgır diye bir temizleme malzemesi vardı. Her ikisini de kullanırdım. Ayrıca yorgan sırimayı da babamdan öğrendim. O da bana çok ağır gelirdi, kadın işi olduğu için sanırım. Kurallar sabah saat altıda kalkacaksın, tuvalete gideceksin, lavabo da elini yüzünü yıkayıp ağzını da suyla gargara edeceksin, kahvaltıyı hazırlayıp kahvaltını yapacaksın. Öğle yemeği saat tam on ikide. 1960-72 yılları arası lokantalarda. Ya Cimcim ya da Kuru Pençe'nin Belediye Lokantası'nda öğle ve akşam yemekte olacaksın. Yemeğe oturmadan eller yıkanacak, bir çorba, bir sulu yemek, sonra pilav. Yemek arası mutlak su içilir. Akşam yemeği saat on sekizde. Okul dönemi ise ben ders çalışırım, babam kitap okurdu. Saat tam yirmi birde yatmaya hazır olunur; el ve ayak yıkanır, dişler fırçalanır, mutlaka yatılırdı. Bu disiplin bana zor geliyordu. Alışık olmadığım için dayanamayıp köye kaçtım. Bir müddet sonra babam Cinlioğlu bana hemen gelsin diye haber yolladı. Ama annem benim hasretime doyamadığı için yanında biraz daha kalmamı istedi. Öz babam kendi yöresinde Süleyman Ağa diye bilinen (Süleyman Aydın) benim dünyaya gelişime sebep olan ama yanında kalmamı istemeyen kişi idi. Beni bağrına basan, evlat edinen, beni şekillendiren, dünyaya birçok pencereden bakmamı sağlayan insan babam Halis Cinlioğlu idi. Döndüğümde hiçbir şey olmamış gibi davranan babama mahcubiyetim olmuşsa da sevgim daha da artmıştı. Artık ben kurallara alışmaya, kurallara uyuşmaya çabalarken babamın da benim safça hallerime hoşgörüsüyle bakmaya başladığı yıllara girmiş, babamla etle tırnak gibi olmuş, sıkılganlığım, suskunluğum bitmiş konuşabilen insan olmaya başlamıştım.

Babam bana takılır, ben de ona lise yıllarında yaz programları hazırlardım. Yaz gelince kazma kürek, çalışma çantamızı, merhemimizi, yara bandımızı, tebeşiri, boya kalemini, metremizi velhasıl mezarlıklarda gerekli olabilecek gereçleri alır; şu mezarlık senin bu mezarlık benim, nerde tarihi doku var hep bilir gezerdik. Herhangi bir şey olacağını sezindiği an ilgili yerleri uyarırdı ve takip ederdi. Bu çalışmalar benim açımdan bazen haz verirdi. Bazen çok sıkıcı gelirdi. Çalışırken etrafımızda ben yaştakilerin gruplar halinde dolaştıklarını görünce ben de doğal olarak hayıflanırdım. Evimizin çok güzel bahçesi vardı. Çalışmaya gidemediğimizde babam gülleri budar, bu esnada dikenler eline batar, elleri kan içinde kalırdı da bana mısın demezdi. Ot makasıyla otlara, şimşirlere, mazi ve diğer ağaç türlerine şekiller verirdim. Mola vakti o

gazetesini okur, ben kütüphanede otururdum. Yemek vakti gelince evden birlikte çıkar, birlikte yürürdük. Yürürken bir erin komutanının yanında yürüdüğü gibi eller yanda yürürdüm. Büyüklerin yanında ellerin cebe sokulmayacağını ta baştan tembihlemişti. Yaz gelmesini hiç istemezdim. Gelen giden çok olurdu. Kendi akrabalarından, eski öğrencilerinden, araştırmacılardan gelenlere çay demlerdim. Çayı da iyi demliyordum ki demliğin sonunu getirirlerdi.

Yazları daha çok Emine Halam gelirdi. Babamın ablası Mesrur Gürgeç'in (Tokat eski Belediye Başkanı) annesi, halamı çok severdim. Beni alır birlikte sinemaya, varsa tiyatroya, konsere gider, bazen de konken partilerine bırakırdım. O ara yalnız kalabiliyordum. Bu gibi haller çok olunca babam kızar, ablasına bir şey demezdi ama beni uyarırdı. Akrabalarından Osman amca ve eşi Sadiye yengemle de çok iyi anlaşırđı. Onlar bizi sık sık yemeğe alırlardı. Sadiye Yengem çok güzel yemek yapar, ben de yemeklerine bayılırdım. Babam başkasına yemeğe gitmezdi. Babam bağınaz değildi. Hoş görüldü, hakkında söylenenlerin farkında idi. Demokrasiye inanan, demokratik özgürlükleri savunan, basın özgürlüğünden yana, kendini ifade edebilen insanı severdi. İnsana inançlarına göre muamele etmez, herkesi eşit görür, olduğu gibi kabul ederdi. Demokrat Parti'den 1954 seçimlerinde aday olmuş ama yazım hatası sonucu listeye girememiş ancak daha sonra parti davranışlarının ülkeye zarar verdiğini ifade etmiştir.

Babamın bazı çevrelerce eleştirildiğini biliyorum. Babam Tokat'ın diğer ileri gelen o dönemde Zade denen insanları gibi olsa idi bugün benim de devam ettirdiğim kütüphanesi, yıllarca emek vermiş olduğu arşivi, hele hele bütün zorluklara, tehditlere karşın oluşturduğu müze ne olurdu. Hiç unutmam sene 1964-65. Ders yılı başlamamış, okullar yaz tatilinde. Babam, oğlum müzenin envanteri çıkacak müzeye gidiyoruz. Bana masa gösterdiler, oturdum. Kendimi daha hiçbir şey hissetmeden önüme kocaman kara kaplı bir defter koydular. Müzenin kütük, yani envanter defteri. Daha önceleri, sanırım küçük boy defterde kayıtlıymış ki eldeki eserleri o deftere kaydedip, demirbaş numaralarını, nerden geldiğini, dönemi vs. kayıtlara başladım. O yaz tatilini Gökmedrese'de geçirdim.

Babam toplum adına uğraş verirken aile içindeki huzursuzluğun giderilmesine katkı sağlamaya çok çaba harcamış, ağabeyi Muhlis Bey'in eşinin de dışarı hayatı ve alemleriyle bilinen hallerine de çok bozulur ama aile büyüğü diye ses çıkarmazdı. Diğer taraftan ablasının da evliliği iyi değildi. Ablasının sık sık eve dönmesi, evliliğin

kendisine mutluluk getirmeyeceği hissini doğurmuştu. Tam bu sırada pansiyon açma fikri gelişir. Pansiyonu açıyor, kirada kalan öğrencileri topluyor ve onlarla pansiyonda kalarak bir aile ortamı kuruyor, mütalaalarını yönetiyor. Hafta sonları çevreyi tanıma tanımlamalara katılıyor, Pazar günleri temizlik ve hamam yapılıyor... Babam bunları anlatırken neden evlenmediğini anlatmış oluyordu.”⁴⁸.

2. PROF. DR. İLHAN BAŞGÖZ

“Baharın eli kulağındaydı. Tokat’ın yediverenleri pat deyip yarılacaktı. Lisenin bahçesinde bastonlu, çizmeli bir adamı Halis Hoca diye tanıttılar. Yırtmaçlı spor ceketinin içinde dimdik duran, elliyi aşkın olduğu halde pek göstermeyen hocadaki çocuksu yüz olmasa ilk bakışta kılığını bulamamış, ayrıksı bir adam dersiniz. Beraberce yürüdük. Masasını kaldırımın buğulu ılıkliğına atıp fasulye ayıklayan aşçı, Halis Hoca geçerken ayağa kalktı. Hocam bir kahvemizi için dedi. Sesi saygılıydı. Pos bıyıklarının arkasında halk adamlarının teklifsizliği okunuyordu. Az ileride, yedek parçacı dükkânının kapısında, elini arkasına koymuş, kırmızı yüzlü, göbekli, orta yaşlı adam Halis Hoca’yı ellerini çözüp, eğilerek selamladı. Koşarak gelen bir çocuk Halis Hoca’yı görünce duraladı. Suçüstü yakalanmış gibi önüne bakarak, ağır ağır yürüdü. Bizi geçince tekrar koşmaya başladı. Halis Hoca, kocaman önlüğünün içinde kaybolmuş gibi duran bir bakkal çırağının önünde durdu. Çömeldi yüzünü okşadı. Babasını sordu. İki yanımızdan geçen sarı yahut yeşil şeritli bir şapka yoktu ki Halis hocaya selam almasın. Oysaki bir gün evvel sarı şapkalıları okutanlar, yeşil şeritlerin kendilerine selam vermediklerinden dert yanmışlar, meseleyi önemle Milli Eğitim Müdürlüğü’ne götürmeğe karar vermişlerdi. Yoldan geçen ilkokul çocuklarının hali görülmeye değerdi. Halis Hoca’yı görür görmez koşup geliyorlar. Selam verirken kendilerini gülmek için zorluyorlar, birkaç adım geçince hem makaraları koyuveriyor, hem tabanları kaldırıyorlardı. Arkalarından bakıp Halis Hoca da gülüyordu. Hoca ile geçtiğimiz bütün yolların insanları bana saygılı, güler yüzlü, dost kişiler olarak göründüler. Yahut yanımdaki adam geçtiği yerlere dostluk ve saygı dağıtarak yürüyordu. Ortak duygular vardır, insanları tek tek yaşamaktan kurtarır. Halis Hoca

⁴⁸ M. Ali Cinlioğlu, a.g.m. , s.83-85.

Tokatlılar için bir ortak duyguydu ki, bakırcı çırağından yedek parçacısına kadar herkesi birbirine yaklaşıyordu.

Halis Hoca Tokat demekti. Son elli yılın Tokat'ta geliştirdiği bütün sosyal kımıldamaların içinde Halis Hoca vardı. Avusturya-Macaristan boykot edilince fesinin püskülünü, ceketinin düğmesini ilk kesen delikanlı Halis Hocaydı. 1917'lerde püskülsüz fesle dolaşmak 1957'lerde genç bir kadının Tokat'ta şortla dolaşması demekti. Kurtuluş savaşı yıllarında Zile'yi basan Yobazlar Tokat'a yürüyünce, bilmem ne boğazını elde silah koruyan Kuvayı Milliyecilerin arasında Halis Hoca da vardı. Tokatlılar ilk şapkayı Halis Hoca'da gördüler. Gençler sevindi, kara sakallılar elleri arkasında Tokat yollarını arşınlayan bu adamı taşlamaya niyetlendiler. Cumhuriyetin kurtuluş yıllarındaki devrim hareketlerinin hepsinde Halis Hoca gönüllüydü. 1945 sonrası Halk partisinin şaşırıldığı, yolunu kaybettiği yıllarında dahi Halis Hoca yeni beliren siyasi kuvvetlerden yana oldu. Seçimde hile yapan vali karşısında Halis Hoca'yı buluyordu. Öğretmene tokat atan valinin önüne Halis Hoca dikiliyordu. 1950'nin genç kuvvetleri ümitsizliği getirip yobazların, menfaatçilerin ve devrim düşmanlarının ellerine teslim etmeğe başlayınca karşılarında yine Halis Hoca'yı buldular. Halis Hoca gazetesinin başında doğruluğundan, aydınlığından en küçük taviz vermeden mücadelesini yürütüyor. Ne menfaat teklifleri, ne tehdit mektupları, ne şeytan yerine yobazların bu temiz insanı taşlamaya kalkması, Halis Hoca'ya dokunmuyordu. O, Hak bildiği yolda tek başına gidebilen saygılı kişilerden biriydi.

Halis Hoca kahvelerde pek görünmezdi. Mesleki dayanışma, kültürel yardımlaşma filan gibi yaldızlı sözlere bürünen aslında aylak ve çevresinden kopmuş öğretmenin iç sıkıntılarını oyun kâğıtlarıyla avutmaya çalışmaktan başka fonksiyonu olmayan lokallere de gitmezdi. Yahut şöyle bir uğrar geçerdi. Onu arayanlar pansiyonda bulurlardı. Özel evi de pansiyondu. En azından üç kuşak, gençler, ağabeyler ve babalar, Halis Hoca'nın pansiyonlarından yetişmişti. O, yıllarca hem hocalık yapmış hem pansiyon idare etmiştir. Pansiyonlar özeldir yahut devlete bağlıdır. Tokat ve çevresindekiler için bunun hiç önemi yoktur. Halis Hoca'nın pansiyonudur buralar. Oralarda ne özel kişilerin ne devletin kanunları yürür. Halis Hoca'nın bir manastır idaresi kadar sert ve insafsız fakat adil nizamları hâkimdir.

Halis hoca evlenmemiştir. Belki bir gönül yarası, belki aşırı hürriyet düşkünlüğü buna sebeptir. Fakat Halis Hoca'nın çocukları vardır. Yüzlerce öğrencinin gerçekten

aile reisidir o. Vaktinin ve enerjisinin tümünü öğrencilerine adamıştır. Fırtınalı bir gecede, talebelerin dadandığı bir kahvenin karşısında Halis Hoca'nın yarı geceyi bulduğunu görebilirsiniz. Bir başka gün meyhanenin veya bilmem ne hanenin kapısında nöbettedir. Maç gibi, sinema, tiyatro gibi, kır kaçamakları gibi talebeleri çeken her yerde Halis Hoca'nın gözü kulağı vardır. O kadar ki öğrenci Halis Hoca'nın haber almayacağı bir yasak düşünemez. Hangi yüznumaranın hangi öğrenci girip çıktıktan sonra sigara koktuğunu Halis Hoca bilir. Yatak çarşaflarındaki beyaz lekelere varana kadar pansiyonda her şey Halis Hoca'nın kontrolündedir. Ana baba doğruca oğluna para gönderemez. Halis Hoca'ya gönderir. O, herkes için ayrı defterler tutar. Öğrenci yaşayışının gerektiği kadar para verir. Defterin, kalemin, kitabın ne tutacağını hesaplamıştır. Halis Hoca'dan kaçamak para çekilemez. Fakir olana, parası bitene hiç haber vermez. Parası varmış gibi kesesinden katar. Arkadaşlarının arasında yoksulluğunu duyurmadan her ihtiyacını görür. Böyle hocanın kendi yardımlarıyla okuttuğu öğrencilerin gerçek sayısını kimse bilmez. Ama epey kabarık olduğu söylenebilir. Bir gün Halis Hoca bir mektup alır da, kimden geldiğini sorarsanız, vaktiyle ufak tefek yardımlarım olan bir talebeden derse, bilin ki o çocuğu Halis Hoca okutmuştur.

Halis Hoca tarih öğretmenidir. Ama Tokat ile ilgili her bilgi koluyla ilgilenmiştir. Bilmem hangi köydeki yazılı taşı Halis Hoca muhakkak görmüş, resmini alıp dosyasına yerleştirmiştir. Kitaplığında da ta 1926'larda toplanmış, eski yazı ile defterler dolusu halk edebiyatı malzemesi vardır. Bilmem hangi ormanın bitki hususiyetlerini, bilmem ne dersindeki peri bacalarını, eskiden işletilen bir maden ocağının durumunu Halis Hoca bilir. Gidip görmediği, gezip tanımadığı köy yoktur. Topladığı malzemenin ufak bir kısmını yayınlamak imkânını bulmuştur. Bunlar öyle büyük terkibi eserler değildir. Fakat kültür tarihimiz için zor elde edilir, önemli vesikaları içine almışlardır. Halis Hoca her ciddi gözlemci gibi gerçekçidir. Memleketin insanlarını, insanlar arasındaki münasebetlere hâkim olan kanunları iyi bilir.

Son elli yılımız büyük bir akışın, süratle değişmenin içinde geçmiştir. Şapır şapır dökülen eski değerlerin yeri çok defa ya boş kalmış ya kötülerle doldurulmuştur. Vurgun zihniyeti salgın halini almış, saygısızlıklar almış yürümüş, tembellikler, nemelâzımcılıklar dört tarafı kaplamış, baskıyla veya kemik atmalarla insanlar başkalarını kul olmaya doğru itilmiş, gerilikler hortlamış, iyiler köşelerine çekilip

sinmiş fakat bütün bunların ortasında dimdik bir Halis Hoca kalmıştır. Halis Hoca'yı ne vakit düşünsem bütün devirlerin üstüne temizliğin ve doğruluğun kocaman ve eğilmeyen gölgesini düşürmüş, eğilmeden kalmış fakat bir çocuğun önünde şefkatle eğilen, çocuk yüzlü bir insan gelir gözümün önüne⁴⁹.

3. YEKTA GÜNGÖR ÖZDEN (ANAYASA MAHKEMESİ ESKİ BAŞKANI)

“1944-1945 eğitim öğretim yılında pansiyon öğrencisiydim. Halis Bey, akıllı, dürüst, çalışkan, özverili, bilgili, nitelikli bir insandı. Çok iyi öğretmendi. Aynı zamanda babamın arkadaşı idi. Bakın, Merkür, Venüs, Dünya Mars, Jüpiter, Satürn, Uranüs, Neptün O'nun öğrettiği gezegen isimleri hala aklımdadır. Tokat'ın simgesi sayılan adlardan biridir.

Dik adımlarla dizlerini kırmadan yürürdü. Bir asker yürüyüşü vardı. Sevdiğini çok severdi. İyi bir eğitici ama sıkı düzeni aşırı idi. Zaten öğrencilerinden sevenleri kadar, sevmeyenleri de vardı Tokat'a katkıları büyük olmuştur.

Rahmetli Diş Hekimi Selahattin Bayındır, Çocuk Hastalıkları Uzmanı Dr. Nadir Aydın, Emekli Hâkim Nafiz Aydın, oto tamircisi İsmet Çakmak, Işık İnel hatırladığım öğrencileri arasındadır. Özellikle rahmetli Işık'ı çok severdi.”

4. MUHİTTİN FÜSUNOĞLU (KARA KUVVETLERİ ESKİ KOMUTANI)

“1928 Niksar doğumluyum. Babam sağlık memuru olduğu için Tokat'a geldik. Cumhuriyet İlk Okulu'nu bitirdikten sonra Tokat Ortaokulu'na devam ettim. 1940-1943 yıllarında 12-15 yaşlarında.

Halis Hoca'yı unutamam. Tokat'ın ve millî eğitimin simgelerindedir. Tokat'ın memuru, işçisi, tüccarı kısaca herkesin nezdinde saygın bir insandı. Herkes Halis Bey'den korkardı. Bu korku ve çekinme ona olan saygıydı. Bütün insanlar onu ilahi

⁴⁹ Prof Dr. İlhan Başgöz, a.g.m. , s.19-22.

bir güç olarak görürdü. Her yerde hazır ve nazırdı. Öğrenci gözünde değerli idi. Özellikle şapkasız gezen öğrenciye kızardı.

Velilerin gözünde de özel bir itibarı vardı. Anne, baba, abla ve ağabeylerimizde saygı gösterirlerdi. Nadir bir insandı. Öğretmen olmasına rağmen psikolog, pedagog gibiydi. Derste az, öz ve önemli kısımları anlatırdı.

Pansiyonu Ardala'da idi. Pansiyon'un müdürü, muhasebecisi her şeyi idi. Pansiyonunda kalanlar çok çalışkan oldukları için sınıfta kalmazlardı.

O zaman harp yılları idi. Devlet 3 milyon asker besliyordu. Üretim az olunca, tüketiminde az olması gerekiyordu. Halis Hoca bu zor dönemde bile bize okumayı, mesleki eğitimi aşıladı. Bu yüzden büyük bir insandır.

Onunla ilgili hatırladığım iki anım vardır. Sene 1942 ya da 1943 yazı idi. Radyo ve televizyon yoktu. Haftada bir gazete çıkardı. Ceviz, aşık ya da misket oynardık. Yaz tatillerinde boşa kalırdık. Beni çarşıda gördü, çalışmak ister misin diye sordu. Beni Devlet Hastanesi başhekimine gönderdi. Bir oda verdiler ve demirbaş defterlerini doldurdum. 45 gün çalıştım ve 45 Lira ücret verdiler. O zaman bu rakam iyi para idi.

Diğer yaz tatilinde Tokat Dokumacılar Kooperatifi Başkanı Ömer Aşıroğlu'nun yanına gönderdi. İşçi ve alım satım kayıtlarını tuttum. 45-50 gün çalıştım. 50 Lira para aldım. Bu parayla askeri okula gittim. Elbiselerimi o parayla aldım.

Dr. Ömer Balak, Perihan Yoğurtçuoğlu, Nimet Karagöz, Tacettin Günaydın ve ben 1940-41 eğitim öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığı iftihar kitabında ismimiz çıkmıştı. O zaman soyadım Fırat idi. 1959'da aile lakabımız olan Füsunoğlu soyadını aldık.

Tokat Orta Okulu'ndan sonra, Kuleli Harp Okulu'na arkasından Harp Akademisi'ne gittim. 1974'te general oldum. 1990-1993 yıllarında Kara Kuvvetleri komutanlığı yaptım ve emekli oldum.”

5. DR. ŞAHSUVAR SAVURAN (EMEKLİ NİKSARLI DOKTOR)

“Halis Bey ile 1948 senesinde tanıştım. İlk defa ortaokulda coğrafya dersimize geldi. O, yolda yavaş yavaş ama kararlı adımlarla yürüyen bir kişi idi. Piknik tipli, 1.75 boylarında, gözlük kullanır, ayağında genel olarak Ruzvelt marka bot olurdu.

Elbisesinin altı başka üstü başka olur ve genelde kahverengi renk ceket giyerdi. Boynundaki kaşkolünün uçlarını sürekli iliklediği ceketinin düğmelerinin arkasında saklardı.

Öğrencilerin hareketlerini a'dan z'ye kontrol eder ve hatasını gördüğü öğrenciyi okulda yanına çağırır ve onu uyarırdı. Sigara içtiğine son derece pişmandır ve içene de düşmandır. Öğrencileri sigara içerken hep helâda yakalardı. O zamanlar öğrencilere şapka takma mecburiyeti vardı. Şapkasını takmayan öğrencileri sürekli ikaz ederdi.

Hafızası çok kuvvetlidir. Aradan yıllar geçtiği halde öğrencileri numaralarıyla ve soyadlarıyla hatırlar. Tatillerde memleketlerine gidecek olan öğrencileri otobüs terminaline kadar takip eder ve kontrollü olarak gönderir, çocukların araçlarına binip binmediğinden emin olurdu.

Her dönem himayesine aldığı ve pansiyonunda kalan öğrenciler vardır. Onlara ekonomik olarak, yaşam tarzı olarak, eğitimle ilgili olarak emeğini ve ilgisini esirgemezdi. Hülâsa kendisini eğitime ve öğrencilerine adamıştı.

Çok disiplinli idi. Okul ve pansiyonda ihtar ve ikazlarına rağmen disiplinsizliğe devam edenlerin kesinlikle pansiyondan da okuldan da ayrılmalarını temin ederdi.

Derste son derece ciddi olurdu. Hep sıraların arasında gezer, oturmazdı. Zaten onu otururken gören yoktu. Dersleri öğrencilerin dikkatini çekecek şekilde anlatırdı. Ben onun derslerine hiç çalışmadım ama onun anlattıkları ile dersimi ve sınıfımı geçtim.”

6. CAVİT TAHMİSCİOĞLU(NİKSAR BELEDİYE BAŞKANLARINDAN)

“Halis Cinlioğlu Tokat Ortaokulu'ndan öğretmenimdi. Aynı zamanda kaldığımız pansiyona da o bakıyordu. Oldukça disiplinli biri idi. Doğrusunu söylemek gerekirse ondan çok çekinirdik. Öğrencileri tek tek takip eder, okuldan kaçanların yerini tespit eder, fotoğraflarını çekerdi. Ertesi günü odasına çağırır, ifadesini alır, belgesini önüne koyardı.

1939 yılı Aralık ayının 26'sını 27'ye bağlayan gece saat gece 2.00 suları büyük bir gürültü ile uyandık. Bizi hemen bahçeye çıkararak facia hakkında bilgi verdi. Sonra şehri dolaşır geldi. Sabaha kadar da kimseyi içeri sokmadı bekletti. Halkevi binası ve

çevresi tamamen yıkılmıştı. Erzincan'da meydana gelen Tokat, Niksar, Reşadiye ve Erbaa'da da büyük can ve mal kaybına sebep olan deprem sırasındaki özverisini unutmam. Hepimizi pansiyonun bahçesinde topladıktan sonra bilgilendirdi. Ertesi günü de bizlerin memleketine gidebilmesi için elinden gelen yardımı yaptı. Harçlığı olmayanların cebine gerekli olanını koydu.

Yıllar sonra Niksar'a geldi. Misafirim oldu. O zaman şehrin en leziz yemeklerinin piştiği Ethem Dicle'nin lokantasına gittik. Bir iki derken baktım yirmi iki kişi birikti. Halis Hoca'nın Niksar'a geldiğini duyan talebeleri soluğu lokantada alıyordu. Yemek ve sonrası oldukça güzel bir sohbet oldu. Baktım yemeğin parasını ben vereyim diye herkes kasaya doğru hücum ediyor. Dedim ki:"Hocamın içinizde dayağını yemeyen yok. Şimdi nasıl oldu da yemek parası veriyorsunuz?" diye takıldım. Bu sözlerim onun çok hoşuna gitti. Sırtımı sıvazlayıp bastı kahkahayı."

7. YILMAZ CELEBOĞLU (EMEKLİ EĞİTİMCİ)

"Tokat Öğretmen Okulu'nda iken 1961-1962 yıllarında Cumhuriyet Tarihi dersimize gelirdi. Sınıfa girdiği zaman bir baba, ağabey gibi davranırdı. Birinci Dünya Savaşı ve İstiklâl savaşı yıllarını bizzat yaşadığı için konu ile ilgili başından geçenleri de anlatırdı.

Bir gün tahtaya dünya siyasi haritasını asmış komşu ülkelerimizin siyasi ve ekonomik durumlarını işliyorduk. İran, Irak, Yunanistan derken sıra Bulgaristan'a geldi. Hoca birdenbire sınıfın köşesine çekilip hüngür hüngür ağlamaya başladı. Hepimiz şaşırдық. Biraz sonra rahatlayıp kürsünün başına geldi. Çantasından bir sürü fotoğraf çıkarıp bize gösterdi ve devam etti:

-Kusura bakmayın çocuklar. İçimi, dünümü boşalttım, yoksa size hiç anlatamazdım bugünkü dersi. Dedi.

Baktık, Bulgar eşkıyalarının Türkleri odun katmeri yığıp, kestiği, yaktığı resimler. Pek çoğunun kafa derisi bile yüzülmüştü. Artık biz de dayanamadık, sınıfta soğuk rüzgârlar esti. Hoca devam etti:

-Çocuklar tarihinizi iyi öğrenin, dününüzü unutmayın. Yarın size Türk Tarihini, milli ve manevi değerlerimizi, barış ve hoş görü gibi projelerle unutturmaya çalışanlar olacaktır. Asla uyumayın, uyanık olun. Ne demiş atalarımız su uyur düşman uyumaz.

İşte şimdi ülkeye bakıyorum. Yıllar önce değerli hocamın sözleri aklıma geliyor, üzülüyorum.”⁵⁰

8. ÖZKAN AĞIŞ (ENERJİ UZMANI)

Halis Turgut Cinlioğlu'nun arşivlerinde bulunan mektuplarından biri de bugün dünyaca ünlü enerji uzmanı Amasya- Taşovalı Özkan Ağış'ın İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Fakültesi son sınıfta iken İstanbul'dan 12 Ocak 1959 tarihinde Halis Hoca'ya bu mektuptur:

“Kıymetli Hocam,

Gönderdiğiniz mektubu aldım. Hakkımda düşündüklerinizi okurken gözlerim yaşardı. Zira hüsn-ü niyetinize bu şekilde layık olmak o kadar zor ki.

Hocam müsterih olunuz ki, İstanbul'un bütün fenalığına rağmen ışıklı yolunda yürüyorum. Kafam sizden aldığım derslerle dopdolu. Işıklı yolum ise yine siz büyüklerimin prensip ve nasihatleri. Fırsat olsa da bu satırların ifadesini size ispat edebilsem.

İki satır mektubunuzu okumak bana en büyük saadeti tattırıyor. Her kelimeniz bana hız veriyor, cesaret veriyor. Zinde ve sıhhatli olmanıza ve istikbaldeki sıhhatinize dua ediyorum.

Hocam bu sene son sınıftayım. Elimden geldiği kadar çalışarak idealime yaklaşmak istiyorum. Şimdi Gümüşsuyu Yurdu'nda kalıyorum. Mektebimize yakın ve rahat. Aynı zamanda çalışma şartları müsait.

Şimdilik bu kadar efendim. Hürmetlerimi sunar, ellerinizden öper, yeni yılda sıhhat ve afiyetler dilerim.”

⁵⁰ Hasan Akar, a.g.m. , s.31-34.

9. SELAMİ ÜNER (EMEKLİ İMAR İSKÂN BAKANLIĞI MÜSTEŞARI)

Halis Hoca'nın Vezirköprülü öğrencisi Selami Üner tarafından 16 Ocak 1954 tarihli İstanbul Sivas Talebe Yurdu'ndan yazılmış mektubu:

“Pek Muhterem Hocam,

Size başka bir türlü hitap etmeyi daha uygun bulurdum. Alışkın olmadığım bir tabir olduğu için samimi olmayabilir diye çekindim. Fakat benim gibi bir çocuğunuz olmadığına hiç üzülmeyiniz. Kendimin tamamen sizin eseriniz olduğuna eminim. Bugünkü durumumu en az mektubunuz kadar samimi olan öğütlerinize borçluyum. Sizi nasıl unutabilirim?

Bir babanın katlanamayacağını tahmin ettiğim fedakârlıklara katlanarak bizlerin yetişmesinde en büyük yardımı yaptığınızı anladım, sağ olun.

Sizi zaman zaman üzdüğümü hatırlıyorum. Bunları nasıl yapabildiğime şimdi hayret ediyorum. Özür dilerim. Emin olun her zaman sizi hatırlıyorum. Gösterdiğiniz doğru yoldan gitmeye çalışıyorum.

Bilhassa “Bir şeyi yazmadan önce bir dakika düşünün” sözünüz her zaman bana rehber oldu. Hala da tatlı nasihatlerinize muhtaç olduğumu hissediyorum. Sivas Lisesi’ni bitirdikten sonra İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Fakültesi’ne girdim. Çok müşkül durumlara rağmen son sınıfa geldim. İnşallah bu yıl bitiriyorum. Bu hayat mücadelesi insanı olduğu gibi görünmekten bazen men ediyor. Size uzun bir mektup yazamadığım için özür dilerim. İnşallah ziyaretinize gelip bu kusurumu kapatacağım.

Pansiyonu bıraktığınıza bir bakıma üzüldüm. Memlekete birkaç genç daha kazandırabilirdiniz. Ama sizi kaybetmeyi düşünmek bile çok acı. Kazandırdığınız evlat ve duyduğunuz huzur yeter. Ne mutlu size.

Uzun ömür ve iyi günler dilerim. Ellerinizden öper, hürmetlerimi yollarım.

10. RONALD JENNINGS (UNIVERSITY OF ILLİNOİS AT URBANA-CHAMPAİGN TARİH BÖLÜMÜ ÖĞRETİM ÜYESİ, 1972)

Sayın Halis Bey,

İnşallah iyisiniz. Yeni yılınız kutlu olsun.

Hatırlıyor musunuz? Ben geçen nisan ayında birkaç gün Tokat müzesinde Amasya Şeri Mahkeme Sicilleri okudum.

Ankara'daki işimi bitirdim. Geçen temmuz ayında İstanbul'a geçtim. Orada Topkapı Sarayında çalıştım ve Boğaz yanında oturduk. Ne güzel.

Sonra memlekete döndüm. Burada Illinois Üniversitesi Tarih bölümünde Osmanlılar ve eski İslam devletlerine ait dersler veriyorum. Çok enteresandır. Talebeler iyidir. Memnun kaldım.

Kitabınızı iyi ve enteresan ve çok faydalı buldum. Eski Tokat çok mühim idi. Anadolu'nun inhitatı ben hiç anlamam.

Illinois ziraat bakımından ne kadar zengindir. Konya gibi düz, toprak simsiyah ve bol yağmur her mevsimde varmış.

Tabii siz devamlı çalışıyorsunuz. Ben de çalışıyorum.

Selamlar Ronald JENNINGS.

Lütfen lokanta sahibine ve "oğlunuza" selam söyleyin.

11. DOÇ. DR. SEMAVİ EYİCE (İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ EDEBİYAT FAKÜLTESİ SANAT TARİHİ)

İstanbul, 23.11.1957

Muhterem Halis Turgut Bey,

Seyahatimizden döndükten az sonra göndermek lütfünde bulunduğunuz kitaplarımız için size bir teşekkür mektubu yazmıştım. Almış olduğunuzu tahmin ederim.

Sizden bir ricam olacağı için şu satırları yazıyorum. Tokat'ı ziyaretimizde, Ali Paşa Camii'nin arkasında ve bir kahvenin yanında harap bir vaziyette eski ve güzel bir türbe görmüştüm. Tuğladan tezyinatı ihtiva eden ve kemerleri de gül biçiminde tuğla süsten olan bu türbenin adı ve tarihi hakkında bir malumat edinemedim. Müzede mevcut, Tokat abideleri defterinde, bu türbe hakkındaki kaydın bir suretini, kendi şahsi kanaatinizi ve bir de eğer mevcutsa, bu türbenin bir plan krokisini bana temin edebilirsiniz size çok müteşekkir kalırım.

Hazırlamakta olduğum bir makalede bu malumata ihtiyacım olduğundan, vereceğiniz bilgiler bana çok faydalı olacaktır. Tokat'ta bulunduğum sırada bu türbeye Bibi Hatun Türbesi denildiği hakkında bir rivayet olduğu söylenmişti.

Bu ricamı en kısa zamanda yerine getireceğinize güvenerek, size şimdiden teşekkür eder ve bu vesile ile hürmet ve selamlarımın kabulünü rica ederim.

İstanbul, 28 Şubat 1960

Muhterem Halis Turgut Bey,

Bir müddet evvel fakülte adresime göndermiş olduğunuz kartı ve kitap listesini aldım. Bahsi geçen listeyi alakadarlara verdim. İçindeki kitaplar ile Üniversitemizin Şarkiyat Kürsüsü ile alakalı olduğundan listeyi oradaki meslektaşlarıma verdim. Bilmem şimdiye kadar kitapçıya herhangi bir müracaatta bulundular mı? Geçenlerde kendilerini bir defa daha hatırlatmıştım.

Tokat seyahatimizden dönüşte, Paris'te basılan bir Fransız arkeoloji dergisine bazı abideler hakkında Fransızca bir makale göndermiştim. Bu makale de kısa bir not halinde Tokat'taki garip tuğla tezyinatlı türbeden de bahsedilmektedir. Aynı biçim tezyinat, İstanbul, Bulgaristan, Yunan Makedonyası ile Yugoslavya'daki ortaçağ kiliselerinde de görülmektedir. Allah kısmet ederse bir gün Tokat çevresinde daha etraflı araştırmalar yapmak isterim. Bahsi geçen makalemde sizden de bahsettim(bk.s.256, not2). Bu makalenin bir aynı basımını gönderiyorum. Tokat'daki Dudu veya Bibi Hatun Türbesi hakkındaki not ve resimler s. 252-256 arasındadır. Eğer makaledeki, türbe hakkındaki kısmın Tokat'ta bir dergide(bilmem Tokat'ta halen bir dergi var mı?) Türkçesini bastırmak mümkün olursa daha geniş ölçüde istifade edilebilir.

Saygı selamlarımın kabulünü rica ederim.

S.EYİCE

12. ALİ GALİP FÜSUNOĞLU (EMEKLİ MAL MÜDÜRÜ)

“1933 Tokat doğumluyum. Halis Hoca öğretmenim değildi fakat yakinen tanıdığımız bir insandı. Öğretmen o dönemin sayılı insanlarındandı. Halis Hoca öğrencisini yakından tanıyan bir insandı. O yıllarında saat kulesinin karşısındaki çay ocağında öğrenciler sigara içerlerdi. Halis Hoca böyle yerleri iyi bilir, öğrencileri eliyle koymuş gibi bulurdu. İsimlerini alır ve onu dövmeden disipline ederdi.

1950’de bağımsız olarak milletvekilliğine adaylığını koydu. İyi bir eğitimciydi. Halkı tanırdu. Taş Köprü’den, Geyras’a kadar herkes onu tanırdu. Saygı gösterirlerdi. Şimdiki Marka Avm’nin yanında kütüphanesi vardı. Bedava kitap verirdi. Botlarını çeker, halkı selamlayarak ve sohbet ederek gezerdi. Daima yanında birkaç öğrencisi olurdu.”

13. SELAHATTİN TOPBAŞ (1932 TOKAT DOĞUMLU, EMEKLİ ESNAF-ZAMAN MAĞAZASI SAHİBİ)

Sivas Yıldızeli doğumluyum. Köyümüzde okul olmadığı için ilkokula 9 yaşında başladım. 1948’de Yıldızeli’nde ortaokul olmadığı için kardeşim Celal ile birlikte Tokat Ortaokulu’na geldik. Ailemiz Tokat’ta olmadığı için pansiyonda kaldık. Halis Hoca hem pansiyon müdürü, hem de okulda coğrafya öğretmenimiz idi. Pansiyonu ilk defa o açtı. Pansiyonda çevre il ve ilçelerden gelen 30-40 kişilik öğrenci grubu vardı. Pansiyon bugünkü öğretmen evinin yerinde bulunuyordu. Okulumuz da şimdiki Gazi Osman Paşa Lisesi’nin yerinde idi. O zaman Tokat’ta devlet lisesi de yoktu. Özel Yeşilirmak Lisesi vardı.

Hocamız bizi çok severdi. İlk işi cebimizde ne kadar paramız varsa not defterine kaydeder; ihtiyacımız kadar bize harçlık verirdi. Öğrencileri tek tek takip eder, harçlık alıp da başka bir yere harcayana uyarırdı. Hoca her hafta bizi şehri tanıtmak için gezilere götürürdü. O zamanlar cumartesi günlerinde de okul vardı. Yalnız Pazar günleri giderdik. Mesire yerlerine, tarihi yerlere, kaleye, köylere götürürdü. Geziye gitmeden önce yanımıza yiyecek bir şeyler alırdık.

Sadece resmi tatillerde evimize giderdik. Sabah erkenden kalkar, sabah mütalaasını yapardık. Kahvaltıda çorba içerdik. Aşçımız Fehmi Usta idi. Daha sonra

Sami Usta geldi. Öğle yemeğini ve akşam yemeğini pansiyonda yedik. Genellikle mercimek çorbası, makarna, patates, Tokat sebzesi çıktığında da sebze yedik. O dönemlerde memlekette ekonomik sıkıntı vardı. Yokluk her yerde olduğu için o kadar etkilenmiyorduk.

Halis Bey'in ilk soyadı Asarkaya idi. Cinlioğlu soyadını sonradan aldı. Zaten aile lakapları idi. Soyadı değişikliği için dilekçesini birlikte vermeye gitmiştik.

Hoca gece yataklarda bizi kontrol ederdi. Bazı arkadaşlar yorganın altında sigara içerlerdi. Hoca yakalarsa çok kızardı. O kadar sertti ki, kaleye çıkan arkadaşlar Halis Hoca dübünle izliyor diye sigara içemezlerdi. Şapkaya çok dikkat ederdi. Başı açık gezene çok kızardı.

170-172 boylarındaydı. Ayağına hep postal ve yün çorap giyerdi. Gezmeyi çok severdi. Evi pansiyondu. Hep bizimle kalırdı. Evlenmeme sebebini pansiyon gösterir, çocuk hasretini de pansiyondaki öğrencilerle giderirdi.

Halis Hoca hiç Tokat'ın dışına çıkmamıştır. Sadece askerlik için İstanbul'a gitti, bir de hastanede yatmak için Ankara'ya.

1951'de Tokat Ortaokulu'nu bitirdikten sonra Sivas Lisesi'ne gittim. 1955'te liseyi bitirdikten sonra İstanbul İktisat Fakültesi'ni okudum.

Doktor Fahrettin Kartal, Yekta Güngör Özden hatırladığım pansiyon arkadaşlarımdadır.

14. DR. FAHRETTİN KARTAL (EMEKLİ FİZİK VE REHABİLİTASYON UZMANI)

1934 Tokat doğumluyum. 1947-1951 yılları arasında pansiyonda kaldım. Halis Hoca mazbut bir insandı. İyi şeyler öğretirdi. İyi insan yetiştirirdi. Her şeyimizle ilgilenirdi. Bir çok alışkanlığı bizlere aşılamıştır. Dağınıklığı sevmem, hayatım saat gibidir. Hâla yatağımı kendim yaparım. Bunları bana Halis Hoca aşıladı.

Ben Kazova'dan geldim. Bugünkü adı Akbuğday Köyü. Bana çok değer verirdi. Ben Kafkas kökenliyim, Dağıstan'lı. Türkçem zayıftı. Hatta birinci sınıfta Türkçeden kaldım. Türkçeyi öğrenmeme yardım etti. Başarılı bir öğrenciydim. Okul birincisi olarak mezun oldum. Bu yüzden beni çok severdi.

Hoca pansiyonda çok titizdi. Tırnakları kontrol eder, Ali Paşa Hamamında banyomuzu yaptırırdı. Bize kol kanat gerdi. Sahip Çıktı. Tokat'a adaptasyon sağlamamızı sağladı. Çok disiplinliydi. Küfür edeni sevmezdi. Hafta sonları gezilere götürürdü. Gümenek'e, kaleye götürürdü. Tarihi eserleri gösterirdi. Halis Bey sporu severdi. Fakat futbol oynamamıza muhalifti. Futbolun fiziksel gelişmemizi engellediğini söylerdi.

Çok yetenekli bir öğretmendi. Coğrafya derslerimize gelirdi. Dersleri renkli tebeşirlerle, figüratif anlatırdı. Türkiye haritasını en küçük ayrıntısına kadar ayırarak, renkli tebeşirlerle bölgelerine ayırarak çizerdi.

1 Nisan şakasında dolmakalemini aldım. Çok değerli olduğu için geri verdim. Ablasının oğlu Mesrur Gürgeç'e(Tokat'ın Eski Belediye Başkanı) çok değer verirdi. Mesrur Bey Pakistan'a giden Türk güreş kafilesi ile birlikte gitmişti. O zaman Yaşar Doğu o takımın içinde Dünya şampiyonu olmuştu. Mesrur Bey, Halis Hoca'dan para istemiş. Halis Hoca bana 100 Lira verdi ve postaneden verdiği adrese göndermemi istedi. Çalışkan olduğum için bana güvenirdi. Parayı rulo yapıp oynarken yanlışlıkla atmışım. Postaneden geri döndüm ve ararken parayı buldum, gönderdim. Onunla ilgili hatırladığım anılarımdır bunlar.

1951'de parasız yatılık sınavını kazanarak Yozgat Lisesi'ne gittim. Antalya Üniversitesi'nden mezun oldum.

15. NİZAMETTİN KAYRAL (HALKALI 16.07.1943)

Çok Canım Öğretmenim,

Bugün sınıf geçme ve diploma imtihan notlarımız okunacak. En iyi derece ile mezun olan birkaç arkadaş içinde kendimi de bulunca, anne ve babamdan evvel aklıma gelen, kendisine en temiz duygularıyla minnettar olduğum şahıs siz oldunuz...

Çünkü sayın öğretmenim, ehemmiyetsiz olmakla beraber bir talebe için büyük başarılar sayılacak 3 yıllık türlü muvaffakiyetlerini, sizin bir münasebetle bundan 5 yıl evvel bir yurt bilgisi dersinden sonra bana ve sınıfta da bütün arkadaşlarıma verdiğiniz kıymetli nasihatlerle vecip sözlerinize borçluyum.

Beş yıldan beri olduğu gibi bundan sonrada hayatımın sonuna kadar unutmayacak, benim de kardeşlerime vereceğim nasihatlerinizi tutmağa başladığım

günden itibaren muvaffakiyet yollarımın derhal açıldığını hissederek sözlerinizin ne kadar kıymetli olduğunu her gün biraz daha anladım. Hayatıma bir dönüm noktası addettiğim o günü, yıllardan beri –her muvaffakiyetimde hatırladığım gibi- bu günde hatırlayınca size mektup yazmaktan kendimi alamadım ve böyle bir nasihate ortaokula daha ilk girdiğim gün sahip olamadığıma da üzülmeyle beraber buna da şükrettim. İçten gelen samimi duygularımı ancak şu kelimelerimle ifade edebileceğim.

Allah sizden razı olsun ve sizi memleketimizin genç evlatlarına başlasın öğretmenim.

Mektubuma son verirken, yıllardan beri kalbimde kalan samimi duygu ve derin saygılarımın kabulünü rica eder hürmet ve muhabbetle mübarek ellerinizden öperim, çok değerli büyüğüm.

Talebeniz

158 Nizamettin KAYRAL

16. MEHMET EMİN KADISEVİNÇ (ŞENOBA KÖYÜ İLKOKUL MÜDÜRÜ 26.11.1962)

Benim Gerçek Babama!

Önce selam eder, özlemlerle o mübarek ellerinden öperim. “Mübarek” diyorum, çünkü gerçek babanın eli mübarek olur.

Bizlerin faniliğini kabul ediyorum. “Ölüm mukadderdir” diyorum.

Ama öyle bir felsefeye sahip olmuşum ki, babam ölse ağlamayacağım, sana ağlayacağım. Çünkü babam bir benim, sen ise benim gibi çoğunun babası oldun, oluyorsun.

B. İskender; “Benim hakiki babam Philip değil, Hocam Aristo’dur; Çünkü birincisi maddiyatımın, ikincisi maneviyatımın meydana gelmesine sebep olmuştur” diyor. Evet, benim için de sen öyle. Benim gerçek babam köydeki değil, sensin diyorum yeniden.

“Sevgili oğlum Emin Sevinç’e” diye başlıyorsun ikinci mektubuna. Tanrım seni inandırısın, deli gibi sevindim. “Sevgili oğlum Emin Sevinç’e” ne sıcak sesleniş. Demek beni oğulluğa kabul ediyorsun? Bir daha okuyorum: “Sevgili Oğlum Emin Sevinç’e”.

Sen benim neyimdin? Öğretmenim mi? Evet ama hiçbir öğretmen öğrencisiyle bu denli yakından ilgilenmemiştir. Hele okuldan çıktıktan sonra... Sen benim neyimdin? Babam mı? Değil, hiçbir baba, çocuğunun maneviyatını bu denli düşünmemiştir. O halde gene diyorum ki, sen benim gerçek öğretmenim, gerçek babamsın!

Rıza'ya üzüldüm. Yanına hamal çocuğunu aldığına sevindim. Bir mektubuma karşı iki mektup göndermene utandım. O denli dostun var, o denli işin var. Bana mektup, dergi gönderebilmen gerçekten şaşılacak bir iş. Yoo! Yanıldım. Niye öyle olsun? Ülkücü kişiler elbette yaparlar bunu. Ben de sana yaraşır, ülkücü bir öğrenci, ülkücü bir oğul olmaya çalışıyorum. Öğretmenlerim ülkücü bir öğrenci görsünler!

Ağabeyim gazeteci. Tozanlıya dünya denli yazı gönderdim(Bilmem vardı mı ama?). Ama bana ilk gazeteyi gönderen yine sen oldun. Varlık, İmece geliyor. Yine gelsin. Kitaplarım iki torba olarak geldi. Dergi, kitap, sana olan borcum için her ay 15(on beş); ileride okumamı sağlamak için, sende kalmak yahut bankaya yatırılmak üzere de 50(elli) lira göndereceğim. Takvimini gönder yeni yılın. Müzen için bir şeyler düşünüyorum.

Mehmet Akyol öğretmenim ta Almanya'dan beni merak etmiş, mektup göndermiş. Almanya'da ki bir öğretmen, Hakkâri köyündeki bir öğrencisini merak etsin. Ne Ülkücü bir iş! Çünkü bizim öğretmen –öğrenciliğimiz salt okulda değil devamlıdır. Hayatta da öğretmenim onlar benim. Ne saçım var, ne bıyığım. Dersleri bir yana atmadım. Öğretmenlerime verdiğim sözü tutuyor, eksiklerimi tamamlamaya çalışıyorum. Ölmezsem, yazın gene gene geleceğim okuluma, öğrenmeye.

Yazın senin yanındayız baba. Biz senin “Az derdin artıranlar”ız. İster döv, ister kov, gene yanındayım. Filozof Diyojen’i bilirsin. “Antisthenez” adlı bir filozofa öğrenci olmak istemiş. Ama bu filozof öğrenci istemediği için, Diyojen’i kovmuş, hatta bir keresinde de sopayla korkutmak istemiş. Ama Diyojen sopaya başını uzatarak; “Konuştuğum müddetçe, beni kovacak kadar sert ve sağlam bir bastona asla malik olmayacaksın!” diyerek Antisthenez’den ayrılmamış. Baba sen şuna inan ki, ölümden başka hiçbir güç beni senden, seni benden ayıramayacak. Hiçbir öğretmen öğrencisini bu denli anlayamadığı gibi, hiçbir öğrenci de öğretmenini bu denli anlayamamıştır. “Öl!” de öleyim. “Kal!” de kalayım. Eflatun Sokrat’ın öğrencisidir. Doğrusu kıskanıyorum onları. İkimizden biri ölmedikçe, yazları yanından ayrılmayacağımı

bilmelisin! Gene şunu da bilmelisin ki, eğer sen benden önce ölürsen, senin yaralı çalışmalarını devam ettirecek olan ne yeğenin, ne şu, ne de budur. Onlar senin maddiyatını paylaşmaktan başka bir işe yaramayacaklardır. Bunu ancak öğrencin, oğlun Emin Sevinç yapacaktır! Çünkü o seninle dolmuş, seninle doluyor.

Mektubunun bir yerinde irkiliyorum: “Gene eskisi gibi bahtımın karanlıkları içinde kulaç atıp yüzmeğe çabalıyorum.”. Bunu okuyor, seni daha iyi anlıyor, yanımdaki başçavuş horul horul uyurken, ben sessiz sessiz ağlıyorum. Bir hayat arkadaşın, bir oğlun yok değil mi? Var, çok var ama gerçek yok. Bana “Sen benim oğlum olsam; çalışıyorsun, temizsin” der, öperdin bir baba şefkatiyle. Ama bilmezdin ki, bende aynı hasreti çekiyordum.

Derdim ki; “Şu adam acaba beni oğulluğa kabul etmez mi?”. Sonra da eklerdim: “O denli çocuk okuttu, onların birini seçmedi de, beni mi seçecek sanki?”. Bu isteğim sonsuzdu, gene sonsuz! Oğlun olmak istiyorum. Baş belası. Kabul eder misin? Ben senin ne parana, ne toprağına, ne bağına bahçene, ne de evine hayranım. Salt sana, konuşmana, derslerine, kitaplarına hayranım. Ne olur, gel sen beni oğulluğa kabul et! Tek en küçük bir şerefsizliğimde geri terk et! Ben sana “ gerçek babam” diyorum, sen de bana “gerçek oğlum” de. Bu gülünç ama yürekten sonuma karşı verdiğin kararı gelecek mektupta bildir. Senin beni gerçek oğulluğa kabul ettiğın, “Gerçek oğluma” dediğın günden sonra, çok çok mutlu olacağımı belli bil!

Gerçek oğlun Mehmet Emin Kadı Sevinç.

26.11.1962

SONUÇ

Halis Cinlioğlu, her yönüyle büyük bir insan olduğunu göstermiş bir şahsiyettir. Anadolu coğrafyasının önemli şehirlerinden biri olan Tokat'ın son yüzyılına damgasını vurmuş bir sosyal kahramandır.

Halis Hoca, 40 yıllık eğitim hayatı boyunca zamanının tamamına yakın bir kısmını öğrencilerine ve Tokat halkına adanmış bir insandır. Onun Tokat halkı için yaptığı çalışmalar daha çocuk denecek yaşlarda başlamıştır. Kurtuluş Savaşı yıllarında yaptığı, görünüşte küçük ama manevi olarak büyük çalışmalar ile Tokat Müdafaa-i Hukuku Milliye Cemiyeti'ne çeşitli katkılar sağlamıştır.

Halis Cinlioğlu, 81 yıllık hayatı boyunca Tokat'ta hep ilklerle hatırlanan bir isim olmuştur. Tokat'ta ilk özel öğrenci pansiyonunu o açmıştır. Tokat'ta ilk özel lisenin açılmasına katkı sağlamıştır, Tokat'ı ilk müzesine kavuşturan odur. I. ve II. Türk Tarih Kongresi'ne Tokat'tan katılan ilk tarihçidir. Tokat tarihiyle ilgili ilk önemli eserlerin yazarıdır. Tokat'ta ilk özel kütüphane kuran isim Halis Hoca olmuştur. Tokat'ın neresinde bir kitabe veya bir mezarlık varsa onun ayak ve parmak izlerini görmek mümkündür.

Tokat'ın yakın tarihinde yetişmiş olan önemli isimlerin tamamına yakın bir kısmı onun eğitimden geçmiştir. Sadece öğrenciler değil, öğrenci velileri de hep saygı duymuştur Halis Hoca'ya. Bu saygı korkudan değil, onun eğitimci yönünden kaynaklanmaktadır.

Halis Hoca, hayatını eğitime adanmış bir insandır. Öğrencilerini kendi çocukları gibi gördüğünden olsa gerek evlilik bile yapmamıştır. Onun ailesi hep öğrencileri olmuştur. Tabi ki bu bakış tek taraflı olmamış, öğrencileri de Halis Hoca'yı hep manevi babaları olarak görmüşlerdir. Bir baba edasıyla öğrencilerine sahip çıkmış, onların okuması için hem maddi hem de manevi destek olmuştur. Pansiyonda okuyan öğrencilerin büyük bir kısmı onun maddi destekleri ile okullarını bitirmişlerdir. Hatta öğrencilerinin bir kısmı yüksek öğrenimlerini de Halis Hoca'nın maddi destekleri ile tamamlamışlardır.

O, bir döneme damgasını vurmuş bir eğitimcidir. Fakat buna rağmen günümüzde bireysel gayretler dışında, unutulmaya yüz tutmuş bir isimdir. Umarım hazırlamış olduğum bu araştırma onun tekrar hatırlanmasına bir nebze katkı sağlar.

BİBLİYOGRAFYA

A. ARŞİVLER

Emekli Sandığı Arşivi

B. GAZETELER

Sabah Postası, 1963-1966, S.1-1349

Tokat'ın Sesi, 1950-1959, S.1-1715

Yeşilirmak, 1938, S.3-99

C. DERGİLER

Halk Bilgisi Dergisi, 1930-1931, S.5-17

Halkbilgisi Haberleri, 1930-1936, S.5-52

Heeri Life, S.15 Halis Turgut Cinlioğlu Özel Sayısı, Tokat, 2011

Kültür& Tokat S.19,2005

Kümbet, S.20, 2011

Sivas Folkloru Dergisi,1975, S. 35-60

Türk Folklor Araştırmaları Dergisi, 1957, S.90-238

Türk Folkloru Dergisi, 1979-1980, S.4-14

Yeni Tokat Dergisi, 1933-1934, S.6-11

D. KİTAPLAR

ASARKAYA(CİNLİOĞLU), Halis; Ulusal Savaşta Tokat, Tokat Basımevi,1936

-----;Osmanlılar Zamanında Tokat, I. Cilt, Tokat, Vilayet Matbaası, 1941

-----; Osmanlılar Zamanında Tokat, II. Cilt, Tokat, Tokat Matbaası, 1950

-----; Osmanlılar Zamanında Tokat, III. Cilt, Tokat, Tokat Matbaası, 1951

-----; Osmanlılar Zamanında Tokat, IV. Cilt, Tokat, Barış Matbaası, 1973

-----; Tokat'ta İrtica Hareketleri ve Bugünkü İrtica Meselesi, Tokat, Tokat Matbaası, 1951

-----; Tokat Vilayeti Meşhurları, Aksiseda Matbaası, Samsun, 1949

-----; Tokat Coğrafyası ve Tarihi, Ankara, 1972

DUMAN, Selçuk; Bir Modernleşme Aracı Olarak Tokat Halkevi, Berikan Yayınevi, Ankara, 2011

ÜLKÜ, Mehmet; Milli Mücadele Döneminde Tokat, Tokat 2001

YAVI, Ersal; Tokat, Tokat Otelcilik A.Ş. Yayını, Güzel Sanatlar Matbaası, İstanbul, 1986

E. MAKALELER

AKAR, Hasan; "Hocaların Hocası Halis Turgut CİNLİOĞLU", Heeri Life, S.15 Halis Turgut Cinlioğlu Özel Sayısı

ASLANOĞLU, İbrahim; "Halis Turgut CİNLİOĞLU", Türk Folkloru, S.36, Temmuz 1982

BAŞGÖZ, İlhan; "Halis Hoca", Kültür& Tokat S.19, Tokat İli Kültür ve Sanat Vakfı Yayını 2005

BİRİNCİ, Ali; "Tokat Tarihçisi Halis Turgut Cinlioğlu (1901- 31 Mayıs 1982)" Türk Tarihinde ve Kültüründe Tokat Sempozyumu, 2- 6 Temmuz 1986 (Ankara, 1987)

CİNLİOĞLU, M. Ali; "Babam Halis Cinlioğlu", Toşayad Kümbet, S.20, Nisan- Mayıs- Haziran 2011

ERDOĞAN, A. Turan; “Tokat Müzesi’nin Kuruluşunda Öğretmen Halis Turgut Cinlioğlu”, Heeri Life, S. 5, Halis Turgut Cinlioğlu Özel Sayısı

GÜNEŞ, M. Necati; “Pansiyonlular”, Heeri Life, S.15, Halis Turgut Cinlioğlu Özel Sayısı

HASGÜL, Mahmut; “Mehmet Ali Cinlioğlu ile Halis Turgut Cinlioğlu Üzerine”, Heeri Life, S.15, 2011

SAYGILI, Kutluhan; “Halis CİNLİOĞLU’nun Not Defterleri& Günlükleri”, Heeri Life, S.15,Halis Turgut Cinlioğlu Özel Sayısı

TAŞKIN, Cihat; “Şeker Dede Halis Turgut CİNLİOĞLU”, Heeri Life, S.15, Halis Turgut Cinlioğlu Özel Sayısı

EKLER

RESİMLER

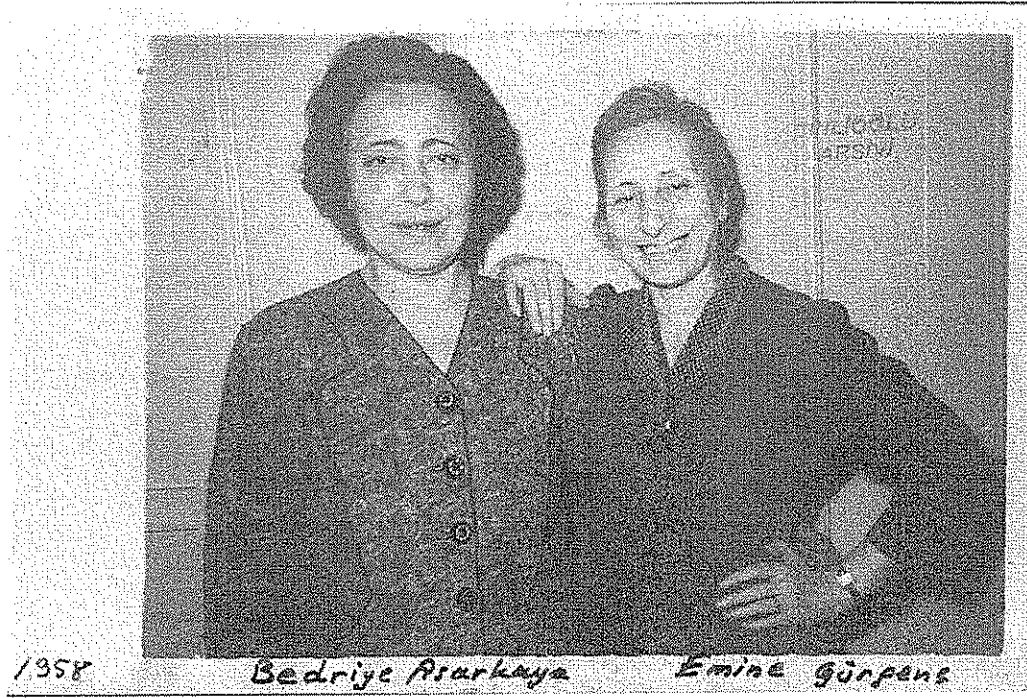
Resim-1: Babası Vahap Cinlioğlu

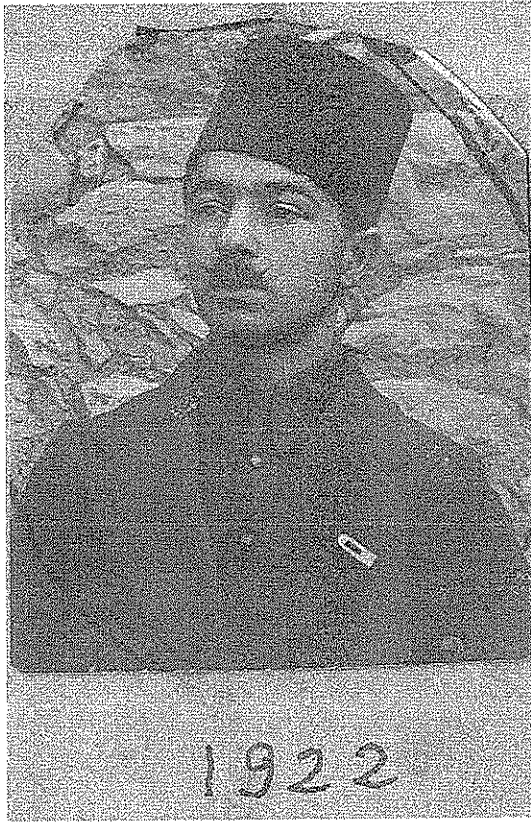
Resim-2: Annesi Fatma Hatun

Resim-3: Kardeşi Muhlis Asarkaya (Cinlioğlu)

Resim-4: Ağabeyinin Eşi Bedriye Asarkaya ve Ablası Emine Gürgenç

Resim-5: Halis Cinlioğlu 1922

Resim-6: Halis Cinlioğlu 1922

Resim-7: Halis Cinlioğlu 1923

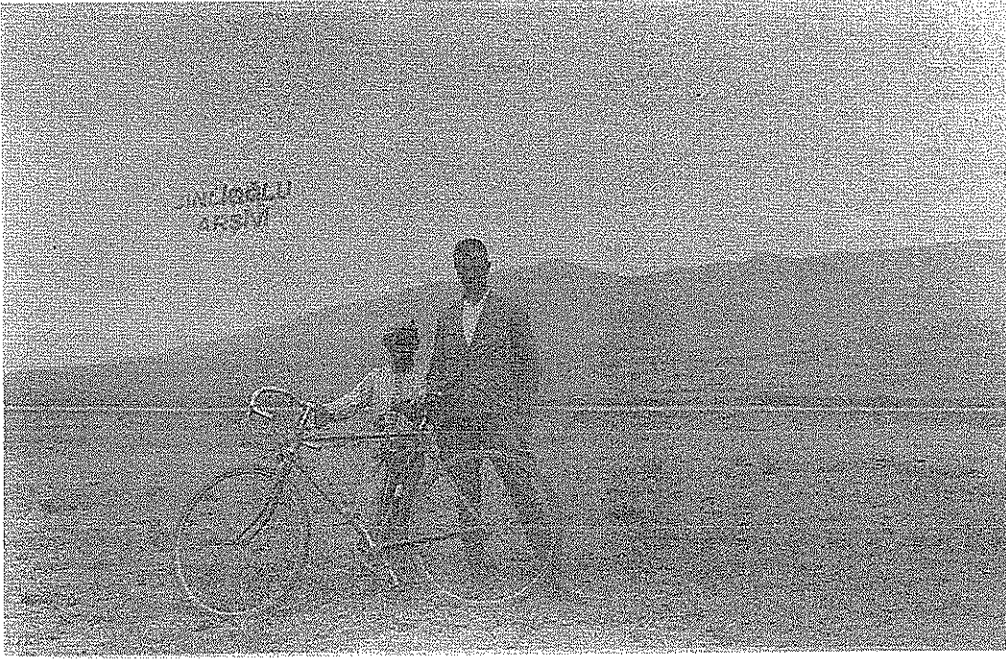
Resim-8: Halis Cinlioğlu 1924

Resim-9: Halis Cinlioglu 1924

Resim-10: Halis Cinlioglu 1929

Resim-11: Halis Cinlioğlu

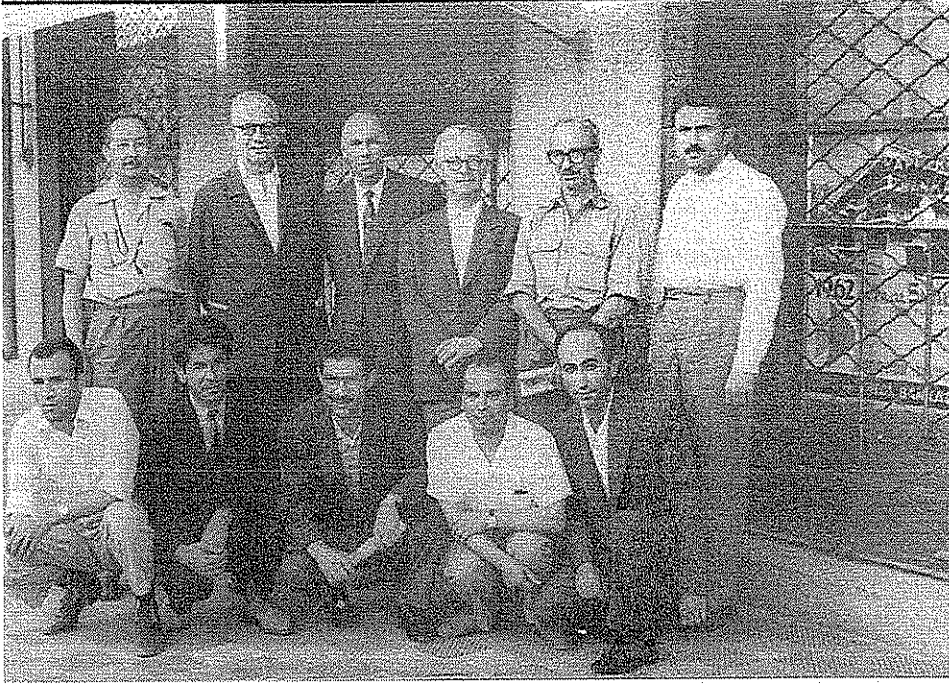
Resim-12: Halis Cinlioğlu ve Gençler Birliği Futbolcuları 1926

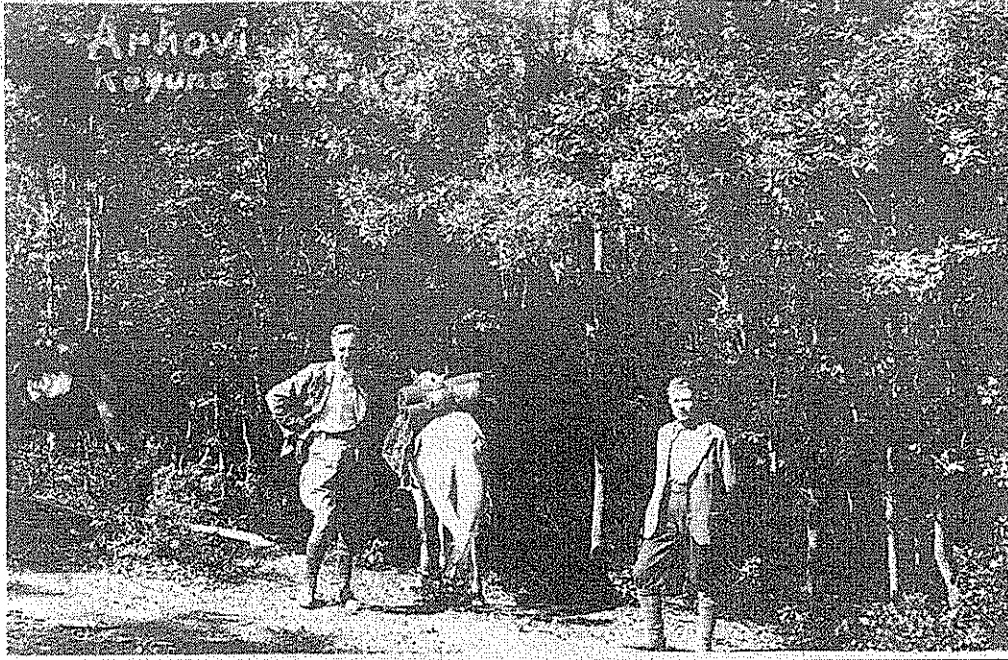
Resim-13: Halis Cinlioğlu Öğrencileri ile Birlikte 1959

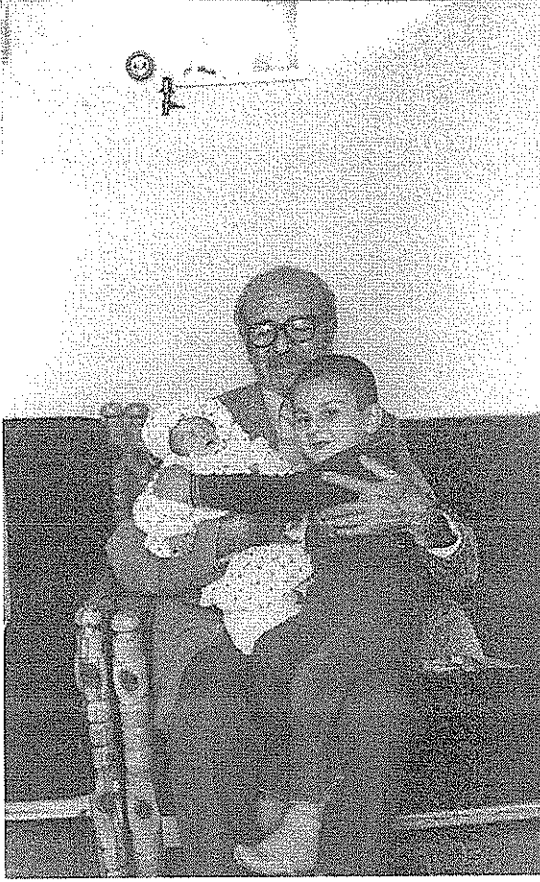
Resim-14: Halis Cinlioğlu Tokat'lı Güreşçilerle Birlikte

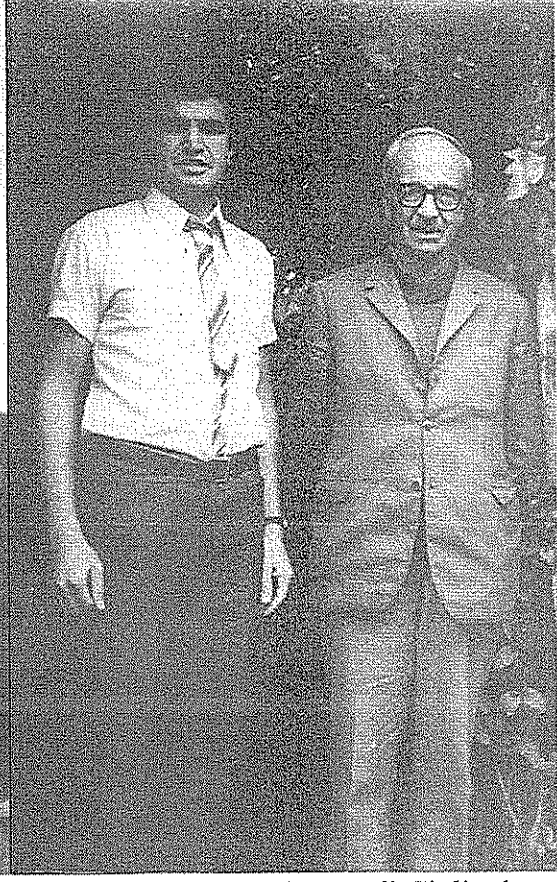
Resim-15: Halis Cinlioğlu ve Arkadaşları

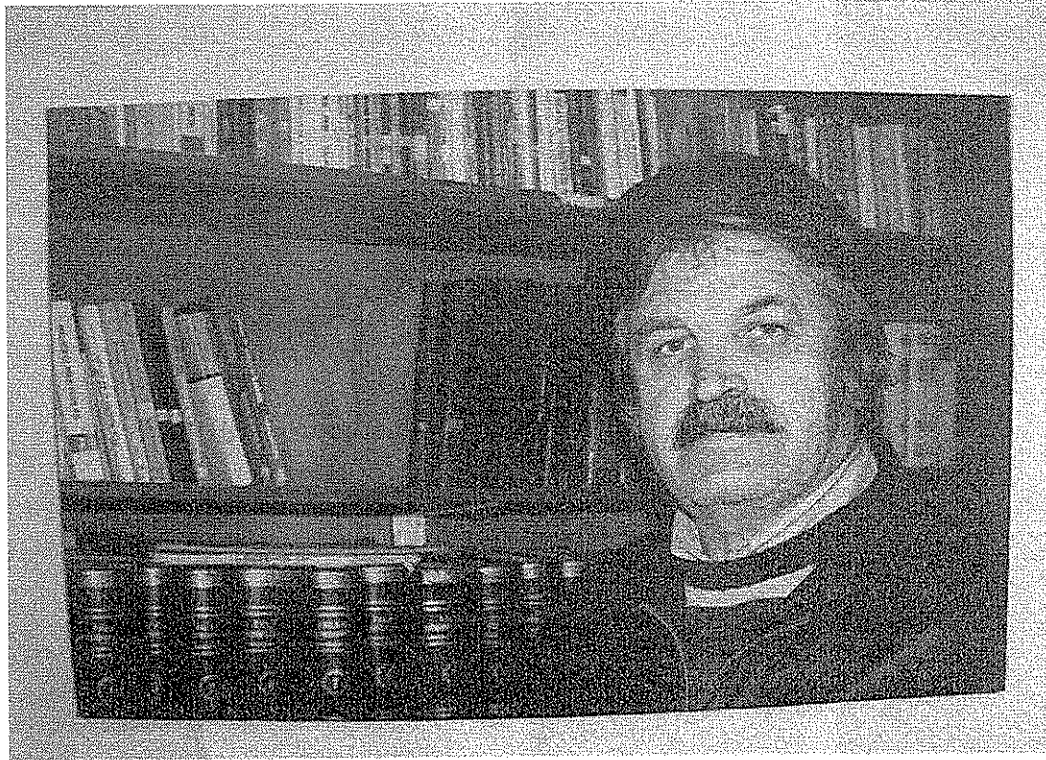
Resim-16: Halis Cinlioğlu Arhovi Köyüne Çıkarken

Resim-17: Torunları Oğuz ve Doruk

Resim-18: Oğlu Mehmet Ali Cinlioğlu

Resim-19: Oğlu Mehmet Ali Cinlioğlu

Resim-20: Yeğeni Mesrur Gürgeç(Tokat Eski Belediye Başkanı)

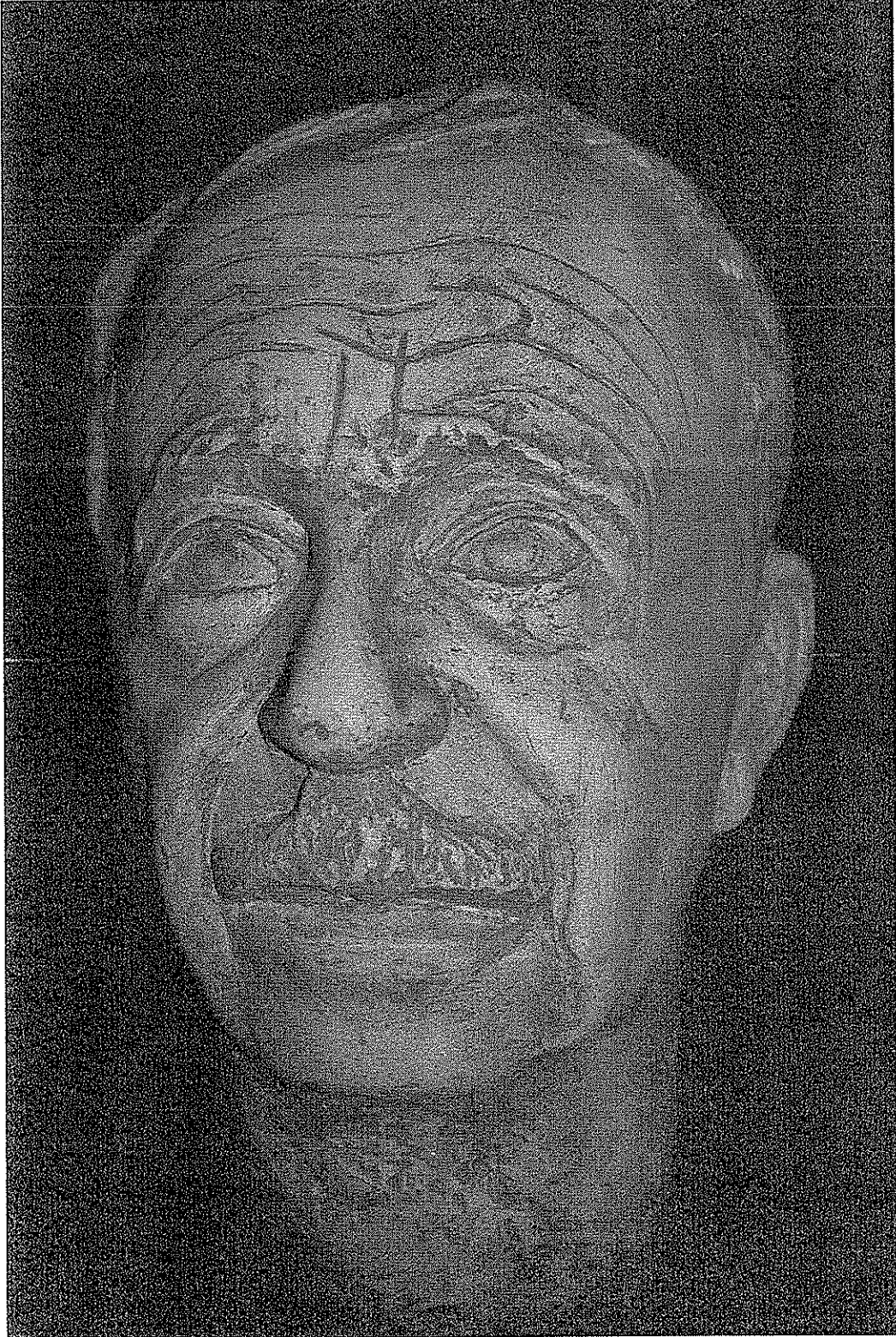
Resim-21: Öğrencilerle Jimnastik Dersinde 1932

Resim-22: Öğretmen ve Öğrencilerle Kır Gezisi 1926

Resim-23: İsmet Saracoğlu ve Mehmet Ali Cinlioğlu ile Birlikte

Resim-24: Heykeltıraş Necati Kıvrak Tarafından Yapılan Büstü

Resim-25: Arkadaşları ile Piknikte

Resim-26: Oğlu ile Piknikte

Resim-27: Vali ve Kolordu Komutanının Orta Mektebi Ziyareti

Resim-28: Askeri Orta Mektepte

T. C.
MAARİF VEKİLLİĞİ
Orta Tedrisat Umum Müdürlüğü
Sayı: 25685

Ankara, 11/IX/1941

Halis Turgut Asarkaya
Ortaokul Tarih-Coğrafya Öğretmeni
Tokat.

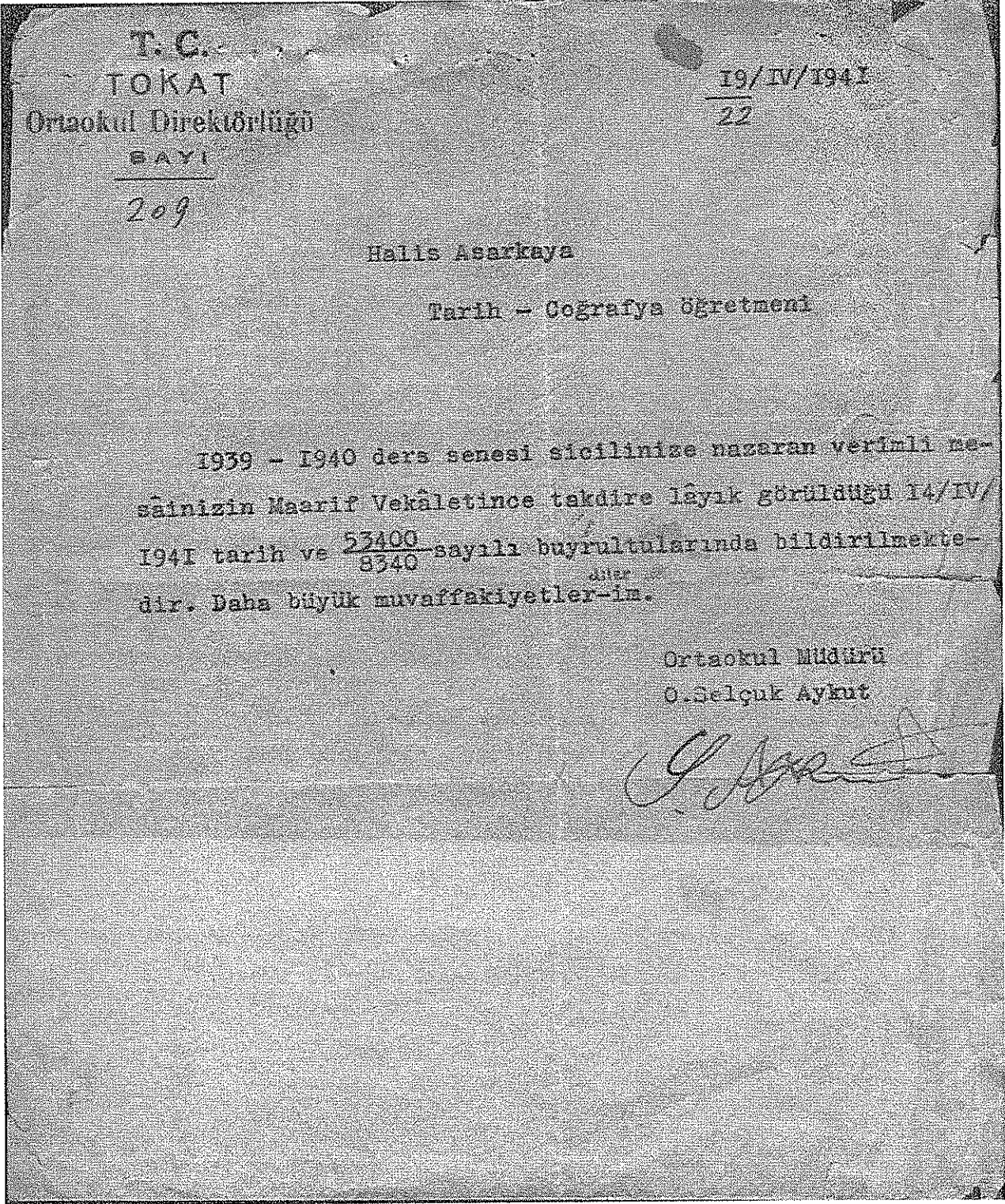
Hakkınızda Vekillige gönderilmiş olan son üç yıla ait talim sicilleri ve teftiş raporları tetkik edilmiş, öğretmenlik vazifenizde muvaffak olduğunuza Vekâletçe kanaat getirilmiştir. Kadro vaziyeti müsait olduğu zaman terfiinizin yapılacağını bildirir, üç yıllık müsbet mesainizden dolayı teşekkür ederim.

Maarif Vekili

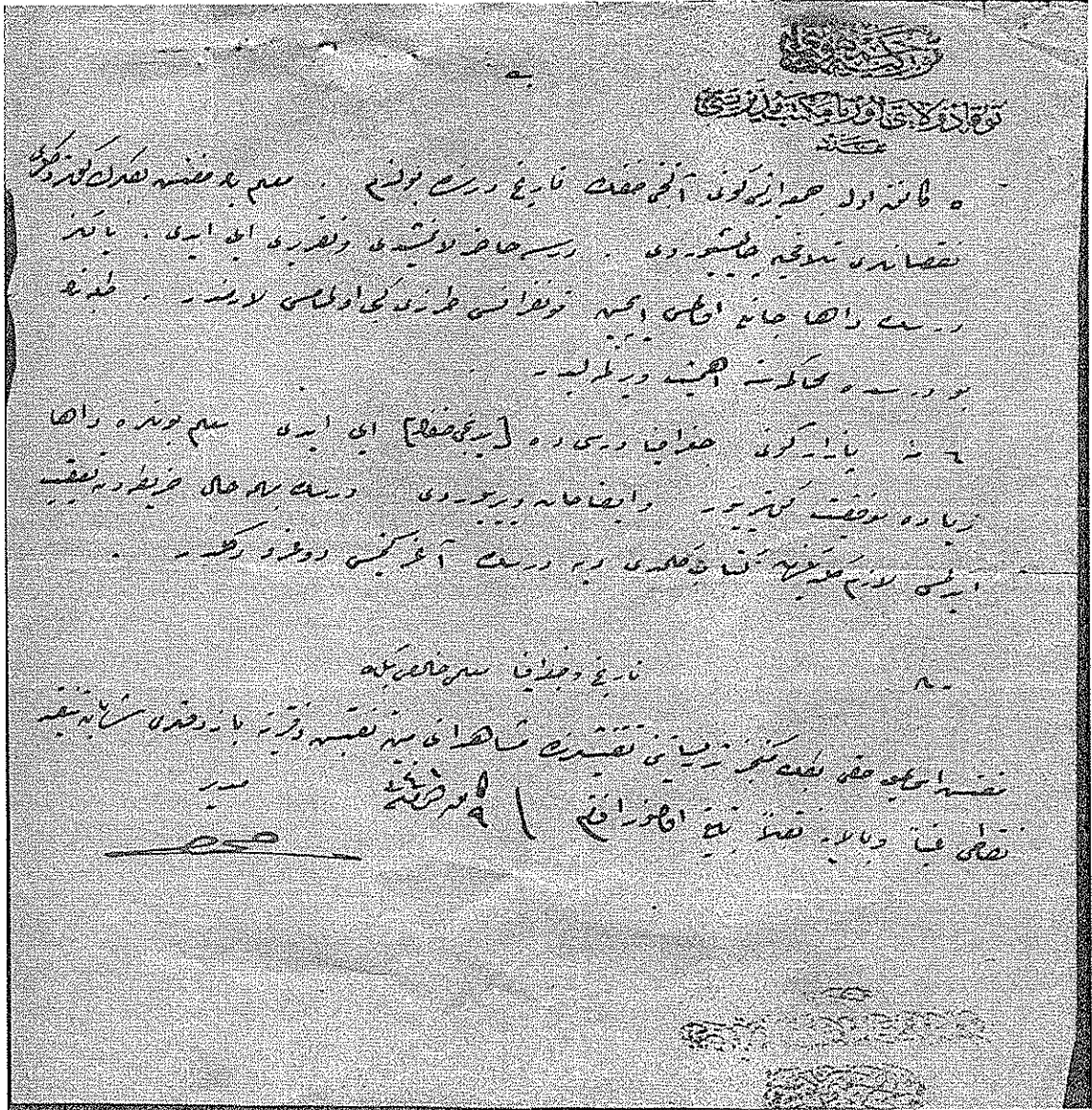
2. T.

L.

Resim-29:Maarif Vekilinden Aldığı Teşekkür Belgesi 1941

Resim-30: Bakanlıktan Takdir Edildiğine Dair Tebliğ Yazısı.

Resim-31: Hakkında Düzenlenmiş Müfettiş Raporu

Tokat Vilayeti Orta Mektep Müdüriyeti

5 Kanun-i Evvel Cumartesi günü altıncı sınıfın tarih dersinde bulundum. Muallim bey müfettiş beylerin gösterdikleri noksanları telafiye çalışıyordu. Derse hazırlanmıştı ve takriri iyi idi. Yalnız dersin daha canlı olması için konferans tarzı gibi olması lazımdır. Talebenin bu derste muhakemesine ehemmiyet verilmelidir.

6 Kanun-i Evvel Pazar günü Coğrafya dersi de (7. Sınıfın) iyi idi. Muallim bunlara daha ziyade muvaffakiyet gösteriyor ve izahat veriyordu. Dersin behemehâl haritadan takip edilmesi lazım geldiğinden kitap gelmedi diye dersin ağır gitmesi doğru değildir.

Tarih ve Coğrafya muallimi Halis Bey'e,

Müfettiş İsmail Hakkı Bey'in mektebimiz tedrisatının teftişlerinde müşahadatu mübeyyin teftiş defterine yazdıkları şayan-ı tenkit nokatı aynen vebalaya naklen tebliğ olunur efendim. Müdür

"Örnek"

Yasav Komisyonu
NO:227 4/10/1938

R.N.Edgüer
Bulunmadı H. H.R. Öymen N. A.K. Fa-
cer
A.Yukarıç N. N.O. Öymen R.AKSarı

6- Mükerreren talebe gövduğünden dolayı
Tarih - Coğrafya Öğretmeni Halis Asarkayanın
bir ihtarlı tecziyesi ve evrakın Ortaöğretim
Genel Direktörlüğüne ve Zatişleri Direktörlü-
ğüne verilmesi kararlaştırıldı.

Yönetger İSP.K.B. Y.Ü.G.D. O.Ü.G.D.
İ.G.G.D. E.T.Ü.G.D. Z.i.D.
Kabul
10/10/938
S.ARIKAN
Aslanın bınadır.

T.C.
TOKAT
Ortaokul Direktörlüğü
SAYI
E. 462
Halis Asarkaya
Tarih. Coğ. Öğretmeni

Kültür Direktörlüğünden gelen 4/10/1938 gün
ve 227 sayılı Bakanlık Yasav Komisyonu kararı-
nın tasdikli bir örneği ildir. Keyfiyeti
suvgılarımla haber veririm.

Ortaokul Direktörü
S. Arıkan

T.C. ORTAOKUL DİREKTÖRLÜĞÜ
TOKAT

Resim-32-33: Bakanlık Yarsav Komisyonundan Aldığı Uyarı Yazısının Tebliği

" Suret "

Okulunuz öğretmenlerinin 1940 - 1941 ders yılına ait talim sicilleri tetkik edildi:

Askerde olduğu halde istirahat zamanlarını bırakarak günde iki saat dersine geldiği ve bu suretle vazifesine karşı üstün derecede bağlılık gösterdiği anlaşılan Tarih - Coğrafya öğretmeni Halis Turgut Asarkaya'ya takdirlerimin tebliğini rica ederim.

T. C.

TOKAT

Ortaokul Direktörlüğü

SAYI

169

Maarif Vekili

Yücel

30/III/1942

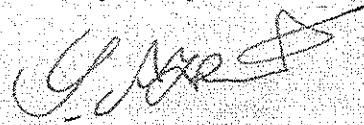
Bay Halis Asarkaya

Tarih - Coğrafya öğretmeni

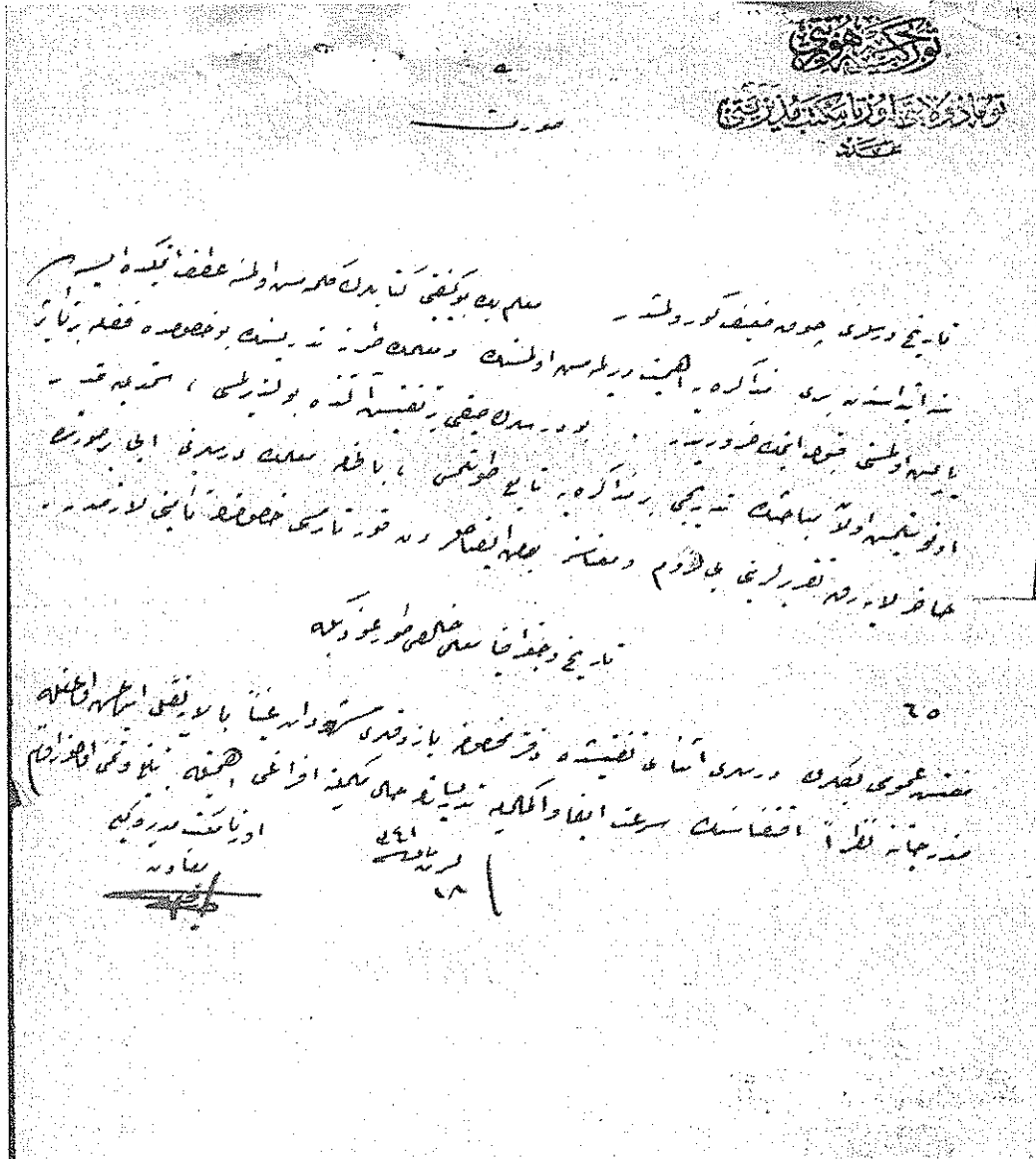
Maarif Vekillliğinden gelen & 26/III/1942 tarih ve 53400/1978 sayılı buyrultunun bir örneği aynen yukarıya çıkarılmıştır. Keyfiyeti saygı ile bildiririm.

Ortaokul Müdürü

O.Selçuk Aykut

Resim-34: Maarif Vekili Tarafından Verilmiş Takdirname

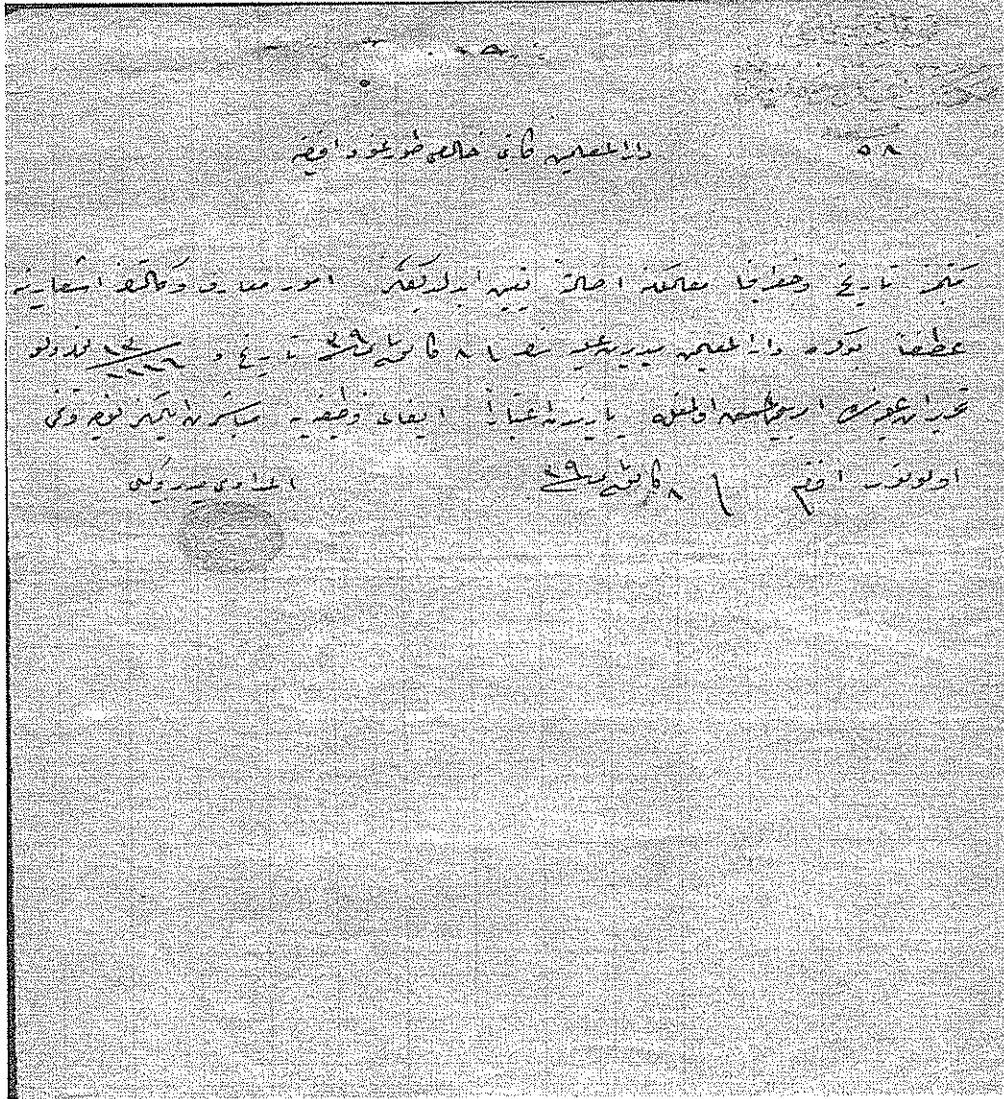
Resim-35: Hakkında Düzenlenmiş Müfettiş Raporu

Türkiye Cumhuriyeti Tokat Vilayeti Orta Mektep Müdüriyeti

Tarih dersleri çok zayıf görülmüştür. Muallim Bey bu keyfiyeti kitapların gelmemiş olmasına atıf etmekte ise de sene ibtidasından beri müzakereye ehemmiyet verilmemiş olmasının ve muallimin tarzı tedrisinin bu hususta fazla bir tesir yapmış olmasını kabul etmek zaruriyettir. Bu derslerin sıkı bir teftiş altında bulundurulması şimdiye kadar okutulmuş olan mebahisin tedrici bir müzakereye tabi tutulması bilhassa muallimin derslerini iyi bir surette hazırlayarak takrirlerini billüzum ve manasız bazı izahlardan kurtarması hususunun temini lazımdır.

Tarih ve Coğrafya muallimi Halis Bey'e

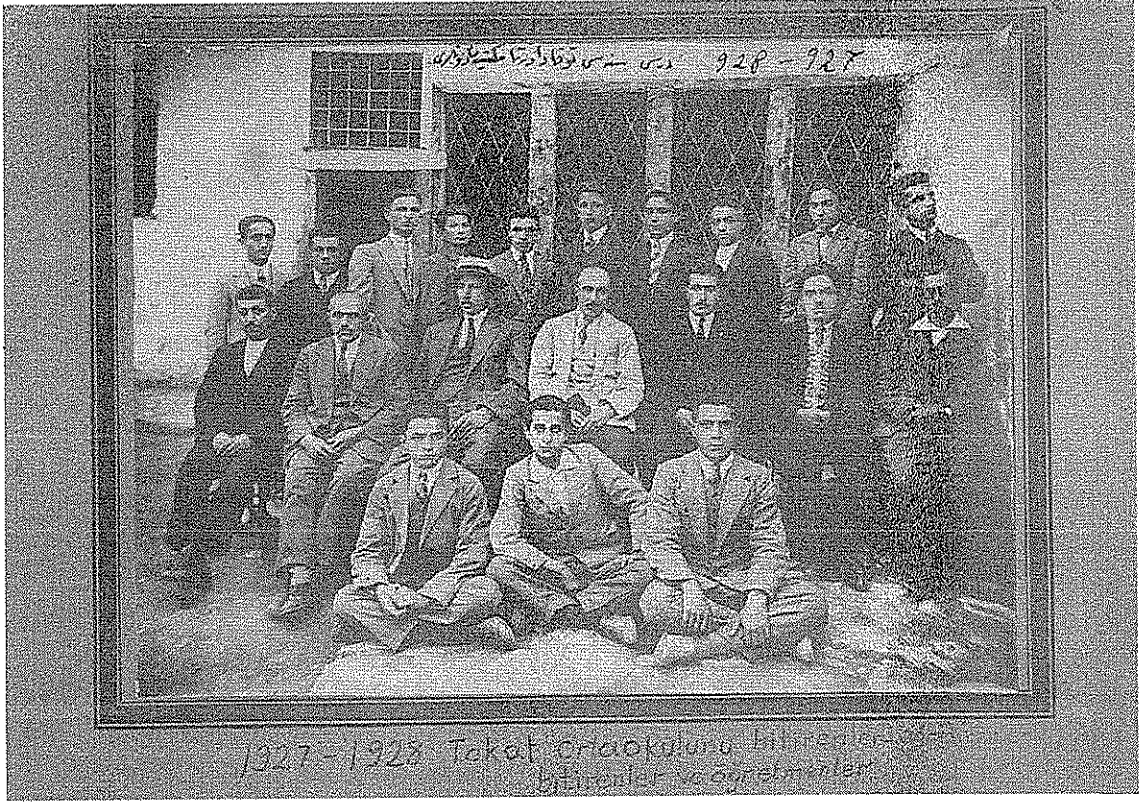
Müfettiş-i umumi beylerin dersleri esna-i teftişte defteri mahsusuna yazdıkları meşhudat aynen bağlaya nakil edilmiş olmakla münderecatına nazaran iktizasının sūrat-ı ifa ve ikmaliyle tedrisatın halı..... ifrağı ehemmiyetle tebliğ ve temenni olur, efendim.

Resim-36: Göreve Atanma Yazısı

Dar'ulmuallimin Kâtibi Halis Turgut Efendiye,

Mektebimiz Tarih ve Coğrafya muallimliğine asaleten tayin edildiniz. Umum-u Maarif Vekâletinin işarına atfen bu kere Dar'ulmuallimin Müdüriyeti Aliyesinin 8 Kanun-i Sâni 1339 tarih ve 13/116 numaralı tahrir-i aliyesinde emir buyrulmuş olmakla, yarından itibaren ifâ-yı vazifeye mübaşeret eyleyiniz. Tebliğ olunur efendim.

Resim-37: 1927-28 Eğitim Öğretim Yılı Tokat Ortaokulu Mezunları ve Öğretmenleri

Resim-38: Askerde

Resim-39: Askerde

Resim-40: Askerde

Resim-41: Askerde

№	Adı	Doğum Yılı	Öğrenim Yılı	Öğrenim Yeri	Öğrenim Durumu	Öğrenim Yeri	Öğrenim Durumu
83	3.5 Naci Çelepoğlu	1926	Kidri			Hilmi Çelepoğlu	Manşatlıca
<p>1937-1938 ders yılında birinci sınıfa girmiş ve hastalığından dolayı ne pansiyona tam otmuş, 1938-1939 ders yılında ikinci sınıfa geçmiştir.</p> <p>1939-1940 ders yılında Matematik bitiminde kazanarak 3-A'ya geçmiştir.</p> <p>1940-1941 ders yılında Matematik bitiminde kazanarak 3-A'da kalmıştır.</p> <p>1941-1942 ders yılında 3. sınıfa geçmiştir. (Kısmi ikmaline ayluk dersler)</p>							

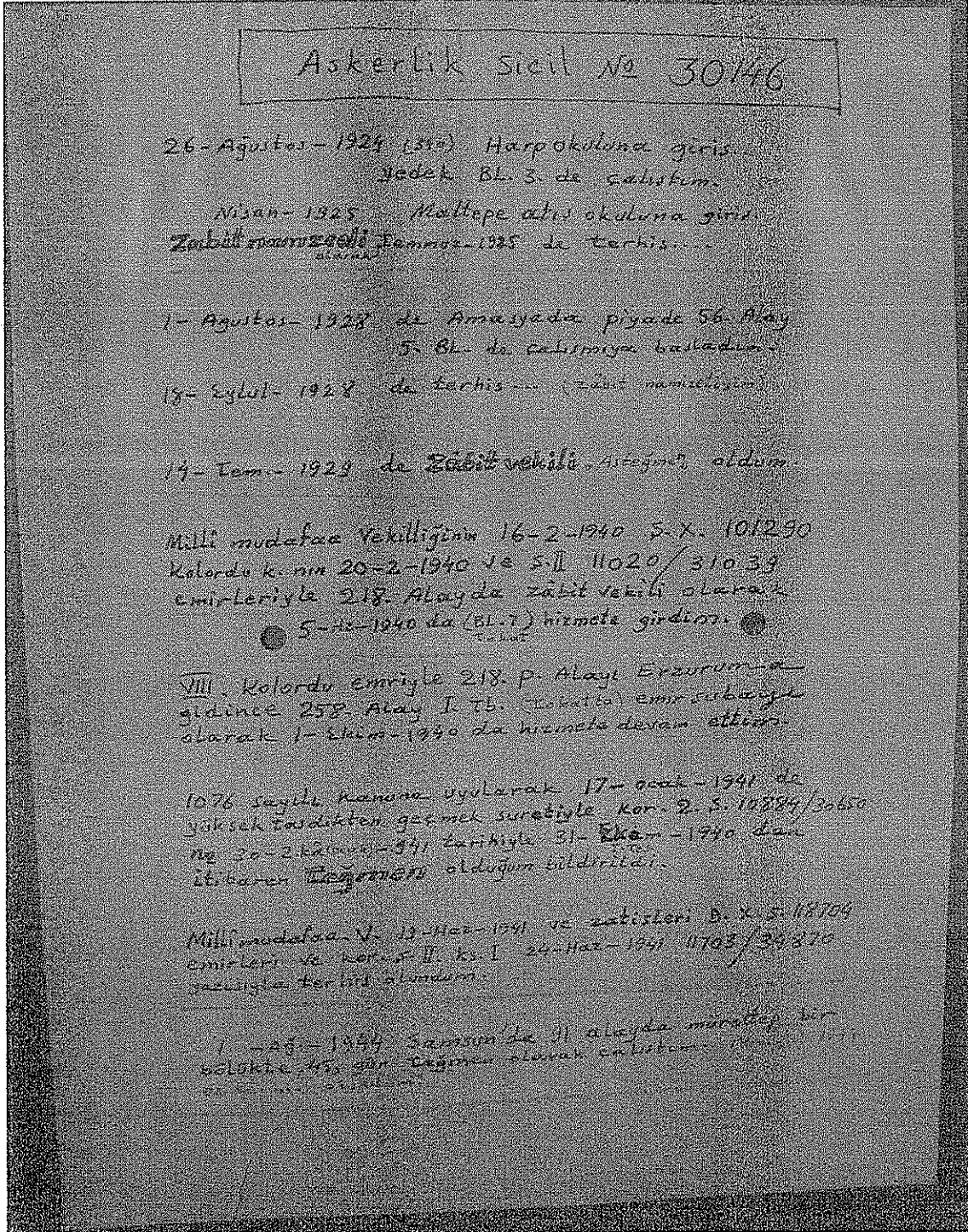
Resim-42: Pansiyonda Kalan Öğrenciler Hakkında Tuttuğu Notlar

№	Adı	Doğum Yılı	Öğrenim Yılı	Öğrenim Yeri	Öğrenim Durumu	Öğrenim Yeri	Öğrenim Durumu
528	2.10 Zeki Boyudök	1926	Kidri			Hilmi Çelepoğlu	Çitkır
<p>1937 - 1938 ders yılında pansiyona girmiş ve 1-5 sınıflarına devam etmiştir. İngilizce kaldığı (Coğrafya kazanarak sınıfta kalmıştır.) Fransızcadan Fransızcadan başarılı olarak sınıfta kalmıştır.</p> <p>1938 - 1939 ders yılında doğrudan doğruya 2-8'ye geçmiştir.</p> <p>1939 - 1940 ders yılında Tarih, Matematik, Fransızca derslerinden bitimlenmiş ve kazanarak sınıfta kalmıştır.</p> <p>1940 - 1941 de doğrudan doğruya 3-B'ye geçmiştir.</p> <p>1941 - 1942 de haziran döneminde Tarih - Coğrafya - İngilizce ve Fransızcadan Eylül derslerine kazanmış, Eylül derslerinde de kazanarak sınıfta kalmıştır.</p> <p>1942 - 1943 de haziran ve Eylül derslerinde de kazanarak sınıfta kalmıştır. Eylül derslerinde başarılı olmuştur.</p>							

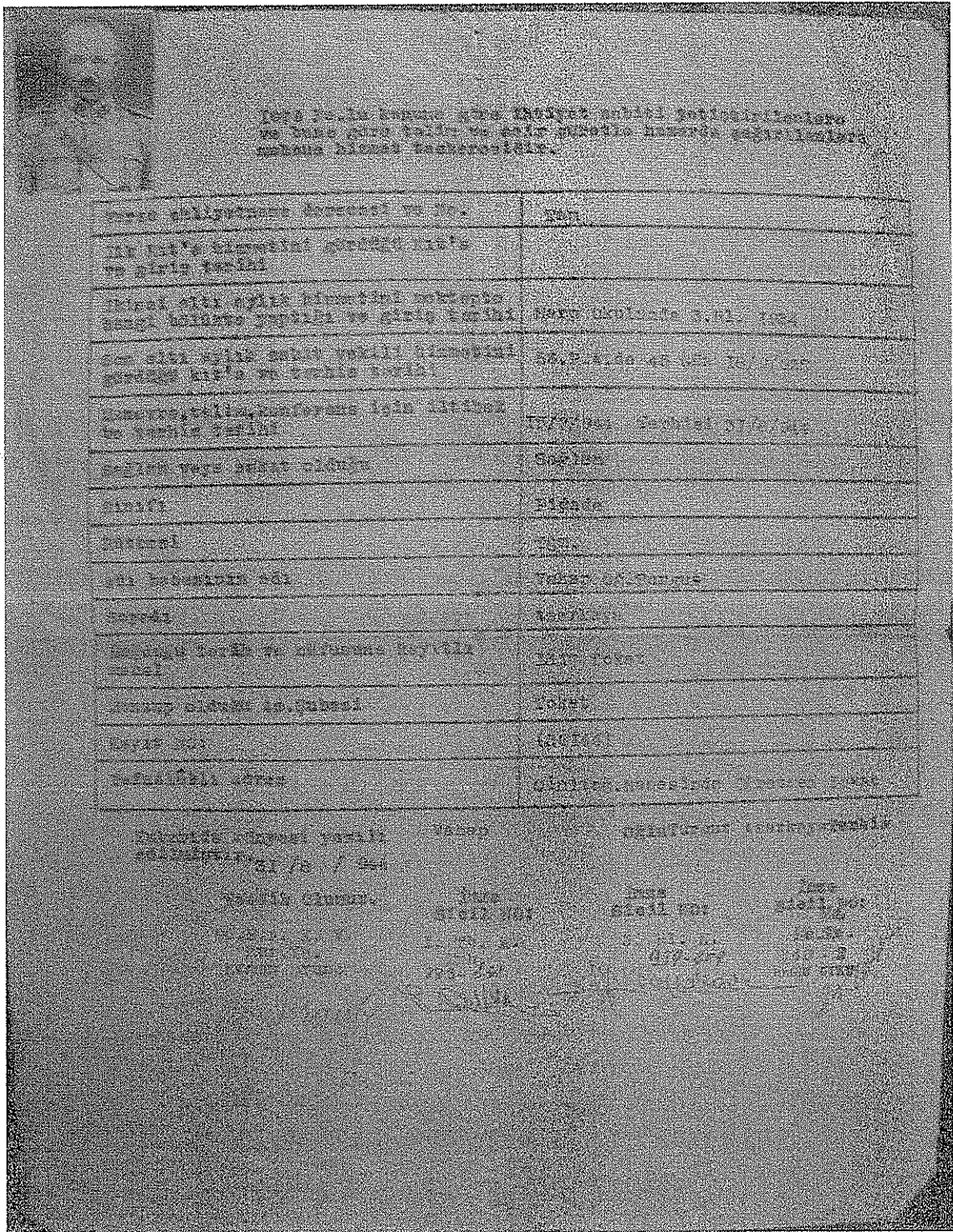
Resim-43: Pansiyonda Kalan Öğrenciler Hakkında Tuttuğu Notlar

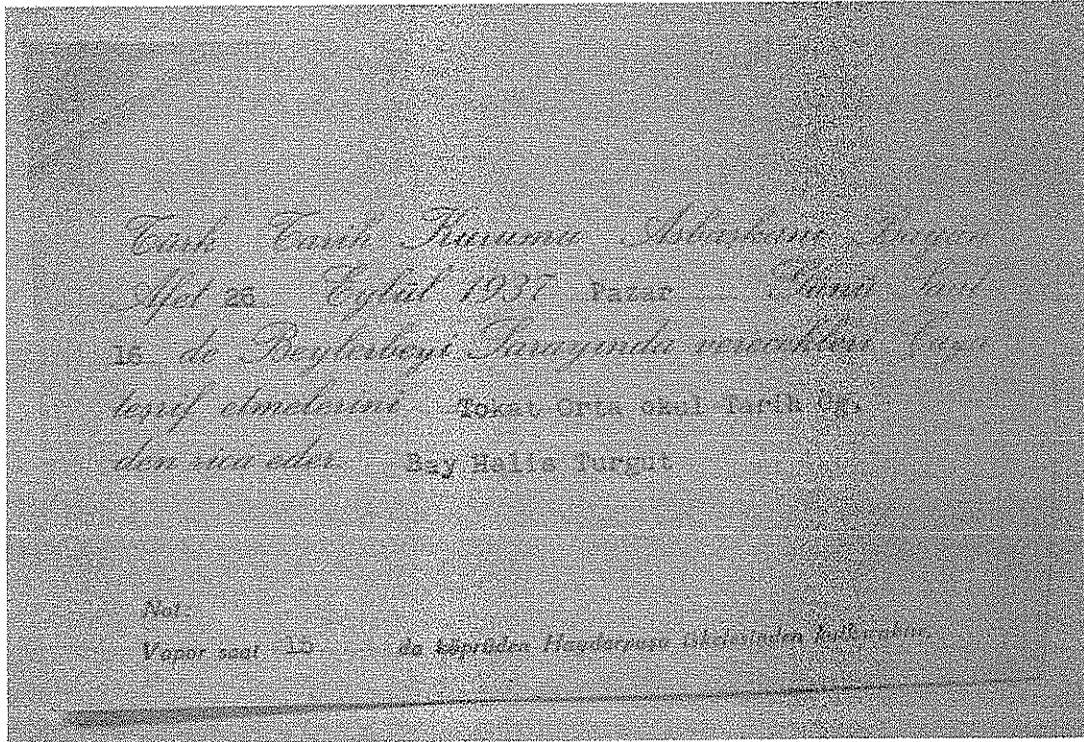
Resim-44: Yazdığı Eserlerden Bir Tanesinin Kapağı

Resim-45: Kendisi Tarafından Yazılmış Askerlik Notları

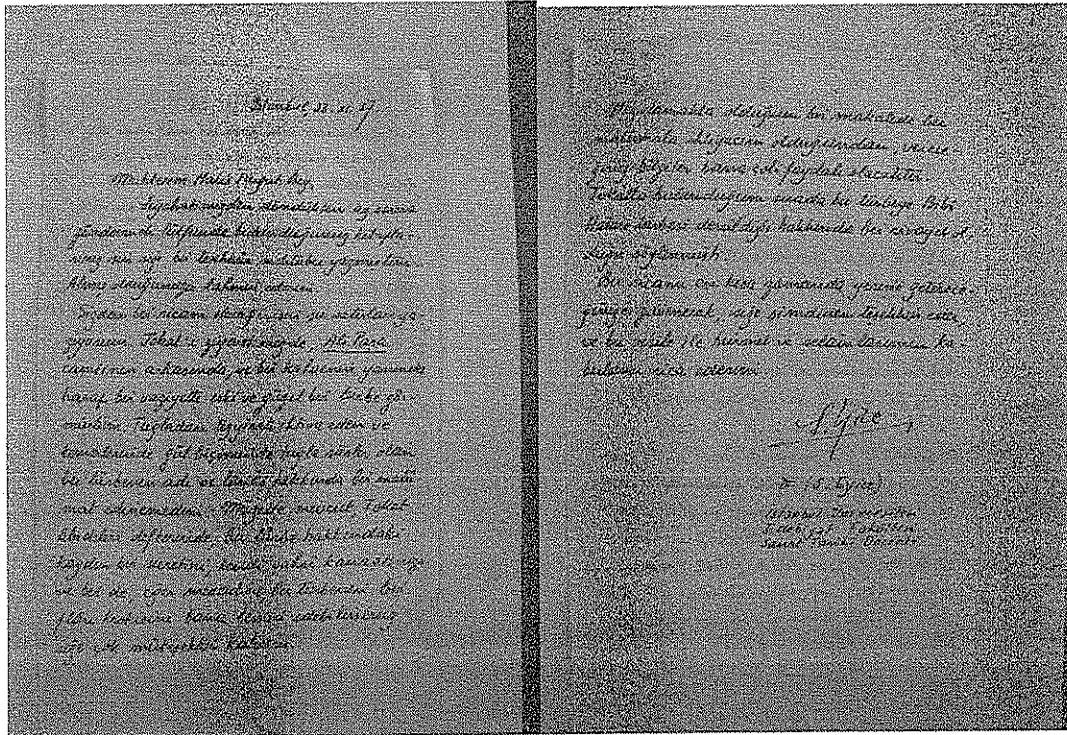
Resim-46: Askeri Evrakı

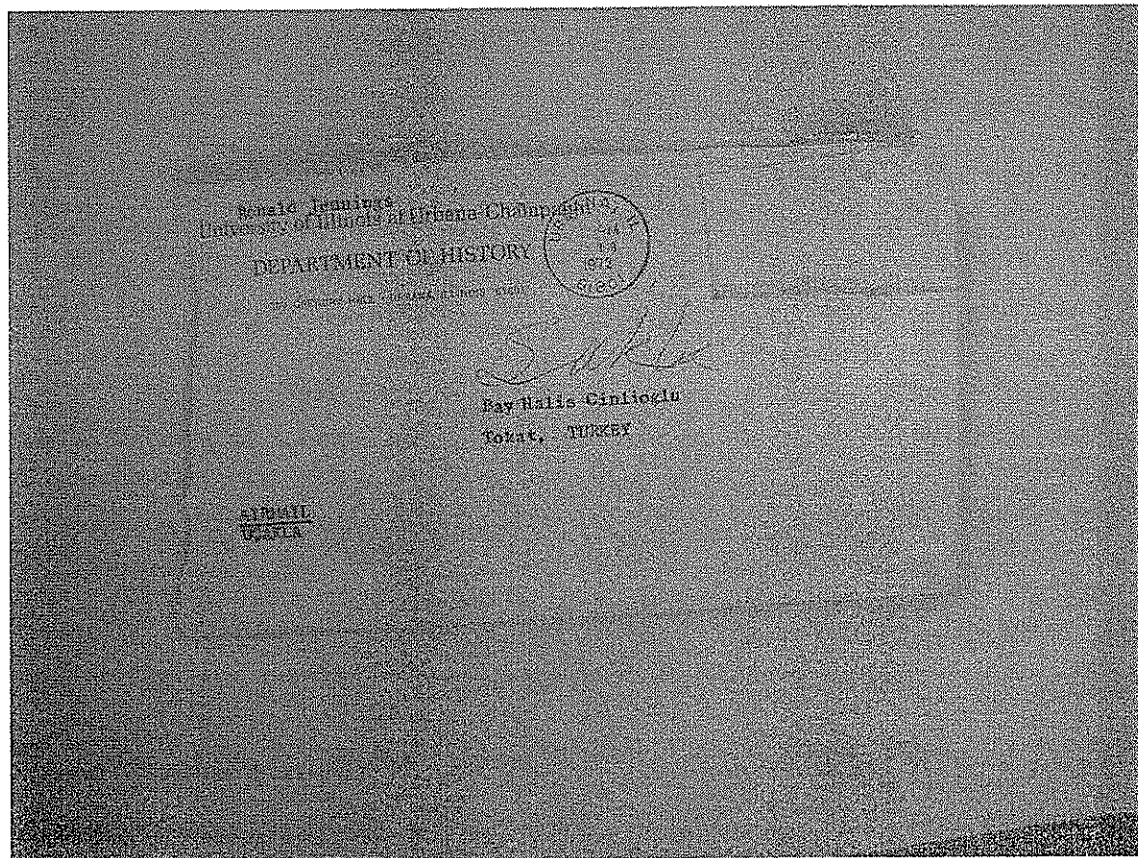
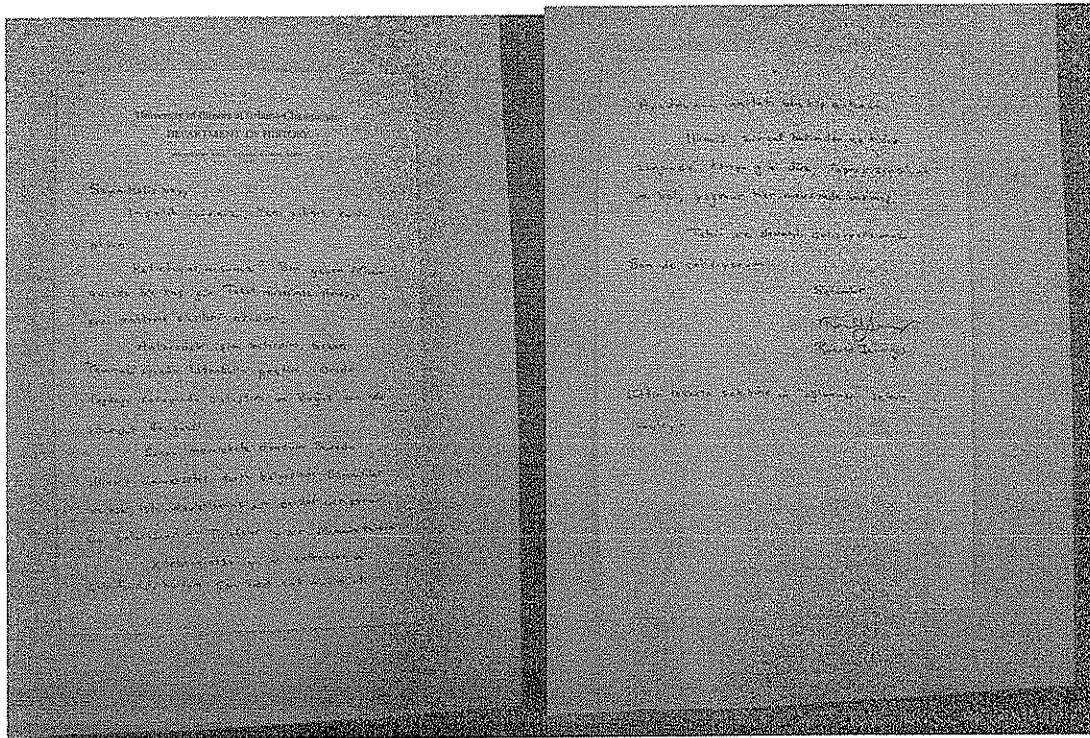
Resim-47: II. Türk Tarih Kongresi'ne Davet Mektubu

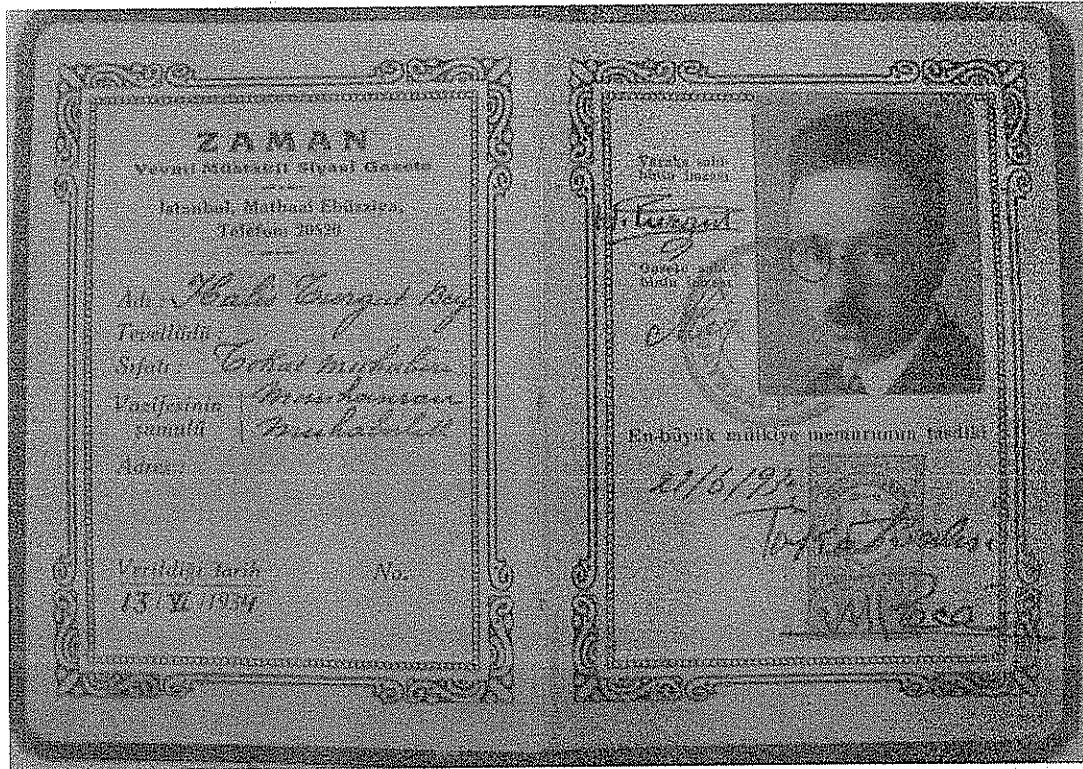
Resim-48: I. Türk Tarih kongresinde Atatürk ile Çekilmiş Resmi

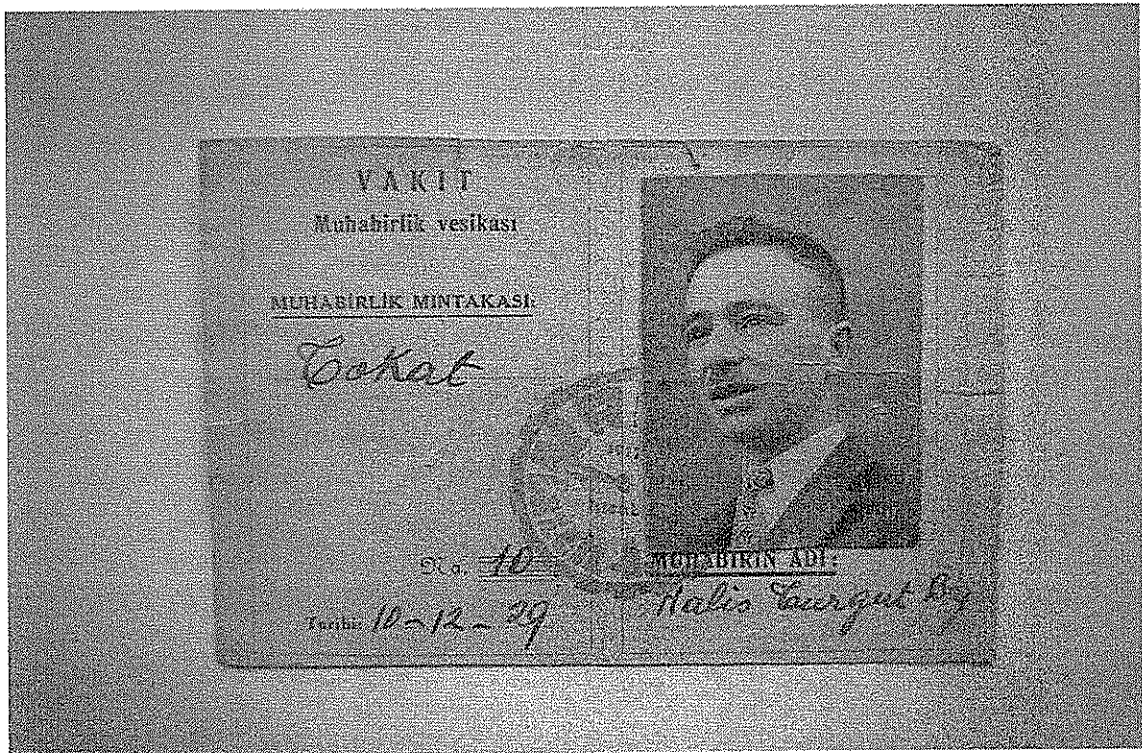
Resim-49-50-51: Semavi Eyice Tarafından Halis Cinlioğlu'na Yazılmış Mektup

Resim-52-53-54:İllinois Üniversitesi'nden Ronald Jennings Tarafından Kendisine
Yazılmış Mektup

Resim-55: Zaman Gazetesi Muhabirlik Belgesi

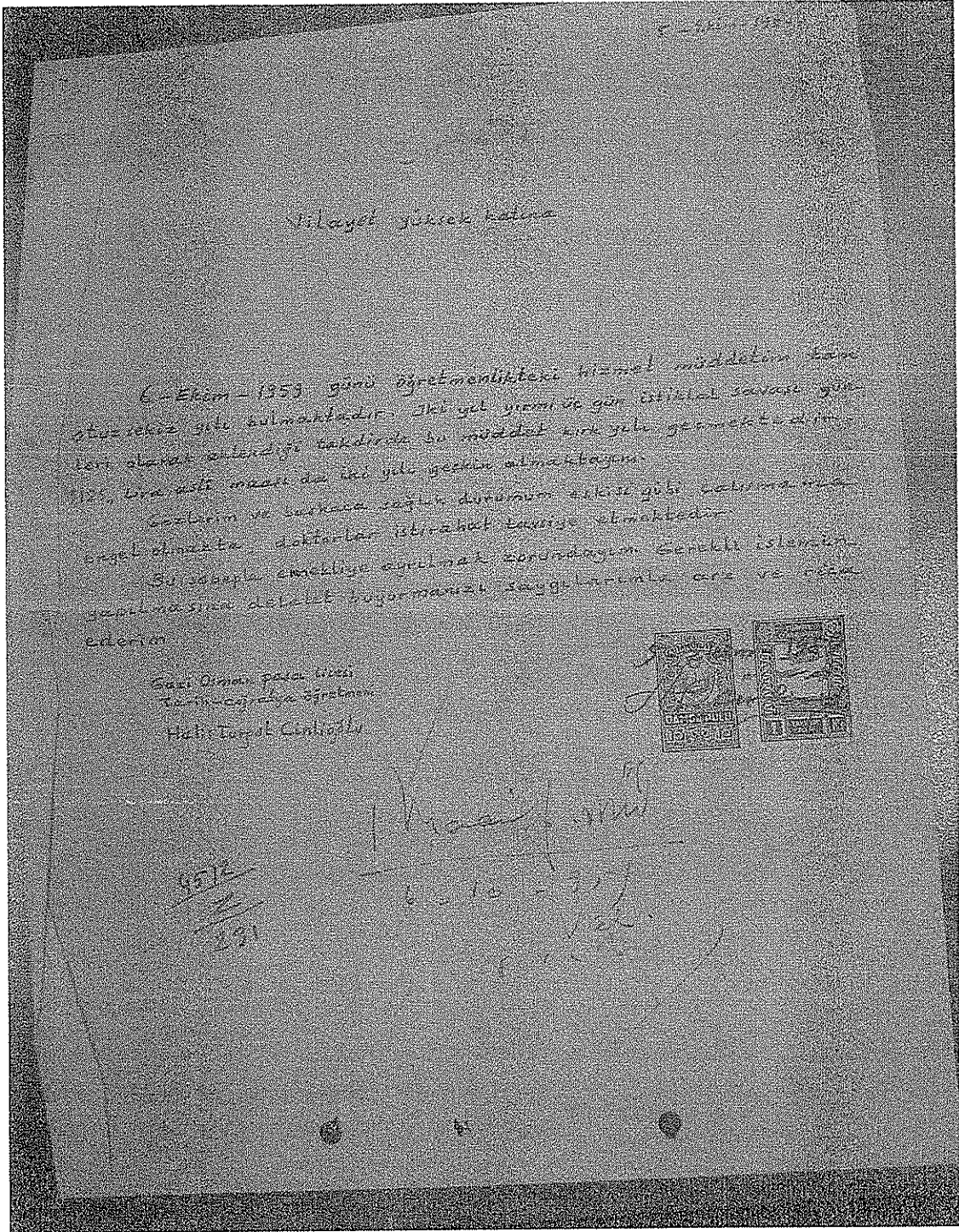

Resim-56: Vakit Gazetesi Muhabirlik Belgesi

1954
TOKAT
D. P. ADAY LİSTESİ
(Adaylar Ve Kısa Hal Tercümeleri)

Abdül Ahmet (Tokat) Doğum 1913 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Çuhak Ferid (Tokat) Doğum 1908 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Abdül Ahmet (Tokat) Doğum 1917 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Tekeli Kemal (Tokat) Doğum 1911 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi
Akbaş Ahmet (Tokat) Doğum 1919 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Çorbacı Adnan (Tokat) Doğum 1922 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Enayit Sabri (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Türkmen Mehmet (Tokat) Doğum 1922 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi
Ahmed Saki (Tokat) Doğum 1910 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Çuhak Ferid (Tokat) Doğum 1908 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Kilic Refik (Tokat) Doğum 1910 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Özdemir Ahmet (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi
Ateşoğlu Eliben (Tokat) Doğum 1910 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Dikbaş Alihan (Tokat) Doğum 1922 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Okuyan Haluk (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Yadigözü Ahmet (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi
Bağ İhsan (Tokat) Doğum 1920 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Durmuş Seymet (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Önal Mustafa (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Yıldırım Cemal (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi
Bektaş Hüseyin (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Arslan Mustafa (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Özdemir Mustafa (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Yıldırım Mehmet (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi
Balçınk Mustafa (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Günel M. Nedim (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Özdemir Mustafa (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Yılmaz Mustafa (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi
Baturay Asım (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Gürler Ferit (Tokat) Doğum 1922 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Sarıoğlu Mustafa (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Yılmaz Mustafa (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi
Baykal Haydar (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Gürsey Mustafa (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Sahin Mustafa (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Yılmaz Mustafa (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi
Birdi Sinan (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Bandırdoğan Osman (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Sahin Mustafa (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Yılmaz Mustafa (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi
Borhaneddin Hüseyin (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	İsmail Hüseyin (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Sahin Mustafa (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi	Yılmaz Mustafa (Tokat) Doğum 1915 MİLLÎT, Örgütlenmiş Devletler Birliği, Ankara, T.C. D. P. Üyesi

Resim-57: 1954 Seçimlerinde Adı Geçen Demokrat Parti Aday Adayları Listesi

Resim-58: Kendi El Yazısıyla Emekliye Ayrılma Dilekçesi

Devlet İstatistik Kurumu T.C. İçişleri Bakanlığı

Nüfus Kayıt İnceleme Kartı

Adı ve soyadı	Halis GİMLİOĞLU
Doğum tarihi ve yeri	1937/10/10
Yaşı	30
Türkçe ve yabancı dilleri	Yabancı dil: İngilizce, Fransızca
Dini	İslam
Boy	175 cm
Kilo	70 kg
Matruke	Hayır
Matruke tarihi	
Yaşadığı yer	Sivas
Yaşadığı yerin adı	İskel
Yaşadığı yerin türü	Kırsal
Sokak	Yolcu
Ev numarası	15/6
Ev tipi	Kam

Bu kişi 1937/10/10 tarihinde doğmuş olup Halis GİMLİOĞLU
 (Devlet İstatistik Kurumu T.C. İçişleri Bakanlığı) tarafından kaydedilmiştir.
 Bu belgeyi bir nüfus kayıtlarından çıkartılmıştır.

İnceleme Tarihi:
7/10/1987

İnceleme Yeri:
Sivas

Resim-59: Nüfus Kayıt Örneği

MAMUR KATILIMININ GÖSTERİLMESİ İÇİN İZMİR İLİNDEN HAZIRLANAN
DEĞERLERİN HİZMET CETVELİ İÇİN DÜZENLENEN CETVEL

İzmir İl Müdürlüğü

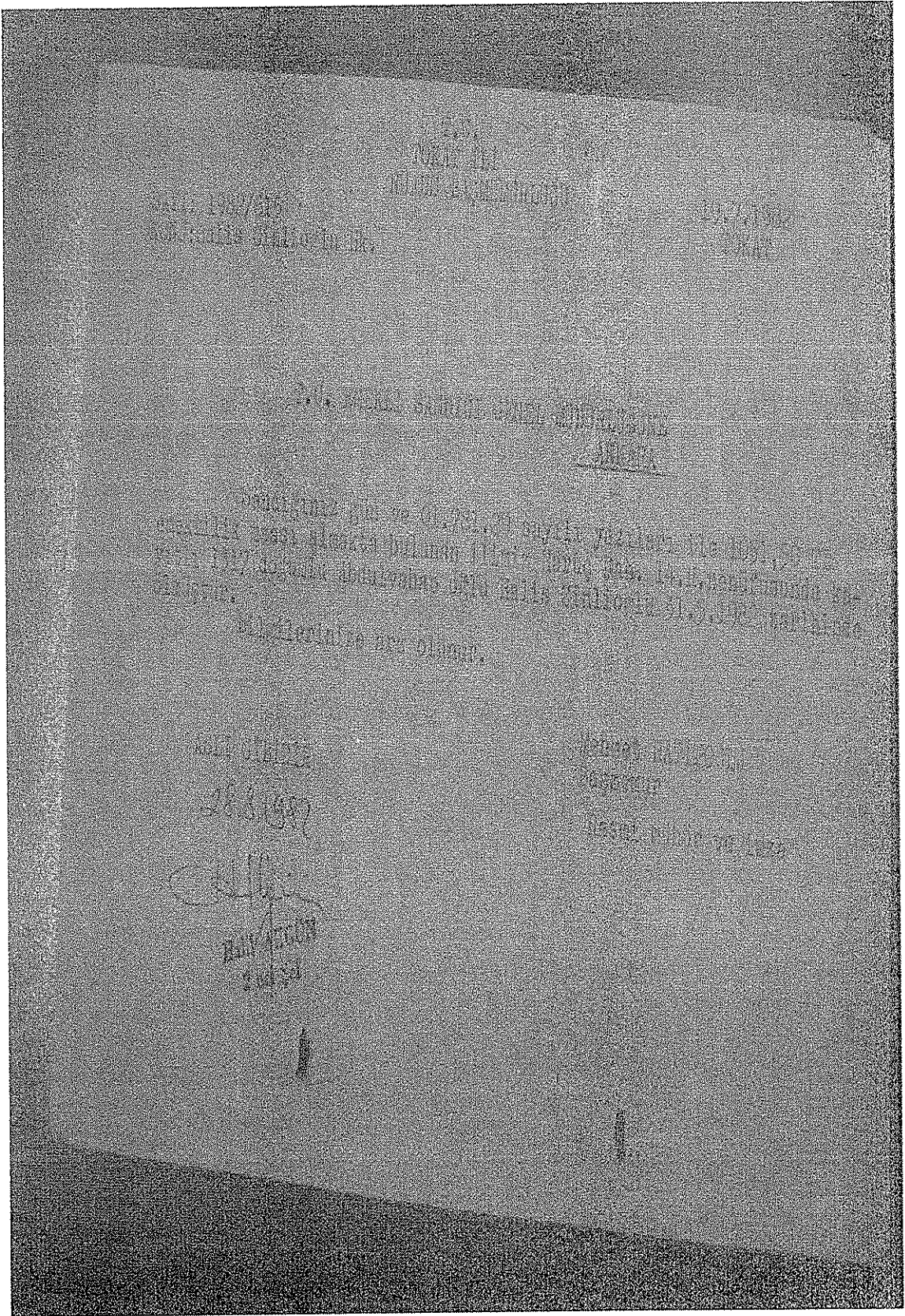
Sıra No	Adı Soyadı	Yaş		Görev	Görev Yılı	Mevki			Notlar	Açıklama
		Yılı	Yaş			Yılı	Yılı	Yılı		
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

Bu cetvelde gösterilen maddeler hakkında yapılacak işlemler için
İzmir İl Müdürlüğüne başvurulmalıdır.

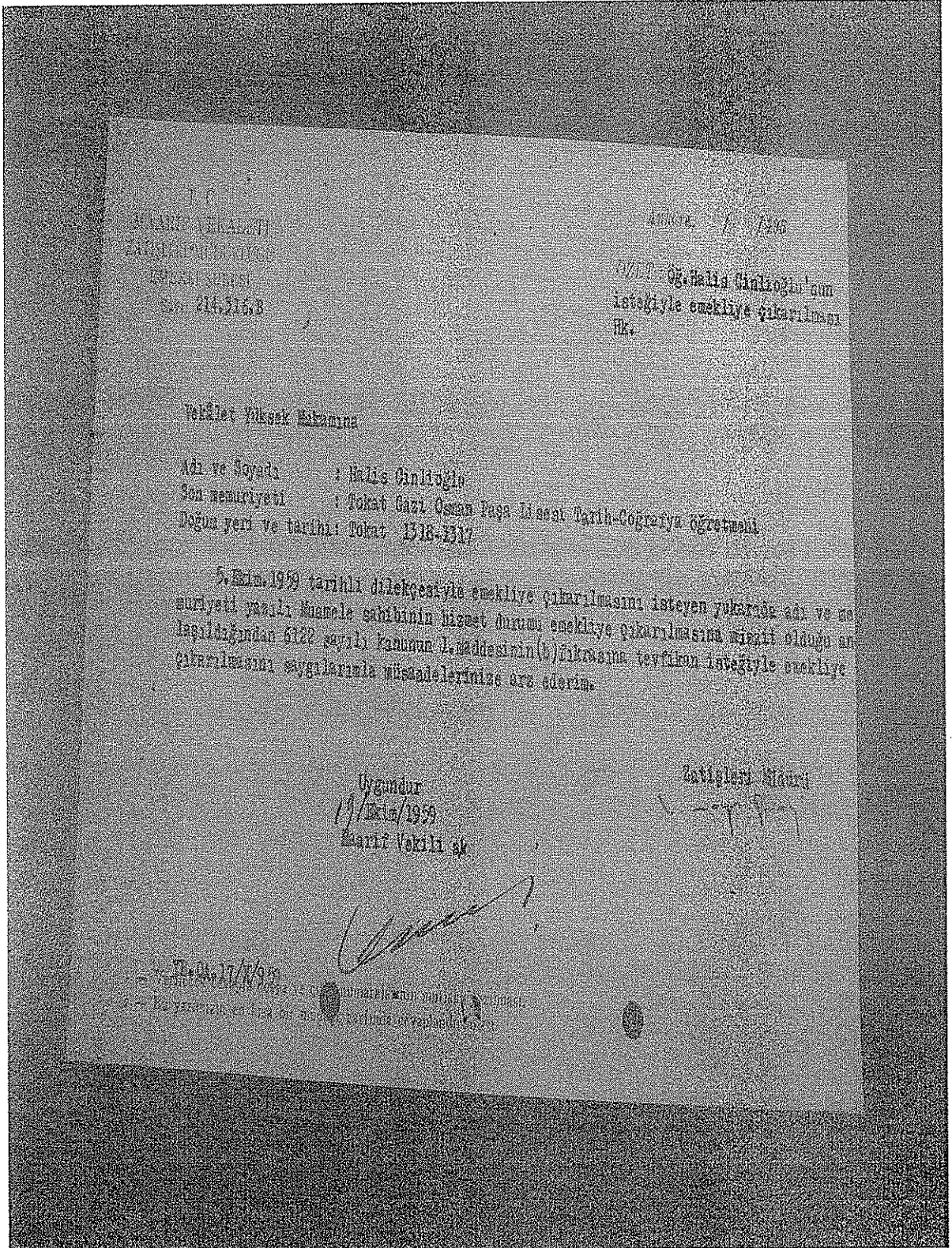
İzmir İl Müdürlüğü

Tarih: 1/1/1999

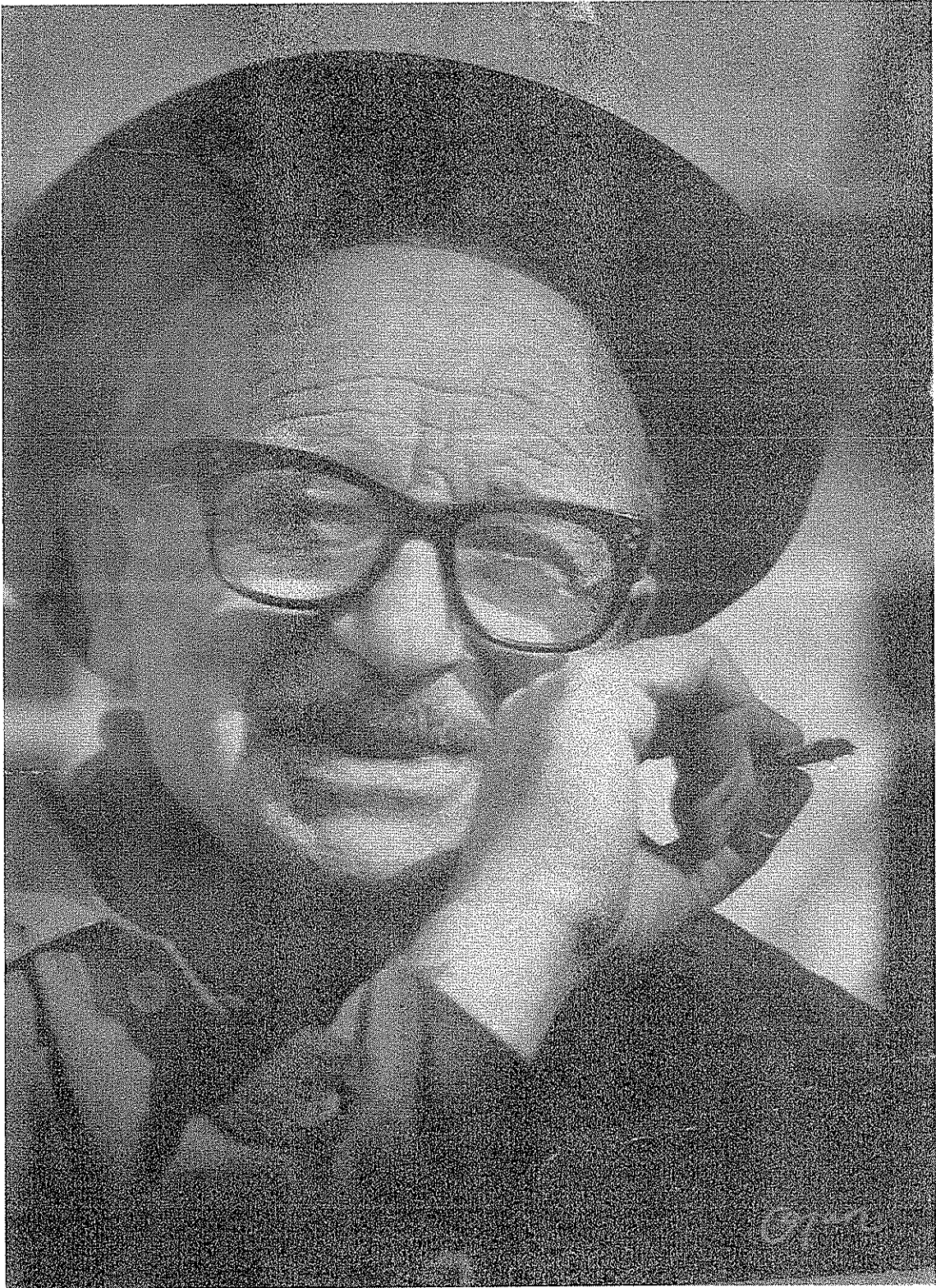
Resim-60: Hizmet Cetveli

Resim-61: Tokat nüfus il Müdürlüğünün Emekli Sandığına Gönderdiği Aylıktan Kesilme Yazısı

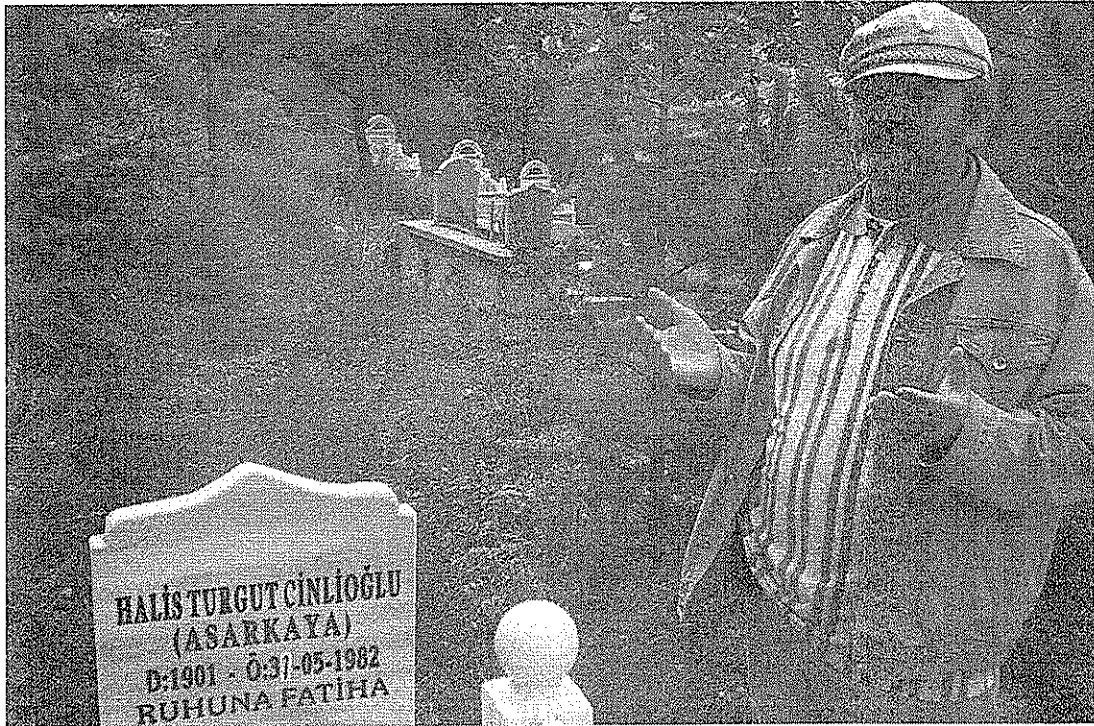
Resim-62: Emeklilik Yazısı

Resim-63: Halis Cinlioglu

Resim-64: Mezar Taşı

Resim-65: Oğlu Ölüm Yılı Dönümünde Mezarının Başında

ÖZGEÇMİŞ

Tokat'ta 1977'de doğdu. 1995 yılında Tokat Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi'ni bitirdi. Aynı yıl Ondokuzmayıs Üniversitesi Amasya Eğitim Fakültesi Tarih Öğretmenliği Bölümünü kazandı. 1999'da mezun oldu. Aynı yıl Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı Yakınçağ Tarihi bilim dalında yüksek lisansa başladı. 2001 yılında Tokat Artova Ulusulu İlköğretim Okulu'nda Sosyal Bilgiler öğretmeni olarak ilk görevine başladı. Sırasıyla Artova Ağmusa İlköğretim Okulu ve Yeşilyurt Çok Programlı Lisesi'nde çalıştı. 2006 yılında Tokat Anadolu İmam Hatip Lisesi'nde çalışmaya başladı. Halen aynı okulda Tarih öğretmenliği görevini sürdürmektedir.